

قاصد

بررسی وضعیت تحولات
پس از تفاهم میان

ایران و آمریکا

۱۸ مهر ۱۴۰۵

ساعت تنظیم گزارش: ۱۷:۰۰

شماره ۱۹۳

مرکز صدوپایش ق. رسانه

مقدمه و پیشگفتار

مجموعه تحولات بازتاب یافته در این گزارش، تصویری چندلایه از هم‌زمانی فشارهای امنیتی، اقتصادی، رسانه‌ای و ژئوپلیتیکی پیرامون ایران ارائه می‌دهد.

در حوزه امنیتی-نظامی، تشدید حملات مسلحانه در جنوب شرق، ترور فرماندهان، طرح حملات سه‌روزه آمریکا، استقرار ناوهای هواپیمابر، توان موشکی و پهپادی ایران و توسعه اتصال مستقیم ماهواره به تلفن همراه به محورهای اصلی تبدیل شده‌اند.

در حوزه رسانه‌های معاند، پرونده‌هایی چون بحران اعدام، ادعاهای حقوق بشری، محدودیت‌های اجتماعی و صنفی، روایت‌سازی درباره برخورد بابی حجابی و سناریوی کشته‌سازی در دستور بازنمایی قرار گرفته‌اند.

در حوزه اقتصادی، ناترازی انرژی، صف‌های گاز، فشار بر مسکن و سیمان، وابستگی تجاری به امارات، مناقشه چابهار، اظهارات حاشیه‌ساز درباره نفت و خودرو، شبکه مالی رمز ارز، تحریم نفتکش‌ها، اختلاف بر سر تورم و فرسایش اشتغال برجسته شده‌اند.

در حوزه منطقه‌ای، رسانه‌های صهیونیستی و عربی بر ترور سردار تنگسیری، انتخابات کنست، اهرم هرمز، محاصره دریایی و تحولات یمن متمرکز شده‌اند.

در حوزه بین‌الملل یعنی آمریکا و غرب، ابهام راهبردی در تصمیم ترامپ، ملاحظات انتخاباتی، عملیات نفوذ منتسب به ایران، اعدام‌های ملاء عام، همبستگی ملی و اعتراضات ضد جنگ بازتاب یافته است. برآیند این خطوط، فضایی از ابهام راهبردی، فشار چندوجهی و رقابت‌روایی میان بازیگران داخلی، منطقه‌ای و فراملی است.

مهمترین اخبار خارجی و داخلی در ۲۴ ساعت منتهی به تهیه گزارش

اخبار و تحرکات محور آمریکا - غرب

❖ ترامپ: ما در حال انجام گفتگوهای سازنده‌ای با جمهوری اسلامی ایران هستیم. می‌خواهم برای همگان روشن کنم که با وجود وضعیت بسیار نامساعد ایران — چه از نظر اقتصادی و چه نظامی — و با وجود اینکه تحریم‌ها با تمام قدرت و قوت خود باقی خواهند ماند (در حالی که نفت با حجمی بی‌سابقه و در قالب میلیون‌ها بشکه از تنگه هرمز عبور می‌کند — تنها دیشب ۲۲ میلیون بشکه، بدون آنکه حتی یک بشکه از ایران آمده یا به آن رفته باشد!)، ما پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای ایالات متحده در تاریخ سوم نوامبر، به ایران حمله نخواهیم کرد. ایران هرگز به سلاح هسته‌ای دست نخواهد یافت. **(حساب تروث سوشال ترامپ)**

❖ دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، طی سخنرانی در ایالت نیویورک اعلام کرد: «مسئله ایران به هر ترتیبی که شده، خیلی زود حل خواهد شد. یا آن‌ها همه چیز را به ما می‌دهند، یا دیگر اصلاً وجود نخواهند داشت. خودشان هم این را به خوبی می‌دانند.» **(فاکس نیوز)**

❖ یک منبع آمریکایی: میانجی‌گران از ترامپ مهلتی اضافه برای ایران پیش از هرگونه حمله احتمالی درخواست کردند. آمادگی‌های «سنتکام» در انتظار فرمان ترامپ درباره ایران ادامه دارد. **(العربیه)**

❖ دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، گفت با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، برای عرضه بیش از چهار میلیون و ۸۰۰ هزار تن گازوئیل به بازار آمریکا و جهان توافق کرد. **(حساب تروث سوشال ترامپ)**

❖ زلنسکی تصمیم ترامپ را برای لغو یک جانبه تحریم‌های روسیه و اجازه دادن به این کشور برای صادرات گازوئیل، «ناعادلانه و غیرصادقانه» خواند. او گفت: «این اقدام شبیه هدیه تولد برای پوتین است. واقعاً افتضاح به نظر می‌رسد.» **(اکسیوس)**

❖ مایک والتز، سفیر آمریکا در سازمان ملل متحد گفت دونالد ترامپ، از اوکراین خواسته است حملات به پالایشگاه‌های روسیه را متوقف کند تا با افزایش عرضه گازوئیل در بازارهای جهانی، فشار بر اقتصاد جهان کاهش یابد. او در مورد قیمت‌های سوخت گفت این امر به شرایط پالایشگاه‌ها در سطح جهانی بر می‌گردد. **(فاکس نیوز)**

❖ پوتین به پزشکیان: روسیه برای دخالت جهت پایان دادن به جنگ ایران آمادگی دارد. **(راشاتودی)**

❖ پنتاگون ۵ طرح برای عملیات نظامی بزرگ علیه ایران و حوثی‌ها به ترامپ ارائه کرد. پنتاگون به دستور ترامپ برای نابودی زرادخانه موشکی و پهپادی ایران طرح‌ریزی کرده است. تیم امنیت ملی ترامپ به رهبری ونس طرح‌های حملات کوتاه مدت و فشرده علیه ایران را بررسی کرد. **(نیویورک تایمز)**

❖ وزارت خزانه‌داری آمریکا: تحریم‌هایی بر کشتی‌هایی که به ارزش میلیاردها دلار به نفع ایران نفت

جای می‌کنند اعمال شد. تحریم‌هایی علیه ۶ فرد، ۲۷ شرکت و ۲۲ کشتی مرتبط با ایران و روسیه اعمال شد. (وبسایت وزارت خزانه‌داری)

❖ سخنگوی ستاد فرماندهی مرکزی آمریکا «سنتکام»: به تضمین آزادی کشتیرانی در تنگه باب المندب اهتمام می‌ورزیم... و درباره کشتیرانی در تنگه هرمز با شرکاء به طور کامل هماهنگی می‌کنیم. جریان [روزانه] صادرات نفت از طریق تنگه هرمز به سطح‌های ماقبل جنگ نزدیک می‌شود. (العربیه)

❖ پارلمان اروپا با تصویب قطعنامه‌ای خواستار تدوین راهبردی مشترک برای مقابله با شبکه‌های اخوان المسلمین و بررسی امکان درج افراد و نهادهای وابسته به این گروه در فهرست تروریستی اتحادیه اروپا شد. (یورونیوز)

❖ وزارت خارجه آمریکا روز جمعه از تصویب قطعنامه‌ای در پارلمان اروپا برای تدوین راهبردی در سطح اتحادیه اروپا با هدف مقابله با «شبکه‌های تروریستی اخوان المسلمین» استقبال کرد. (صدای آمریکا)

❖ گزارش و هشدار نهادهای آلمانی حاکی است خطر حمله به پایگاه‌های نظامی آمریکا در آلمان افزایش پیدا کرده است. (رویترز)

❖ گروهی از کارشناسان حقوق بشر سازمان ملل متحد در آستانه روز جهانی مبارزه با مجازات اعدام، با انتشار بیانیه‌ای خواستار توقف فوری تمامی اعدام‌ها در ایران شدند. این کارشناسان هشدار دادند ایران بالاترین میزان اعدام نسبت به جمعیت را در جهان دارد و از عوامل اصلی افزایش شمار اعدام‌ها در جهان است. (حساب ایکس مای ساتو)

❖ دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، بار دیگر از اعطا نشدن جایزه صلح نوبل به خود انتقاد کرده و تصمیم کمیته نوبل را «شرم‌آور و مایه سرافکندگی» خوانده است. (بی‌بی‌سی)

❖ یک مقام وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) تایید کرد اعدام نضال حسن، عامل تیراندازی سال ۲۰۰۹ در پایگاه نظامی «فورت هود» ایالت تگزاس که به کشته شدن ۱۳ نفر منجر شد، سوم دسامبر آینده به صورت زنده از طریق اینترنت پخش خواهد شد. (سی‌ان‌ان)

❖ به نقل از کرم‌لین: پوتین هماهنگی ایران دیدگاه تهران درباره راه حل احتمالی را به ترامپ منتقل کرد. (اینترفاکس)

❖ سناتور دموکرات آمریکا پس از دیدار با مقام‌های قطری میانجی مذاکرات گفت هر توافق احتمالی برای پایان دادن به جنگ آمریکا و جمهوری اسلامی «قریب الوقوع به نظر نمی‌رسد» و پارامترهایش «احتمالاً بسیار ضعیف» است. (صدای آمریکا)

❖ شبکه‌ای مرتبط با بابک زنجانی، با استفاده از حساب‌هایی در این صرافی رمزارز، دست کم ۶۷ میلیون دلار به کیف‌های پول دیجیتال منتقل کرده است که وزارت دفاع اسرائیل آن‌ها را مرتبط

با سپاه پاسداران معرفی کرده بود. (وال استریت ژورنال)

❖ به نقل از یک مقام غربی: روسیه در حال تامین موشک برای ایران است؛ موضوعی که با ارزیابی اطلاعاتی جداگانه‌ای در خرداد درباره اضافه شدن تسلیحات تازه ساخت روسی به زرادخانه جمهوری اسلامی ایران همخوانی دارد. (بلومبرگ)

❖ به نقل از یک مقام آمریکایی: دونالد ترامپ پس از آن تصمیم گرفت محدودیت های صادرات گازوئیل روسیه را لغو کند که ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهور اوکراین، به حدود شش درخواست واشنگتن برای توقف حملات به پالایشگاه های نفت روسیه بی توجهی کرد. (اکسیوس)

❖ یک مقام آمریکایی: اوکراینی ها با کوشنر و ویتکاف درباره راه های پایان دادن به جنگ با روسیه گفت وگو خواهند کرد. (ان بی سی نیوز)

❖ پلیس ابهیجیت دیپکه رهبر و بنیانگذار و دو نفر دیگر از دیگر سران «حزب مردمی سوسک» را که برای شرکت در راهپیمایی با هواپیما وارد پایتخت هند شدند بازداشت کرده است. (بی بی سی) ❖ در پی حمله روسیه به شهر زاپوریژیا در جنوب اوکراین در بامداد شنبه ۱۰ اکتبر دست کم هفت نفر کشته و ۱۰ نفر دیگر زخمی شدند. (رویترز)

اخبار و تحرکات محور عبری - منطقه ای

❖ سازمان هواپیمایی کشوری سعودی اعلام کرد فرودگاه بین المللی «ملک خالد» در ریاض هدف دو حمله قرار گرفته است. این حملات که تأسیسات فرودگاه و یک فروند هواپیمای خطوط هوایی سعودی را هدف قرار داده بود، منجر به کشته شدن ۳ شهروند و مجروح شدن شماری از شهروندان و افراد مقیم شد. (العربیه)

❖ وزارت خارجه آمریکا: گزارش ها مبنی بر ارسال ۲۰۰ میلیون دلار از ایران به حزب الله نادرست است. حزب الله از طریق منابع ناشناس شایعه می کند که مبلغ ۲۰۰ میلیون دلار از ایران دریافت کرده است. این گروه با جعل روایت دریافت اموال از ایران تلاش می کند حفظ آبرو کند. (العربیه) ❖ نیروهای دولت {مستعفی} یمن پس از پاکسازی باب المندب، کنترل کامل آن را به دست گرفتند. هم زمان، نیروهای «عمالقه» جنوبی درگیر نبرد شدیدی با عناصر باقی مانده حوثی در باب المندب شده اند. (العربیه)

❖ شرکت هواپیمایی لوفت هانزای آلمان پروازهای خود به ریاض را تا روز جمعه آینده و ایراندیا پروازهای خود به مقصد و از مبدا پایتخت عربستان سعودی را تا ۱۰ اکتبر لغو کرده اند. (رویترز)

❖ شهباز شریف، نخست وزیر پاکستان، حملات حوثی ها علیه سعودی را به شدت محکوم و تأکید کرد که کشورش همچنان در مقابله با تهدید حوثی ها در کنار ریاض خواهد ایستاد. (بی بی سی)

❖ مقرهای احزاب مخالف نظام ایران در جنوب غربی شهر اربیل، مرکز اقلیم کردستان عراق، با دو پهپاد هدف حمله قرار گرفت. (الحدث)

❖ جایزه نوبل صلح امروز جمعه به ناوی پیلای از آفریقای جنوبی اهدا شد؛ قاضی که ریاست دادگاه رسیدگی به نسل کشی رواندارابر عهده داشت و سال گذشته نیز بر مسند ریاست کمیسیون سازمان ملل نشست که اسرائیل را به نسل کشی در غزه متهم کرد. **(العربیه)**

❖ حزب لیکود به رهبری بنیامین نتانیا هو، نخست وزیر اسرائیل، با کسب یک کرسی بیشتر نسبت به هفته گذشته، تعداد کرسی های پیش بینی شده برای ائتلاف حاکم را به ۵۲ رساند و با احزاب مخالف برابر شد. **(معارفو)**

❖ ائتلاف حمایت از دولت {مستعفی} یمن اعلام کرد ۱۳۶ هدف نظامی حوثی ها را در مناطق تحت کنترل این گروه منهدم کرده است. **(العربیه)**

❖ سازمان عملیات تجارت دریایی بریتانیا از هدف قرار گرفتن یک کشتی در غرب الجزیره الحمراء امارات خبر داد. **(صدای آمریکا)**

❖ مصر حمله حوثی ها به فرودگاه بین المللی ملک خالد در ریاض را به شدت محکوم و «نقض آشکار قوانین بین المللی» خواند. **(حساب ایکس وزارت خارجه مصر)**

❖ دولت ترکیه امروز، شنبه ۱۰ اکتبر، استفاده از شبکه های اجتماعی برای زیر ۱۵ سال را ممنوع اعلام کرد. **(آنا تولی)**

اخبار مهم سیاسی - امنیتی داخلی

❖ عباس عراقچی گفت: «تهران در حال بررسی پاسخ آمریکا به طرح ۷ روزه ایران است». عراقچی خاطرنشان کرد «روند مذاکرات همچنان ادامه دارد و پیام ها از طریق میانجی ها در حال رد و بدل شدن است». **(تسنیم)**

❖ سپاه: کشتی غول پیکر حامل گاز ال پی جی مورد اصابت قرار گرفت و دچار آتش سوزی شد. **(تسنیم)**

❖ سخنگوی فراجا: در پی عملیات تروریستی در محور چشمه زیارت زاهدان، نصرت افتخاری، معاون فرهنگی اجتماعی فرماندهی انتظامی سیستان و بلوچستان، که برای حل مشکلات اقوام حاشیه نشین اعزام شده بود، به شهادت رسید. **(تسنیم)**

❖ بیش از ۱۰ کارگر متخصص و بومی عرب شرکت پتروپارس حویزه به دلیل اعتراض به اخراج، تمدید نشدن قراردادها و جایگزینی با نیروهای غیربومی، به ۷۴ ضربه شلاق تعزیری و پرداخت ۲۰۰ میلیون ریال جریمه نقدی محکوم شدند. گزارش ها حاکی است که احکام شلاق اجرا شده اند.

(سازمان حقوق بشر کارون)

❖ فرمانده نیروی زمینی ارتش: استقرار یگان رزمی و پشتیبانی در مرزها از شمال غرب تا غرب و جنوب غرب و از شرق تا جنوب شرق کشور و سواحل مکران انجام شده است. **(تسنیم)**

❖ در جریان معاملات امروز ۱۸ مهر شاخص کل بورس بارشد ۱۳۴ هزار و ۴۰۰ واحد در سطح ۸ میلیون

روندها و تحلیل‌های امنیتی، نظامی و دفاعی

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ برجسته‌سازی تشدید و استمرار حملات مسلحانه گروه‌های ضد انقلاب در جنوب شرق کشور
- ❖ بازنمایی گسترش جغرافیایی و تنوع شیوه‌های تهاجمی گروه‌های مسلح معاند
- ❖ پررنگ‌سازی افزایش هدف‌گیری و تلفات فرماندهان امنیتی ایران در نتیجه تشدید حملات مسلحانه گروه‌های تجزیه طلب
- ❖ گمانه‌زنی درباره تلاش گروه‌های مسلح تروریستی برای بهره‌برداری از شرایط جنگی
- ❖ تأکید بر تلاش گروه‌های مسلح تجزیه طلب برای گسترش مخاطبان و کسب مشروعیت سیاسی فراتر از منطقه بلوچستان
- ❖ طرح ادعای آماده‌سازی سناریوی حملات فشرده سه روزه آمریکا علیه ایران
- ❖ برجسته‌سازی برنامه ریزی برای استقرار هم‌زمان سه ناو هواپیمابر آمریکایی در منطقه و بررسی مشارکت احتمالی اسرائیل در دور جدید حملات
- ❖ بازتاب تعارض آمادگی نظامی با ملاحظات انتخاباتی آمریکا و اسرائیل و تداوم ابهام درباره زمان آغاز احتمالی عملیات
- ❖ تأکید بر نگرانی از پاسخ گسترده موشکی ایران و گسترش درگیری به جنگ منطقه‌ای
- ❖ گمانه‌زنی درباره بهره‌برداری فریبنده از اعلام تعویق حمله تاپس از انتخابات آمریکا با هدف غافلگیری تهران و تغییر محاسبات دفاعی ایران
- ❖ برجسته‌سازی حرکت اسپیس ایکس به سمت ایجاد شبکه ارتباطی مستقل از دکل‌های مخابراتی
- ❖ تأکید بر توسعه فناوری اتصال مستقیم گوشی‌های معمولی به ماهواره توسط اسپیس ایکس
- ❖ طرح احتمال تضعیف مدیریت متمرکز ارتباطات در ایران با ظهور فناوری اسپیس ایکس برای اتصال گوشی به ماهواره
- ❖ آینده‌هراسی از افزایش چالش‌های امنیتی در شرایط بحران و درگیری نظامی به دلیل احتمال رواج فناوری اسپیس ایکس برای اتصال گوشی به ماهواره
- ❖ برجسته‌نمایی حفظ ظرفیت تولید موشک و پهپاد ایران علی‌رغم حملات گسترده آمریکا و اسرائیل
- ❖ تأکید بر بقای بخش قابل توجهی از ذخایر موشکی و استمرار توان تهاجمی ایران پس از جنگ با آمریکا و اسرائیل
- ❖ طرح ادعای حمایت تسلیحاتی احتمالی روسیه از ایران و تداوم تهدیدات موشکی علیه کشتیرانی در تنگه هرمز
- ❖ پررنگ‌سازی فرصت بازسازی توان موشکی ایران در پی تعویق حملات آمریکا
- ❖ گمانه‌زنی درباره تشدید حملات مجدد و متمرکز آمریکا و اسرائیل علیه زیرساخت‌های تولید و

رصد و تحلیل

تشدید حملات مسلحانه در جنوب شرق ایران و گسترش دامنه درگیری‌ها

هم‌زمان با افزایش فشارهای نظامی و امنیتی بر ایران، استان سیستان و بلوچستان طی روزهای اخیر شاهد تشدید حملات مسلحانه علیه نیروهای انتظامی، سپاه پاسداران و ارتش بوده است. گزارش‌های منتشرشده از سوی منابع داخلی و محلی نشان می‌دهد حملات گروه‌های مسلح جدایی طلب بلوچ از اقدامات پراکنده علیه گشت‌های انتظامی به مجموعه‌ای از حملات متوالی علیه خودروهای نظامی، مقرهای انتظامی و نیروهای امنیتی گسترش یافته است. ائتلاف موسوم به «جبهه مبارزین مردمی» مسئولیت بخش مهمی از این حملات را پذیرفته است. با این حال، آمار تلفات و جزئیات برخی عملیات‌ها همچنان محل اختلاف منابع رسمی و محلی است.

سیر زمانی تشدید حملات مسلحانه در جنوب شرق ایران از بهمن ۱۴۰۴ تا مهر ۱۴۰۵

- ۱۱ دی ۱۴۰۴ | **ایران‌شهر:** «جبهه مبارزین مردمی» در نخستین بیانیه خود مدعی هدف‌گیری و کشته شدن فرمانده پاسگاه شهردراز شد.
- ۲۰ و ۲۱ دی ۱۴۰۴ | **خاش و دشتیاری:** این گروه از حمله به یکی از کارکنان دادگستری خاش و یک واحد گشتی نیروهای انتظامی در دشتیاری خبر داد.
- ۲۲ بهمن ۱۴۰۴ | **ایران‌شهر:** ادعای حمله انفجاری به کاروان شش خودرویی یگان ویژه انتظامی (مرصاد) و انهدام یک خودروی زرهی.
- ۲۶ بهمن ۱۴۰۴ | **اسراوان:** «جبهه مبارزین مردمی» مسئولیت انفجار مین در مسیر خودروی گشتی انتظامی را بر عهده گرفت.
- ۵ اسفند ۱۴۰۴ | **اسراوان:** این گروه از کشته شدن شش عضو خود در درگیری با افراد مسلح منتسب به یک گروه رقیب خبر داد.
- ۱۷ خرداد ۱۴۰۵ | **نیکشهر:** چهار عضو «جبهه مبارزین مردمی» در جریان درگیری مسلحانه کشته شدند؛ این گروه خبر کشته شدن آنان را در مرداد ماه اعلام کرد.
- ۲۱ شهریور ۱۴۰۵ | **اسراوان:** درگیری نیروهای امنیتی با اعضای مسلح «جبهه مبارزین مردمی»؛ این گروه مدعی کشته شدن ۹ نفر از نیروهای حکومتی و چهار نفر از اعضای خود شد.
- ۱۰ تا ۱۳ مهر ۱۴۰۵ | **اراسک و ایران‌شهر:** ادعای حمله به یک پایگاه کوهستانی در راسک و دو خودروی گشتی در محور بمپور-ایران‌شهر؛ در حادثه اخیر دو مأمور کشته و یک نفر زخمی شدند.
- **اواخر شهریور و اوایل مهر اسراوان:** گزارش شهادت حسین ظریفی، فرمانده قرارگاه عملیاتی شهید سجاد سپاه، و احمد هراتی زراعتی، مسئول اطلاعات این قرارگاه، در درگیری‌های مسلحانه.

۹- مهر ۱۴۰۵ منزل آب سراوان: حمله نیروهای امنیتی به مواضع افراد مسلح معاند؛ منابع داخلی از کشته شدن شش نفر خبر دادند.

۱۵- مهر ۱۴۰۵ گلشن (جالق): حمله انفجاری و تیراندازی به مقر فرماندهی انتظامی؛ منابع محلی و گروه مهاجم ضد انقلاب مدعی استفاده از مین، راکت انداز RPG و هدف گیری خودروهای پشتیبانی شدند.

۱۶- مهر ۱۴۰۵ نیکشهر، نصرت آباد و فاریاب: وقوع سه حمله علیه کارکنان ارتش و انتظامی؛ گزارش شهادت محمدرضا عکاتی، وحید عنایت و مهدی جمشیدی و زخمی شدن چند نفر دیگر.

۱۷- مهر ۱۴۰۵ سیستان و بلوچستان: شهادت نصرت افتخاری، از مسئولان انتظامی استان، در انفجار بمب کنار جاده ای؛ نشانه ای از تداوم حملات انفجاری علیه نیروهای انتظامی.

تحلیل و برآورد

گذار از حملات پراکنده به فشار امنیتی مستمر

توالی حملات طی یک هفته و پراکندگی جغرافیایی آنها نشان می دهد گروه های مسلح معاند در تلاش اند دامنه فعالیت خود را افزایش داده و نیروهای امنیتی را در چندین منطقه درگیر نگه دارند.

تلاش برای بهره برداری از شرایط جنگی ایران

تشدید حملات در مقطع استمرار تنش های نظامی خارجی می تواند بیانگر تلاش گروه های مسلح ضد انقلاب برای بهره برداری از مشغولیت دستگاه های نظامی و امنیتی ایران باشد.

افزایش فشار بر ساختار انتظامی و نظامی منطقه

هدف قرار گرفتن هم زمان نیروهای انتظامی، سپاه و ارتش می تواند موجب افزایش نیاز به اقدامات حفاظتی، جابه جایی منابع و استمرار عملیات امنیتی در جنوب شرق شود. همچنین کشته شدن فرماندهان محلی در درگیری های اخیر بر اهمیت این روند می افزاید.

تغییر در چارچوب تبلیغاتی گروه های مسلح

ائتلاف جبهه مبارزین مردمی، در کنار هویت قومی و مذهبی، تلاش کرده است اقدامات خود را به تحولات سیاسی سراسری ایران پیوند دهد. این تغییر می تواند با هدف گسترش مخاطبان و کسب مشروعیت سیاسی فراتر از منطقه بلوچستان دنبال شود.

طرح ادعای آماده سازی سناریوی حملات سه روزه آمریکا علیه ایران

بر اساس گزارش اختصاصی نیویورک تایمز، پنتاگون به دستور ترامپ طرح هایی برای از سرگیری حملات گسترده به ایران، از جمله یک عملیات فشرده سه روزه، آماده کرده است. این طرح ها بر هدف گیری توان موشکی و پهپادی، مراکز فرماندهی سپاه، تأسیسات نظامی و زیرساخت های انرژی ایران متمرکز هستند. مهمترین نکات گزارش بدین شرح است:

آمادگی عملیاتی

برنامه ریزی برای استقرار هم‌زمان سه ناو هواپیمابر آمریکایی در منطقه و بررسی طرح حملات سه‌روزه با مشارکت مقامات ارشد امنیت ملی آمریکا، از جمله جی‌دی ونس

اختلاف بر سر زمان حمله

ترامپ تاکنون پنج طرح حمله گسترده به ایران یا انصارالله را رد کرده و برخلاف گزارش‌های مربوط به حمله قریب الوقوع، اعلام کرده است تا پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای ۳ نوامبر به ایران حمله نخواهد کرد.

ملاحظات اسرائیل

به گزارش شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی، ایال زامیر، رئیس ستاد ارتش، درباره احتمال تعویق انتخابات ۲۷ اکتبر اسرائیل در صورت آغاز جنگ و پاسخ موشکی ایران هشدار داده است.

هماهنگی نظامی

گزارش‌ها از احتمال مشارکت ارتش اسرائیل در دور جدید حملات و گسترش دامنه اهداف به زیرساخت‌های راهبردی ایران حکایت دارند.

تحلیل و برآورد

تدوین طرح حملات فشرده سه‌روزه، در کنار تقویت حضور نظامی آمریکا، نشان دهنده تلاش واشنگتن برای حفظ گزینه تشدید سریع درگیری و افزایش فشار بر تهران است. با این حال، تعارض میان آمادگی نظامی و ملاحظات انتخاباتی آمریکا و اسرائیل، زمان اجرای احتمالی عملیات را نامشخص کرده است. از سوی دیگر، احتمال پاسخ گسترده ایران و تبدیل عملیات محدود به جنگ منطقه‌ای، یکی از موانع اصلی تصمیم‌گیری محسوب می‌شود. در مجموع، سناریوی حمله همچنان مطرح است. شایان ذکر است اعلام تعویق حمله به بعد از انتخابات ایالات متحده می‌تواند علاوه بر تأثیرگذاری بر شاخص‌های اقتصادی در آستانه انتخابات، یک نکته انحرافی برای غافلگیری و تغییر محاسبات مقامات ایرانی باشد.

احتمال تهدید بالقوه زیرساخت‌های مخابراتی ایران با توسعه اینترنت ماهواره‌ای مستقیم

به تلفن همراه توسط اسپیس ایکس

بر اساس گزارش‌های منتشرشده از سوی منابعی مانند وال استریت ژورنال، سی‌ان‌بی‌سی، رویترز و آکسیوس، شرکت اسپیس ایکس متعلق به ایلان ماسک با سرمایه‌گذاری گسترده برای دستیابی به طیف فرکانسی مورد نیاز و توسعه نسل جدید ماهواره‌های استارلینک، به دنبال ایجاد شبکه ارتباطی مستقل از دکل‌های مخابراتی محلی و فراهم‌سازی اتصال مستقیم گوشی‌های تلفن همراه به ماهواره‌ها است. این اقدام که با هدف رقابت با اپراتورهای بزرگ آمریکایی از جمله وایزن، AT&T و تی‌موبایل دنبال می‌شود، می‌تواند ساختار سنتی ارائه خدمات ارتباطی

را درگرونگ کند. انتشار اخبار مربوط به توسعه شبکه ارتباط ماهواره‌ای اسپیس ایکس و احتمال کاهش وابستگی کاربران به اپراتورهای سنتی، موجب افت سهام شرکت‌های بزرگ مخابراتی آمریکا از جمله ورایزن، AT&T و تی موبایل شد.

در ادامه، **سیر تحولات فناوری اتصال مستقیم ماهواره به تلفن همراه آمده است:**

❖ **سال ۲۰۲۰:** آغاز ارائه عمومی اینترنت ماهواره‌ای استارلینک با استفاده از تجهیزات اختصاصی دریافت سیگنال

❖ **سال ۲۰۲۲:** اعلام همکاری اسپیس ایکس و تی موبایل برای اتصال مستقیم گوشی‌های معمولی به ماهواره، بدون نیاز به دکل مخابراتی محلی

❖ **سال ۲۰۲۴:** پرتاب نخستین ماهواره‌های مجهز به اتصال مستقیم ماهواره به تلفن همراه، آزمایش موفق ارسال پیامک مستقیم و استفاده اضطراری از فناوری در مناطق طوفان زده آمریکا

❖ **سال ۲۰۲۵:** آغاز ارائه تجاری خدمات ارتباط مستقیم ماهواره‌ای و توسعه همکاری با اپراتورهای بین‌المللی؛ همچنین خرید مجوزهای فرکانسی از EchoStar برای توسعه نسل بعدی شبکه

❖ **سال ۲۰۲۶:** توافق جدید ۸ میلیارد دلاری اسپیس ایکس برای خرید طیف فرکانسی ۸۰۰ مگاهرتز و حرکت به سمت ایجاد شبکه ترکیبی ماهواره‌ای. زمینی با هدف رقابت مستقیم با اپراتورهای بزرگ مخابراتی آمریکا

مهم‌ترین ویژگی این فناوری، امکان برقراری ارتباط از طریق گوشی‌های سازگار بدون نیاز به تجهیزات اختصاصی استارلینک، دکل‌های BTS یا شبکه دسترسی رادیویی اپراتورهای داخلی است. با این حال، خدمات جدید هنوز در مرحله توسعه قرار دارد و ارائه اینترنت پرسرعت و فراگیر به تمام گوشی‌ها محقق نشده است. همچنین توسعه این شبکه در آمریکا به معنای فراهم شدن قطعی خدمات مشابه در ایران نیست.

تحلیل و برآورد

توسعه فناوری اتصال مستقیم ماهواره به تلفن همراه، در صورت گسترش پوشش و فراهم شدن دسترسی عملیاتی در ایران، می‌تواند در میان مدت به یکی از چالش‌های راهبردی مدیریت و کنترل ارتباطات کشور تبدیل شود. این فناوری با فراهم کردن امکان ارتباط مستقیم کاربران با ماهواره‌ها، می‌تواند وابستگی به شبکه دسترسی اپراتورهای داخلی از جمله همراه اول و ایرانسل را کاهش داده و بخشی از ارتباطات راز مسیر زیرساخت‌های مخابراتی تحت مدیریت کشور خارج کند. در چنین شرایطی، اثربخشی محدودیت‌های ارتباطی اعمال شده از طریق شبکه‌های زمینی، مراکز مدیریت ترافیک و درگاه‌های اینترنت بین‌الملل نیز ممکن است کاهش یابد؛ موضوعی که به ویژه در شرایط بحران‌های داخلی یا درگیری نظامی، از منظر مدیریت متمرکز ارتباطات و کنترل جریان اطلاعات اهمیت امنیتی بیشتری پیدا می‌کند.

با این حال، شبکه مورد نظر اسپیس ایکس ترکیبی از زیرساخت های ماهواره ای و زمینی خواهد بود و توسعه آن به معنای حذف کامل زیرساخت های مخابراتی یا بی اثر شدن تمامی سازوکارهای کنترل ارتباطات نیست. محدودیت های پوشش، ظرفیت انتقال داده، اختلالات رادیویی و الزامات فنی و مقرراتی همچنان از موانع گسترش این فناوری محسوب می شوند. همچنین خرید فرکانس در آمریکا به تنهایی دسترسی عملیاتی کاربران ایرانی به این خدمات را تضمین نمی کند.

اذعان به تداوم توان تولید موشکی و پهپادی ایران علی رغم حملات آمریکا و اسرائیل

بر اساس گزارش اختصاصی بلومبرگ به نقل از مقامات اطلاعاتی غربی، ایران با وجود ماه ها حملات هوایی آمریکا و اسرائیل، بخش هایی از ظرفیت تولید موشک های بالستیک و پهپادهای خود را حفظ کرده و همچنان قادر به بازسازی ذخایر تسلیحاتی است. این ارزیابی برخلاف اظهارات مقامات آمریکایی مبنی بر نابودی توان صنعتی و نظامی ایران است. همچنین تعویق حملات آمریکا تا پس از انتخابات میان دوره ای ۳ نوامبر، فرصت بیشتری برای احیای توان موشکی ایران فراهم می کند. مهم ترین محورهای گزارش عبارت اند از:

حفظ ظرفیت تولید موشکی

به گفته مقامات غربی، بخشی از تأسیسات تولید موشک و پهپاد ایران از حملات جان سالم به در برده است و ذخایر قابل توجهی از موشک های بالستیک و ضدکشتی همچنان در اختیار تهران قرار دارد.

حمایت تسلیحاتی روسیه

یکی از مقامات غربی مدعی شده روسیه در حال تأمین موشک برای ایران است؛ با این حال، جزئیات محموله ها و میزان این حمایت مستقلاً تأیید نشده است.

میزان ذخایر موشکی

بر اساس ارزیابی های اطلاعاتی غرب در ماه ژوئن، ایران حدود ۷۵ درصد از ذخایر مهمات پیش از جنگ را حفظ کرده بود. با این حال، تعداد دقیق موشک های بالستیک باقی مانده مشخص نیست.

حجم حملات ایران

طبق برآورد بلومبرگ از داده های عمومی، ایران از آغاز جنگ در ۹ اسفند ۱۴۰۴ تاکنون بیش از ۴ هزار پهپاد / موشک کروز شاهد و دست کم ۲ هزار موشک بالستیک شلیک کرده است.

تداوم تهدیدات دریایی

هم زمان با حفظ ذخایر موشک های ضدکشتی، بنابر گزارش بلومبرگ به نقل از نیروی دریایی انگلیس، دست کم ۱۰ شناور طی یک هفته گذشته در محدوده تنگه هرمز هدف حمله قرار

گرفته‌اند که بیانگر استمرار مخاطرات نظامی برای کشتیرانی منطقه است.

آمادگی آمریکا برای حملات احتمالی

در مقابل، آکسیوس از دستور پنتاگون به فرماندهی مرکزی آمریکا برای تکمیل آمادگی عملیات گسترده علیه ایران خبر داده است؛ هرچند ترامپ در ۱۶ مهر اعلام کرد تا پیش از انتخابات میان دوره‌ای حمله جدیدی انجام نخواهد داد.

ارزیابی

مجموع ارزیابی‌های اطلاعاتی غرب نشان می‌دهد حملات گسترده آمریکا و اسرائیل، علی‌رغم آسیب‌رسانی جدی به زیرساخت‌های نظامی ایران، نتوانسته ظرفیت تولید و ذخایر موشکی کشور را به طور کامل از بین ببرد. در چنین شرایطی، وقفه در حملات آمریکایی می‌تواند فرصت بازسازی بخشی از توان تسلیحاتی ایران را فراهم کند؛ در مقابل، تداوم قابلیت‌های موشکی و ضدکشتی، هزینه‌های احتمالی از سرگیری جنگ را برای آمریکا و متحدان منطقه‌ای آن افزایش می‌دهد. با این حال، حفظ ظرفیت تولید الزاماً به معنای بازبازی کامل توان پیش از جنگ نیست. در حالت بدبینانه، حفظ بخشی از توان تولید موشکی ایران، علی‌رغم حملات گسترده، می‌تواند از نگاه آمریکا و اسرائیل به عنوان نشانه ناکامی در تحقق اهداف نظامی تلقی شده و انگیزه اجرای حملات مجدد، گسترده‌تر و متمرکز بر زیرساخت‌های تولید، مراکز ذخیره‌سازی و زنجیره تأمین موشکی ایران را افزایش دهد. در این سناریو، وقفه کنونی در حملات ممکن است صرفاً فرصتی برای تجدید آرایش نظامی و آماده‌سازی عملیات بعدی باشد، نه نشانه کاهش تهدید علیه ایران.

واکنش‌ها و فضا سازی رسانه‌های معاند و ضدانقلاب

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ گزارش‌های هرانا و هه‌نگاور درباره وضعیت اعدام‌ها در ایران به مناسبت روز جهانی مبارزه با اعدام با طرح ادعای اعدام بیش از ۲ هزار نفر در یک سال گذشته و صدور حکم اعدام برای بیش از ۱۰۰ متهم وقایع دی ماه
- ❖ تصویرسازی از افزایش بی سابقه اعدام‌ها در ایران با برجسته سازی و اعتبار بخشی به گزارش‌های هرانا و هه‌نگاو در سالروز جهانی مبارزه با اعدام
- ❖ متهم سازی استفاده حاکمیت از مجازات اعدام برای سرکوب اعتراضات، ایجاد رعب در جامعه، جلوگیری از شکل گیری اعتراضات مجدد و مقابله با بحران مشروعیت نظام همزمان با روز جهانی مبارزه با اعدام
- ❖ اعتبارزدایی از نقض حقوق متهمان در فرایندهای قضایی با تکرار ادعاها درباره شکنجه، اعترافات اجباری، محرومیت از وکیل مستقل و نقض دادرسی عادلانه در پرونده‌های سیاسی و امنیتی آن‌ها
- ❖ اعتبار بخشی بین المللی به ادعاهای حقوق بشری علیه ج.ا.ا همزمان با روز جهانی مبارزه با اعدام با بازتاب بیانیه مای ساتو و کارشناسان سازمان ملل و برجسته سازی درخواست توقف فوری و سراسری اعدام‌ها
- ❖ فضا سازی علیه قوانین کیفری و قضایی کشور با زیر سؤال بردن مجازات قصاص، ادعای ناکارآمدی آن در پیشگیری از قتل و برجسته سازی تبعیض‌های حقوقی و چرخه انتقام و خشونت علیه خانواده‌ها همزمان با روز جهانی مبارزه با اعدام
- ❖ نامه مریم رجوی به دبیرکل سازمان ملل و مطالبه ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت، تشکیل سازوکار مستقل قضایی و محاکمه مسئولان ج.ا.ا با هدف زمینه سازی برای تشدید فشارهای سیاسی و حقوقی بین المللی علیه ج.ا.ا
- ❖ تداوم پیشبرد سناریوی کشته سازی توسط جریان ضدانقلاب با طرح ادعای مرگ یک جوان ۱۷ ساله به نام امید قانونی بر اثر شکنجه پس از بازداشت توسط نیروهای بسیج و پلیس در خوانسار
- ❖ اعتبارزدایی حقوقی از برخورد قضایی و انتظامی بابتی حجابی با ادعای فقدان صلاحیت دادستانی، محدود بودن اختیارات پلیس و غیرقانونی بودن پلمب اماکن به دلیل پوشش مشتریان و مهمانان
- ❖ القای آغاز موج جدید سرکوب زنان و تشدید کنترل اجتماعی با برجسته سازی برخوردهای قضایی و اظهارات مقامات انتظامی و قضایی، ادعای افزایش سخت گیری در دانشگاه‌ها
- ❖ القای فشار مضاعف اقتصادی بر کسب و کارها و محدود سازی تفریحات جوانان با روایت سازی از تهدید به پلمب کافه‌ها و تشدید مشکلات معیشتی در شرایط تورم و احتمال جنگ در واکنش به اظهارات رئیس پلیس اماکن تهران

❖ تمسخر اظهارات رئیس پلیس اماکن تهران در انتقاد از وضعیت پوشش خیابان‌های تهران و القای ممنوعیت پیاده‌روی و معاشرت جوانان با عباراتی نظیر «دوردور پیاده»، «بحران جدید در دستگاه پلیس»، «ممنوعیت قدم زدن» و «مداخله در ابتدایی‌ترین آزادی‌های فردی»

❖ القای افزایش احتمال حمله آمریکا به ایران در روزهای آتی توسط برخی صفحات ضدانقلاب با استناد کذب با نتایج داده‌های پلی مارکت

رصد و تحلیل

انتشار و برجسته‌سازی گزارش‌های نهادهای [به اصطلاح] حقوق بشری مخالف ج.ا.ا در باره وضعیت اعدام‌ها در ایران به مناسبت روز جهانی مبارزه با اعدام

همزمان با فرارسیدن روز جهانی مبارزه با اعدام (۱۰ اکتبر - ۱۷ مهر) رصد‌های رسانه‌ای نشان می‌دهد که نهادهای [به اصطلاح] حقوق بشری مخالف ج.ا.ا از جمله **هرانا و هه‌نگاو** در گزارش‌های آماری و تحقیقی جداگانه به همین مناسبت به وضعیت اعدام‌ها در ایران در یک سال گذشته و در ارتباط با مرتبط با وقایع دی ماه پرداختند. همزمان با آن برخی کنشگران و تشکل‌های مخالف نظام و همچنین نهادهای حقوق بشری در سطح بین‌المللی به بهانه روز جهانی اعدام با انتشار بیانیه‌هایی اقدام به فضا سازی حقوق بشری علیه ج.ا.ا پیرامون اعدام‌ها کردند. مجموعه این گزارشات نیز در رسانه‌های **ضدانقلاب** نیز با بازتاب و پوشش رسانه‌ای همراه بوده و رسانه‌های مذکور در حال تصویرسازی از افزایش بی‌سابقه اعدام‌ها، استفاده حاکمیت از مجازات اعدام برای سرکوب اعتراضات و ایجاد رعب در جامعه، نقض حقوق متهمان در فرایندهای قضایی و ضرورت تشدید فشارهای بین‌المللی برای توقف اجرای احکام اعدام در ایران هستند. در ادامه مروری بر این گزارشات صورت خواهد گرفت.

گزارش آماری هرانا با ادعای اجرای بیش از ۲ هزار اعدام در یک سال گذشته

مهم‌ترین گزارش در این زمینه مربوط به سازمان حقوق بشری «هرانا» است. این نهاد مخالف ج.ا.ا در گزارش ۴۹ صفحه‌ای وضعیت اعدام‌ها در بازه زمانی یک سال گذشته را مورد بررسی قرار داده است. هرانا در این گزارش نام ۶۹ متهم اعدام شده را ذکر کرده است. اهم ادعاهای طرح شده در گزارش هرانا به صورت زیر است:

۱. ثبت دست کم ۲۰۰۳ اعدام در ایران طی یک سال گذشته؛ افزایش ۲۹ درصدی نسبت به ۱۵۵۳ اعدام مدت مشابه سال قبل

۲. ثبت بالاترین آمار اعدام در ۱۰ سال گذشته؛ افزایش بیش از ۱۸۲ درصدی نسبت به میانگین سالانه ۷۱۰ اعدام و اجرای یک حکم اعدام در هر ۴،۳۵ ساعت

۳. صدور ۲۳۰ حکم اعدام جدید، شامل دست کم ۱۶ زن و ۶ حکم اعدام در ملأعام و تأیید ۷۴ حکم

اعدام در دیوان عالی کشور

۴. اعدام ۴۷ زن و ۴ کودک (زیر ۱۸ سال)؛ ۸۸،۸ درصد اعدام شدگان مرد، ۲،۳ درصد زن و جنسیت ۸،۹ درصد نامشخص

۵. اجرای ۹۵ درصد اعدام ها بدون اعلام رسمی؛ تنها ۵ درصد اعدام ها در رسانه های رسمی اعلام شده

۶. تفکیک اعدام ها بر اساس اتهام: ۵۷،۵۶ درصد قتل، ۳۶،۲۵ درصد مواد مخدر، ۲،۴ درصد محاربه و بغی سیاسی. امنیتی، ۱،۱ درصد سایر یا نامعلوم، ۰،۹ درصد جرایم امنیتی، ۰،۸ درصد تجاوز، ۰،۸ درصد محاربه غیرسیاسی، ۰،۱۵ درصد فساد فی الارض و ۰،۰۵ درصد جرایم اقتصادی

۷. بیشترین اعدام های ماهانه در دسامبر ۲۰۲۵ با ۴۰۴ نفر، ژانویه ۲۰۲۶ با ۳۳۴ نفر و نوامبر ۲۰۲۵ با ۳۲۴ نفر

۸. بیشترین اعدام ها به تفکیک استان: خراسان رضوی با ۲۰۰ نفر (۱۰ درصد)، اصفهان با ۱۶۴ نفر (۸،۲ درصد) و البرز با ۱۲۳ نفر (۶،۱ درصد)

۹. بیشترین اجرای احکام اعدام در زندان دستگرد اصفهان با ۱۲۰ نفر، زندان عادل آباد شیراز با ۱۱۸ نفر و زندان قزل حصار کرج با ۹۱ نفر

۱۰. اعدام ۶۹ نفر با اتهامات سیاسی. امنیتی در مقایسه با ۴۳ نفر در سال قبل؛ ۳۵ نفر مرتبط با وقایع دی ماه ۱۴۰۴ و ۲۹ نفر با اتهام محاربه؛ بیشترین موارد در استان البرز با ۱۹ نفر و بیشترین اعدام های ماهانه این گروه در آوریل و مه ۲۰۲۶ با مجموع ۲۹ نفر

۱۱. معرفی نقش تکرار شونده ۶ قاضی در صدور احکام اعدام سیاسی. امنیتی؛ از جمله ابوالقاسم صلواتی (شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران)، ایمان افشاری (شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران) و وحید همت نژاد (شعبه ۵ دادگاه انقلاب اصفهان)؛ با سوابقی از رسیدگی به پرونده های مرتبط با اعتراضات سال های گذشته

گزارش آماری هه نگا و با ادعای صدور حکم اعدام برای بیش از ۱۰۰ متهم وقایع دی ماه

سازمان حقوق بشری هه نگا و در گزارش اختصاصی و جداگانه ای به موضوع صدور و اجرای احکام اعدام برای متهمان بازداشت شده در جریان آشوب های دی ماه پرداخته و مدعی شده برای دست کم ۱۰۶ نفر از بازداشت شدگان آن وقایع حکم اعدام صادر شده که ۳۵ مورد از آن ها اجرا شده اند. هه نگا و همچنین فهرست این نفرا ت را به صورت کامل منتشر کرده است. در مجموع اهم ادعاهای گزارش هه نگا و عبارت اند از:

۱. ثبت صدور حکم اعدام برای دست کم ۱۰۶ نفر از بازداشت شدگان آشوب های دی ماه؛ اجرای حکم ۳۵ نفر، نقض حکم ۸ نفر و قرار داشتن ۶۳ نفر دیگر در معرض خطر اجرای اعدام

۲. بررسی پرونده ۴۰ متهم دیگر در زندان های مختلف کشور از نظر مراحل دادرسی و احتمال صدور

حکم اعدام؛ بدون احراز نهایی صدور حکم برای این افراد

۳. بیشترین احکام اعدام صادر شده در استان‌های اصفهان و تهران، هرکدام با ۳۶ نفر؛ خراسان رضوی با ۱۱ نفر و فارس با ۷ نفر در رتبه‌های بعدی

۴. بیشترین موارد اجرای احکام اعدام مرتبط با آشوب‌های دی‌ماه در اصفهان و البرز، هرکدام با ۱۱ مورد

۵. صدور حکم اعدام برای دست‌کم ۷ زن بازداشت‌شده در وقایع دی‌ماه در استان‌های تهران، اصفهان و خراسان رضوی

تکمیل پازل فضا سازی توسط نهادهای حقوق بشری بین‌المللی

در سطح بین‌المللی نیز مای ساتو، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور حقوق بشر ایران به همراه هشت کارشناس حقوق بشر سازمان ملل متحد در بیانیه‌ای با ادعای استفاده ج.ا.ا از مجازات اعدام برای سرکوب مخالفان و ایجاد رعب در جامعه، خواستار توقف فوری تمامی اعدام‌ها شدند. امضاکنندگان این بیانیه با اشاره به پرونده بازداشت‌شدگان وقایع دی‌ماه، ادعاهایی درباره شکنجه، ناپدیدسازی قهری، خشونت جنسی، اعترافات اجباری و محرومیت متهمان از وکیل منتخب مطرح کردند و خواستار جلوگیری از اعدام بازداشت‌شدگان اعتراضات، تخفیف احکام صادر شده و بازبینی پرونده‌ها براساس معیارهای دادرسی عادلانه شدند.

محورهای رسانه‌ای و عملیات روانی

رسانه‌های ضدانقلاب و معاند نیز در یکی دوروز گذشته و به مناسبت روز جهانی اعدام خطوط عملیات روانی و رسانه‌ای زیر را علیه ج.ا.ا دنبال کردند:

۱. برجسته‌سازی و مانور رسانه‌ای بر گزارش آماری هرا با ادعای اعدام دست‌کم دوهزار نفر در ایران در یک سال گذشته

۲. تکرار روایت سازی درباره استفاده ج.ا.ا از مجازات اعدام به عنوان ابزار سرکوب اعتراضات، ایجاد رعب و وحشت در جامعه، جلوگیری از شکل‌گیری اعتراضات مجدد و مقابله با بحران مشروعیت نظام

۳. برجسته‌سازی صدور و اجرای احکام اعدام برای بازداشت‌شدگان وقایع دی‌ماه و طرح ادعاهایی درباره شکنجه، اعترافات اجباری، محرومیت از وکیل مستقل و نقض دادرسی عادلانه در پرونده‌های سیاسی و امنیتی آنها

۴. اعتبار بخشی بین‌المللی به ادعاهای حقوق بشری علیه ج.ا.ا با بازتاب بیانیه مای ساتو و کارشناسان سازمان ملل و برجسته‌سازی درخواست توقف فوری و سراسری اعدام‌ها

۵. تلاش برای تبدیل مخالفت با مجازات اعدام به مطالبه‌ای سیاسی علیه کلیت نظام با طرح شعار «نه به حاکمیت اعدام» و معرفی اعدام به عنوان ابزار بقای حاکمیت

۶. فضا سازی علیه قوانین کیفری و قضایی کشور با زیر سؤال بردن مجازات قصاص، ادعای

ناکارآمدی آن در پیشگیری از قتل و برجسته سازی تبعیض های حقوقی و چرخه انتقام و خشونت علیه خانواده ها

۷. بازتاب پیام های زندانیان سیاسی هوادار منافقین در زندان های کشور و برجسته سازی کارزار «سه شنبه های نه به اعدام»

۸. نامه مریم رجوی، سرکرده منافقین به دبیرکل سازمان ملل و مطالبه ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت، تشکیل سازوکار مستقل قضایی و محاکمه مسئولان براساس اصل صلاحیت جهانی با هدف زمینه سازی برای تشدید فشارهای سیاسی و حقوقی بین المللی علیه ج.ا.ا.

روایت سازی رسانه های ضدانقلاب پیرامون تشدید برخورد با بی حجابی گسترش محدودیت های اجتماعی و صنفی

در روزهای اخیر مقامات قضایی و انتظامی سخن از محدودیت هایی در حوزه حجاب در عرصه عمومی مطرح کردند. رئیس قوه قضاییه از دادستان کل کشور خواسته بود مسئله مقابله با بی حجابی را در دستور کار قرار دهد. سخنگوی دستگاه قضا نیز تاکید کرد که بی حجابی به موجب قانون مجازات اسلامی جرم است و در صورت مشاهده جرم مشهود، ضابطان مکلف هستند طبق قانون فرد را به مرجع قضایی هدایت کنند. علاوه بر آن رئیس پلیس اماکن تهران نیز اظهار داشت که اجرای موسیقی زنده، حضور دی جی و ارائه قلیان در کافه ها ممنوع و از مصادیق تداخل صنفی و ابتذال معرفی کرد که احتمال تبدیل شدن کافه ها به محل رقص و پایکوبی را به همراه دارد. او همچنین به انتقاد از وضعیت پوشش در خیابان های سنایی و ایرانشهر پرداخت. به موازات آن اظهارات برخی ائمه جمعه در مذمت ولنگاری، نارضایتی از گسترش بی حجابی و غیره نیز برجسته شده است.

از سوی دیگر پلمب تالار «کهکشان غدیر» قم به دلیل حضور بدون حجاب همسر علی دایی و لغو مسابقات انتخابی تیم ملی موتای در این شهر به دلیل پوشش ورزشکاران زن و در پی بروز تجمعی در اعتراض به این موضوع از سوی برخی شهروندان، از جمله مواردی است که در فضای رسانه ای پیرامون موضوع حجاب بازتاب پیدا کرده است.

در چنین شرایطی رسانه های ضدانقلاب و معاند با مستمسک قرار دادن این اظهارنظرها و اقدامات به دنبال القای آغاز دور تازه ای از برخورد با زنان، گسترش محدودیت های اجتماعی و صنفی و زیرسؤال بردن مشروعیت حقوقی و عملکرد نهادهای قضایی و انتظامی برای برخورد با موضوع بدحجابی و بی حجابی هستند.

۱. اعتبارزدایی حقوقی از برخورد قضایی و انتظامی با بی حجابی

دادبان با استناد به تبصره ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی و ماده ۳۴۰ آیین دادرسی کیفری، مدعی شد بی حجابی جرم تعزیری درجه هشت است و دادستانی صلاحیت تحقیق و تعقیب

مقدماتی آن را ندارد. این رسانه همچنین اختیارات پلیس را محدود به تنظیم گزارش دانست و برخورد های قهری را فاقد وجاهت قانونی معرفی کرد. در موضوع پلمب تالار کهکشان غدیر نیز با استناد به اصل شخصی بودن مسئولیت کیفری، مجازات صاحبان اماکن به دلیل پوشش مهمانان را غیرقانونی خواند.

۲. القای گسترش سرکوب زنان و تشدید کنترل اجتماعی

کیهان لندن اظهارات اخیر مقامات دستگاه قضایی را «خیز قوه قضاییه برای سرکوب شهروندان» و آغاز موج تازه فشار بر زنان توصیف کرد. این رسانه با انتشار تصویر حضور زنان بدون حجاب در آموزش های نظامی «جانفدا»، حاکمیت را به استفاده ابزاری از زنان و نمایش دروغین آزادی متهم کرد. بی بی سی فارسی نیز مسئله حجاب را «پاشنه آشیل» حاکمیت معرفی کرد و از افزایش سخت گیری در دانشگاه ها خبر داد.

۳. روایت سازی از فشار مضاعف بر کسب و کارها و محدود سازی فضاهای تفریحی و اجتماعی

ایندپندنت فارسی اظهارات رئیس پلیس اماکن درباره کافه ها را تلاش برای کنترل معاشرت و تفریحات جوانان دانست و مدعی شد مسئول دانستن صاحبان کافه در قبال رفتار مشتریان، تعهدگیری، پلمب و ابطال مجوز، معیشت صاحبان مشاغل و کارکنان را تهدید می کند. این رسانه با برجسته سازی سقوط ارزش ریال، تورم، هزینه اجاره و دستمزد، تحریم های اقتصادی و احتمال جنگ دوباره، حاکمیت را به بی توجهی به مشکلات معیشتی و تمرکز بر محدود سازی زندگی روزمره متهم کرد. ایران وایر نیز محدودیت های جدید را حلقه دیگری از کنترل فضاهای اجتماعی معرفی کرد.

۴. تمسخر اظهارات رئیس پلیس اماکن با القای ممنوعیت حضور جوانان در خیابان

رسانه های ضد انقلاب از یک سو با عباراتی نظیر «پیاده روی ممنوع می شود؟»، «دوردور پیاده»، «بحران جدید در دستگاه پلیس» و «راه رفتن مردم» اظهارات رئیس پلیس اماکن را دستمایه تمسخر قرار دادند و از سوی دیگر با طرح گزاره هایی مانند «اضافه شدن یک ممنوعیت تازه به زندگی مردم»، «بیگانگی با مفهوم انسان»، «خشم از گردهمایی جوانان» و «ممنوعیت قدم زدن شهروندان» تلاش کردند اقدامات نیروی امنظامی را مداخله در ابتدایی ترین آزادی های فردی جلوه دهند و برخورد با جوانان را در مقابل آزادی حضور خیابانی حامیان نظام قرار دهند.

۵. ادراک سازی از تضییع حقوق ورزشکاران زن و مداخله گروه های فشار در قم

در ماجرای لغو مسابقات انتخابی تیم ملی موتای زنان در قم، ایران اینترنشنال با روایت یک ورزشکار از حضور نیروهای امنیتی، ایرادگیری به لگ سفید زنان و لغو مسابقات با وجود رعایت حجاب، مسئله هدر رفت هزینه سفر، رژیم های سخت و تلاش ورزشکاران خردسال مطرح کرد. رادیوزمانه نیز با عنوان «سنگ پرانی به مسابقات موی تای زنان»، روایت هایی از پرتاب سنگ، بسته شدن

درهای سالن، جلوگیری از تردد خانواده‌ها و لغو رقابت‌های نهایی را بازتاب داد و ضمن نامشخص دانستن هویت و سازمان دهندگان تجمع، این ماجرا را در چارچوب سابقه فشار گروه‌های تندرو بر برنامه‌های رسمی ورزشی و فرهنگی روایت کرد.

تداوم پیشبرد سناریوی کشته‌سازی توسط جریان ضدانقلاب با طرح ادعای مرگ یک جوان ۱۷ ساله بر اثر شکنجه پس از بازداشت توسط نیروهای بسیج و پلیس

بنابر بررسی‌ها در روزهای اخیر خط‌رسانه‌ای «تحریک افکار عمومی از طریق سناریوی کشته‌سازی شهروندان» از سوی جریان معاند و ضدانقلاب قابل مشاهده است. در این زمینه از روز گذشته صفحات و کانال‌های ضدانقلاب و معاند ادعا کردند که جوانی ۱۷ ساله به نام «امید قانونی» اهل روستای ارجنک خوانسار شامگاه ۱۳ مهر پس از مشاجره بایکی از نیروهای بسیج، از خانه بیرون کشانده و به نیروهای انتظامی تحویل داده شده و در جریان بازجویی در دادگستری خوانسار به دلیل شکنجه و ضرب و شتم و خون‌ریزی مغری جان باخته است. برخی صفحات معاند نیز مدعی هستند در گزارشات پزشکی قانونی، مرگ او بر اثر شدت ضربات عنوان شده و آثار کبودی و جراحت بر بدن و صورت او مشهود بوده است.

در این میان ویدئویی از پدر و مادر این جوان در تایم لاین جریان معاند در فضای مجازی در حال باز نشر است که مقابل پاسگاه شهرستان «ویست» حضور یافته و خواستار پاسخگویی درباره نحوه فوت فرزند خود هستند. طبق ویدئوی منتشر شده، مادر این جوان اظهار داشته ماموران پاسگاه «ویست» فرزندش را شامگاه دوشنبه ۱۳ مهر از مقابل درب خانه بازداشت و به پاسگاه منتقل کردند و فردای آن روز جنازه‌اش را تحویل دادند.

صفحات و کانال‌های معاند و ضدانقلاب با برجسته‌سازی این ادعا به دنبال فضا سازی علیه ج.ا.ا هستند. برخی به دنبال مشابهت‌سازی ماجرای مرگ امید قانونی با پرونده مهسا امینی و بازخوانی مرگ ستار بهشتی بوده و برخی دیگر با هشتگ‌هایی چون «#جنایت_علیه_بشریت» و مطالبه براندازی نظام، سعی در تحریک احساسات عمومی هستند.

این در حالی است که پیش از این و در میانه‌های هفته گذشته ایران اینترنشنال در خبری اختصاصی ادعا کرده بود که شهروند ۳۳ ساله به نام پژمان سورانی در نجف آباد استان اصفهان پس از درگیری در یک پمپ بنزین با آنچه که «حامیان حکومت» خوانده، مورد ضرب و شتم نیروهای امنیتی قرار گرفته و به دست آن‌ها کشته شده است.

در واقع به نظر می‌رسد جریان ضدانقلاب سعی در بهره‌برداری چنین ادعاهایی برای تبدیل آن به موضوعاتی فراگیر و التهاب آفرین دارد تا زمینه شکل‌گیری موج جدید اعتراضات و آشوب‌های خیابانی را فراهم کند.

القای افزایش احتمال حمله آمریکا به ایران در روزهای آتی توسط برخی صفحات ضدانقلاب با استناد کذب به نتایج داده‌های پلی مارکت

بررسی‌ها از شبکه‌های اجتماعی نشان می‌دهد برخی کاربران و صفحات فیک و ناشناس ضدانقلاب با استناد به وبسایت «پلی مارکت» (بازارپیش بینی مبتنی بر شرط بندی مالی روی نتیجه رویدادهای آینده) مدعی افزایش احتمال حمله آمریکا به ایران در روزهای آینده شدند. در این رابطه و طبق روایت مطرح شده از سوی این صفحات احتمال حمله ناگهانی آمریکا به ایران از ۵ درصد به ۳ درصد افزایش پیدا کرده و علت آن اکانتی معرفی شده که پیشتر بر روی حمله آمریکا به ونزوئلا و جنگ ۴۰ روزه علیه شرط بندی کرده و برنده شده بود. با این حال رصد و ارزیابی‌ها از وبسایت پلی مارکت نشان می‌دهد که استناد ادعای صفحات ضدانقلاب به این سایت صحت نداشته و احتمال حمله آمریکا به ایران تا قبل از آغاز سال جدید میلادی در دو ماه گذشته ثابت و در محدوده ۱۵ درصد ثابت مانده است.

بررسی و ارزیابی روندهای اقتصادی و معیشتی

خلاصه مدیریتی - مهم ترین محورهای رسانه ای

- ❖ برجسته سازی انتظار ده ساعته شهروندان سراوان برای دریافت سیلندر گاز در گزارش حال و ش با تمرکز بر دشواری تأمین نیازهای ابتدایی
- ❖ بازنمایی اختلال تکرار شونده توزیع گاز با تجمیع گزارش های سراوان، مهرستان، زاهدان و سیب و سوران و تأکید بر گستردگی جغرافیایی گلایه ها
- ❖ پررنگ سازی نبود نظارت مؤثر و نامشخص بودن دریافت سوخت برای پیوند زدن مشکلات توزیع با احساس بی توجهی به نیازهای منطقه
- ❖ طرح موضوع ظرفیت تبدیل نارضایتی معیشتی به اعتراض محلی در بستر تداوم کمبود گاز و خلأ پاسخگویی متولیان
- ❖ برجسته سازی کاهش تحویل گاز صنعت سیمان به کمتر از پنج میلیون مترمکعب در برابر نیاز روزانه ۲۸ میلیون مترمکعبی
- ❖ بازتاب هشدار دبیر انجمن صنعت سیمان درباره مصرف زود هنگام ذخایر مازوت و افزایش آسیب پذیری کارخانه ها پیش از زمستان
- ❖ طرح ادعای مجتبی یوسفی درباره پر مصرف شناخته شدن بیش از ۴۰ درصد خانوارهای دهک های پایین و تشدید فشار تعرفه ای گاز
- ❖ برجسته سازی فاصله آغاز ساخت بیش از ۷۲۳ هزار واحد حمایتی با رسیدن حدود ۱۰۷ هزار واحد به مراحل پایانی
- ❖ طرح موضوع انتقال فشار ناترازی انرژی به هزینه مصالح و آورده متقاضیان در بستر کندی تکمیل پروژه های مسکن حمایتی
- ❖ بازتاب ادعای اسکات بسنت در نیوزمکس درباره همکاری امارات و عمان با کارزار انزوای ایران برای نمایش گسترش همراهی منطقه ای
- ❖ طرح ادعای سازمان مجاهدین خلق درباره ممنوعیت استفاده ۴۷۲ شناور از بنادر و آب های امارات با تأکید بر ارتباط عمده آن ها با ایران
- ❖ برجسته سازی هشدار رزم آهنگ درباره وابستگی تسویه مالی و لجستیک واردات به امارات به عنوان محدود کننده اختیار تصمیم گیری امنیتی ایران
- ❖ بازتاب ارزیابی مصطفی نجفی درباره تأثیر استمرار فعالیت کریدور اماراتی بر کاهش کارایی اهرم هرمز در رقابت منطقه ای
- ❖ پررنگ سازی افزایش هزینه حمل کالا و تأخیر تحویل خودروهای وارداتی برای نمایش دشواری جایگزینی مسیرهای تجاری وابسته به امارات

- ❖ برجسته سازی تعبیر «سرزمینی متعلق به خودش» در اظهارات زنگنه برای انتقال موضوع سرمایه گذاری افغانستان به مناقشه واگذاری خاک ایران
- ❖ بازنمایی تفاهم اولیه اقتصادی به عنوان واگذاری قطعی سرزمین در سهام نیوز با تحریک حساسیت نسبت به حفظ تمامیت ارضی
- ❖ متهم سازی حاکمیت به خیانت و تجزیه طلبی در دُرّتی وی با معرفی توضیحات بعدی مسئولان به عنوان توجیه واگذاری ادعایی
- ❖ پررنگ سازی نام طالبان در پوشش ایران اینترنشنال و صدای آمریکا برای برجسته کردن حساسیت سیاسی توافق اولیه درباره اراضی چابهار
- ❖ بازتاب تکذیب انتقال حاکمیت از سوی زنگنه و اعلام نبود اقدام اجرایی از سوی فرمانداری در برابر قطعی نمایی واگذاری زمین
- ❖ انتقاد از ادبیات زنگنه در موضع حسین قتیب با تأکید بر تفاوت حق بهره برداری اقتصادی و واگذاری سرزمین
- ❖ برجسته سازی عبارت «نفث مال مردم نیست» در اقتصاد نیوز برای انتقال بحث انفال به مناقشه درباره حقوق اقتصادی شهروندان
- ❖ بازتاب تقابل تعبیر «بنزین مفت» با سطح درآمد خانوارها در ایران اینترنشنال برای نمایش فاصله اظهارات میرسلیم از واقعیت معیشتی
- ❖ تمسخر ادعای رقابت پذیری تپا در سهام نیوز و گسترش انتقاد از مواضع میرسلیم به ارزیابی صلاحیت مسئولان جمهوری اسلامی
- ❖ برجسته سازی دفاع میرسلیم از محدودیت واردات خودرو در کنار اظهارات او درباره انتخاب بنز و تپا و قدرت خرید مردم
- ❖ بازتاب نسبت دادن تلفات تصادفات به رانندگی مردم در تلخند سیاسی با برجسته سازی کم رنگ کردن مسئولیت کیفیت خودروهای داخلی
- ❖ پررنگ سازی مخالفت میرسلیم با بازنشستگی و کنار گذاشتن افراد ۸۰ و ۹۰ ساله از خدمت در پوشش کانال مرصاد
- ❖ تخریب اعتبار حاکمیت در سهام نیوز با تعمیم انتقاد از میرسلیم و طرح اتهام تناقض میان گفتار و رفتار شخصی او
- ❖ بازنمایی توافق سوختی ترامپ و پوتین در بخشی از واکنش های داخلی به عنوان کمک مسکو به کاهش فشار انرژی بر آمریکا
- ❖ برجسته سازی محدود بودن محموله ۳۰۰ هزار تنی گازوئیل در گزارش فارس برای به چالش کشیدن برداشت حل بحران سوخت آمریکا

- ❖ بازتاب ارزیابی رویترز درباره محدودیت کاهش پایدار قیمت سوخت در برابر بهره‌برداری انتخاباتی ترامپ از توافق با روسیه
- ❖ طرح موضوع تعارض نیاز واشنگتن به عرضه سوخت روسیه با حملات اوکراین به تأسیسات نفتی و پیامدهای احتمالی آن برای توافق
- ❖ بازنمایی مراجعه ترامپ به پوتین در تحلیل خراطیان به عنوان نشانه فشار انرژی و زمینه احتمالی پذیرش میانجیگری روسیه و چین
- ❖ بازتاب دفاع سردبیر رجانئوز از سیاست نگاه به شرق با پیوند انتقاد از معامله مسکو به مناقشه مذاکره با آمریکا
- ❖ طرح ادعای وال استریت ژورنال درباره شبکه ۲۱ حسابی منتسب به زنجانی با حدود ۸۵۰ میلیون دلار تراکنش در بایننس
- ❖ برجسته‌سازی ادعای انتقال دست کم ۶۷ میلیون دلار به کیف پول‌های معرفی شده از سوی اسرائیل به عنوان حساب‌های مرتبط با سپاه
- ❖ بازنمایی زدسکس وزدپی به عنوان حلقه‌های انتقال درآمد نفتی ایران به شبکه رمزازی با تمرکز بر واسطه‌های ترکیه و امارات
- ❖ برجسته‌سازی دسترسی مکرر حساب زدسکس از تهران در گزارش وال استریت ژورنال به عنوان نشانه ارتباط عملیاتی شبکه با ایران
- ❖ طرح ادعای نقش شریک تاجیکستانی زنجانی و حساب‌های خانوادگی و کارکنان زدپی در گسترش شبکه انتقال منابع مالی
- ❖ پررنگ‌سازی درخواست‌های اطلاعاتی نهادهای قضایی و تأخیر حذف برخی حساب‌ها تا سال ۲۰۲۶ برای برجسته کردن کاستی نظارت بایننس
- ❖ بازتاب پاسخ بایننس درباره گمراه‌کننده بودن یکسان‌انگاری کل گردش معاملات شبکه با منابع انتقال یافته به حساب‌های منتسب به سپاه
- ❖ القای نزدیک بودن فروپاشی مالی ایران در اظهارات ترامپ با طرح ادعای تورم ۳۰۱ درصدی و پایان منابع مالی
- ❖ برجسته‌سازی ادعای پرداخت نشدن حقوق نیروهای نظامی و انتظامی برای پیوند زدن بحران مالی با آسیب‌پذیری ساختار حفظ امنیت
- ❖ اعتباربخشی به روایت پایان درآمدهای ایران در بی‌بی‌سی فارسی با نقل ادعای باقی ماندن تنها ۱٫۵ میلیارد دلار نفت خارج از محاصره
- ❖ القای اشراف اطلاعاتی آمریکا بر ذخایر ارزی ایران با ادعای شناسایی منابع باقی مانده و تلاش برای قطع دسترسی به آن‌ها

- ❖ بازنمایی عرضه ارز بانک مرکزی به عنوان مصرف آخرین منابع در اظهارات مقام خزانه داری برای تضعیف اعتبار توان مداخله ارزی
- ❖ برجسته سازی اعلام گذار از «فشار حداکثری» به «انزوای کامل» در اظهارات بسنت برای نمایش مسدود بودن مسیرهای جایگزین تجارت ایران
- ❖ بازتاب تحریم ۱۷ نفتکش در گزارش سی ان بی سی با تمرکز بر محدود سازی حمل نفت و درآمدهای صادراتی ایران
- ❖ برجسته سازی تهدید بسنت علیه تسهیل کنندگان دوزدن تحریم های نفتی برای افزایش هزینه همکاری شرکت ها و واسطه های خارجی با ایران
- ❖ طرح ادعای برنامه احتمالی توقیف حدود یک میلیارد دلار دارایی رمزارزی در نیوزمکس برای نمایش دسترسی آمریکا به منابع غیربانکی
- ❖ بازتاب ارزیابی کامبیز توانا درباره اثرپیش دستانه تهدید تحریمی بر قطع همکاری شرکا پیش از اجرای محدودیت های رسمی
- ❖ بازتاب تأکید پزشکيان بر ظرفیت ۱۵ همسایه و اظهارات مدنی زاده درباره استمرار فعالیت اقتصاد در برابر روایت انزوای کامل
- ❖ برجسته سازی هم زمانی افزایش صادرات به ترکیه وافت کل صادرات در گزارش اکوایران برای سنجش محدودیت جبران فشارها از یک مسیر
- ❖ بازتاب تأکید جلالی نائینی بر تکانه های خارجی تحریم وروابط اقتصادی در اکوایران برای برجسته کردن نقش محدودیت مبادلات در تورم
- ❖ برجسته سازی نقش دستور خرج دولت وکسری بودجه در دیدگاه تیمور رحمانی برای معطوف کردن مسئولیت تورم به سیاست گذاری داخلی
- ❖ بازتاب تفکیک آثار جنگ از ریشه های بلند مدت تورم در تحلیل دل انگیزان با تأکید بر اصلاح کسری بودجه و رشد نقدینگی
- ❖ انتقاد دل انگیزان از تبصره های بودجه و تسهیلات تکلیفی به عنوان مسیرهای فشار بر شبکه بانکی و استمرار سازوکارهای تورم زا
- ❖ بازتاب مخالفت حسن حیدری با امنیتی کردن بازارها در پوشش اقتصاد جنگی با تأکید بر خطر تضعیف فعالیت اقتصادی و اشتغال
- ❖ طرح مطالبه حذف سامانه های زائد تجاری از سوی میرکریمی برای تسهیل فعالیت بنگاه ها در برابر گسترش مدیریت دستوری اقتصاد
- ❖ برجسته سازی هشدار سلاح ورزی درباره تعویق سرمایه گذاری، نوسازی ماشین آلات و استخدام متخصص در وضعیت بلا تکلیف «نه جنگ، نه صلح»

- ❖ بازنمایی فرسایش پنهان اشتغال از مسیر توقف استخدام، کاهش آموزش و حذف اضافه کاری پیش از انعکاس کامل در آمار بیکاری
- ❖ بازتاب هشدار سلاح ورزی درباره جایگزینی تأمین کنندگان ایرانی با رقبا در پی دشواری تحویل، قیمت گذاری و دریافت و پرداخت تجارت خارجی
- ❖ برجسته سازی تأکید حسن حیدری بر حفظ اشتغال و ایجاد درآمد برای نشان دادن محدودیت حمایت معیشتی صرفاً متکی بر کالا برگ
- ❖ طرح موضوع انتقال فرسایش بنگاه ها به درآمد خانوار و افزایش وابستگی به حمایت مصرفی در بستر تداوم نا اطمینانی اقتصادی
- ❖ بازتاب اتهام ثابتی درباره نقش سیاست رئیس بانک مرکزی در افزایش نرخ ارز و تشدید فشار سیاسی بر مدیریت پولی
- ❖ طرح ادعای زرگران در اقتصاد ۱۲ درباره خودداری بانک مرکزی از کنترل بازار با وجود برخورداری از توان مداخله
- ❖ بازنمایی عرضه دو میلیارد دلار در تحلیل خراسان به عنوان مداخله ای با نتیجه مشروط به سرنشت ریال جمع آوری شده
- ❖ برجسته سازی احتمال بازگشت منابع ریالی از مسیر کسری بودجه و شبکه بانکی برای توضیح محدودیت اثر پایدار مداخله ارزی
- ❖ بازتاب استدلال جبرائیلی درباره حق تصمیم گیری دولت بر ارز صادراتی صنایع برخوردار از منابع عمومی در برابر مطالبه استقلال صادر کنندگان
- ❖ بازتاب هشدار یعقوبی درباره تضعیف صرفه صادرات فولاد بر اثر الزام فروش ارز بانرخ دولتی و خطر خروج بخش خصوصی
- ❖ بازتاب ادعای جهانگیری در اکوایران درباره سهم ۲۰ تا ۳۰ درصدی کاسبان تحریم از تجارت کشور و منافع استمرار محدودیت ها
- ❖ طرح ادعای فعالیت شبکه ای برای جلوگیری از رفع تحریم با انتقال بحث از هزینه واسطه گری به مداخله سازمان یافته ذی نفعان داخلی
- ❖ برجسته سازی اظهارات جهانگیری درباره ترجیح تجارت با آمریکا از سوی شرکای دوست برای تشکیک در کفایت اتکای اقتصادی به روابط سیاسی
- ❖ بازنمایی فشار هم زمان محدودیت همکاری شرکای خارجی و قدرت واسطه های داخلی بر تجارت ایران در روایت بازتاب یافته از جهانگیری
- ❖ طرح موضوع نامشخص بودن هویت و مستندات فعالیت شبکه ادعایی و فقدان پشتوانه تعمیم اتهام سودبری به همه مخالفان توافق

- ❖ بازتاب استدلال خراطیان درباره افزایش هزینه نفت به عنوان ابزار تغییر محاسبات آمریکا و تقویت احتمال پذیرش میانجیگری روسیه و چین
- ❖ برجسته سازی هشدار خراطیان درباره کاهش زود هنگام تنش و محدود شدن انگیزه واشنگتن برای امتیازدهی در مسیر توافق
- ❖ بازتاب هشدار مجید شاکری درباره دائمی نبودن اهرم هرمز در برابر گسترش تدریجی مسیرهای جایگزین و تغییر رفتار مصرف کنندگان
- ❖ پررنگ سازی ملاحظات اقتصادی و اجتماعی ادامه جنگ در اظهارات کوروش احمدی با تأکید بر ضرورت فرصت دادن به اقتصاد
- ❖ طرح پیشنهاد سازوکار چندجانبه نظارت دریایی و جبران خسارت آلودگی در دنیای اقتصاد با نقش آفرینی ایران، عمان و قطر
- ❖ برجسته سازی تهدید مشترک نشت نفت و آسیب سواحل در تحلیل زارع پیرحاجی برای معرفی همکاری زیست محیطی به عنوان مسیر امنیت پایدار

رصد و تحلیل

برجسته سازی صف های شبانه سیلندر گاز در سیستان و بلوچستان با ظرفیت تشدید نارضایتی و زمینه سازی برای اعتراضات محلی

در روزهای اخیر، حال و هوای رسانه محلی مخالف جمهوری اسلامی، با انتشار پی در پی گزارش ها و ویدئوهای از سراوان، مهرستان، زاهدان و سیب و سوران، اختلال در دسترسی خانوارها به سیلندر گاز را برجسته کرده است. تمرکز بر انتظار شبانه، ازدحام مقابل مراکز توزیع و بازگشت احتمالی شهروندان بدون دریافت سوخت، در این پوشش خبری تصویری از دشواری مستمر تأمین نیازهای ابتدایی ارائه می دهد. این شیوه بازنمایی، ظرفیت تبدیل گلایه از توزیع گاز به نارضایتی گسترده تر از مدیریت خدمات عمومی را دارد.

- ❖ در گزارش سراوان، یک شهروند می گوید برای دریافت گاز مورد نیاز دو خانواده، از حدود ساعت ۱۱ شب در صف حضور داشته، در حالی که آغاز توزیع برای ساعت ۹ صبح اعلام شده بود. برجسته سازی این انتظار حدوداً ده ساعته، هزینه تأمین سوخت را از پرداخت پول فراتر برده و با اتلاف وقت، فرسودگی و اختلال در زندگی روزمره پیوند می زند.

تجمع گزارش های محلی برای بازنمایی گستردگی اختلال

- ❖ گزارش دزک سراوان بر انتظار از نیمه شب و پایان توزیع پیش از تأمین نیاز همه منتظران تأکید می کند. تصاویر مهرستان و سیب و سوران نیز ازدحام متقاضیان را نشان می دهند و گزارش زاهدان، گلایه از صف های طولانی و نبود نظارت مؤثر بر توزیع را بازتاب می دهد. کنار هم قرار گرفتن

این مصادیق، زمینه بازنمایی مسئله به عنوان اختلالی تکرارشونده در چند شهرستان را فراهم می‌کند؛ هرچند این گزارش‌ها برای تعیین وضعیت کل استان کافی نیستند.

پیوند دشواری معیشتی با احساس بی‌توجهی به منطقه

❖ وابستگی بخشی از خانوارها به سیلندر برای پخت و پز و نیازهای روزانه، به تصاویر صف بار معیشتی بالایی می‌دهد. در چنین زمینه‌ای، تأکید مکرر بر انتظار طولانی و نامشخص بودن نتیجه مراجعه می‌تواند احساس بی‌پناهی و بی‌توجهی به نیازهای منطقه را تقویت کند. انتشار گلایه‌های مشابه از نقاط مختلف نیز امکان شکل‌گیری احساس مسئله مشترک میان شهروندان را افزایش می‌دهد و مطالبه تأمین سوخت را به پرسش درباره پاسخگویی مسئولان متصل می‌سازد.

ظرفیت انتقال نارضایتی از صف توزیع به اعتراض محلی

گزارش‌های موجود عمدتاً بر ویدئوهای ارسالی و روایت شهروندان متکی‌اند و علت فنی اختلال، میزان موجودی و پاسخ متولیان را روشن نمی‌کنند. تداوم مشکل همراه با این خلأ اطلاع‌رسانی می‌تواند زمینه تشدید نارضایتی و اعتراض محلی را فراهم کند.

برجسته‌سازی فشار ناترازی انرژی بر تولید مصالح و هزینه سکونت در بستر کندی تکمیل

مسکن حمایتی

گزارش‌های اقتصاد آنلاین و اکوایران و باز نشر اظهارات مجتبی یوسفی، نماینده اهواز در مجلس، سه وجه مرتبط از فشار بر ساخت و ساز و معیشت خانوارها را برجسته کرده‌اند: کاهش تحویل گاز به صنعت سیمان، نگرانی از افزایش هزینه گاز خانوارهای کم‌درآمد و فاصله قابل توجه میان آغاز پروژه‌های مسکن حمایتی و رسیدن آن‌ها به مراحل پایانی. هم‌زمانی این مسائل، احتمال تشدید فشار بر هزینه ساخت، توان تأمین آورده متقاضیان و هزینه سکونت را در آستانه فصل سرد برجسته می‌کند.

مصرف ذخایر احتیاطی صنعت سیمان پیش از زمستان

❖ الوندیان، دبیر انجمن صنعت سیمان، در اظهارات منتشر شده در اقتصاد آنلاین، نیاز روزانه این صنعت را ۲۸ میلیون مترمکعب گاز اعلام کرده، در حالی که به گفته او، تحویل فعلی کمتر از پنج میلیون مترمکعب است. کارخانه‌ها برای جبران این کسری به مصرف مازوت روی آورده‌اند و سوختی که باید برای زمستان ذخیره می‌شد، پیشاپیش مصرف شده است. هشدار او، از آسیب‌پذیری هم‌زمان تأمین سوخت اصلی و ذخایر جایگزین حکایت دارد؛ وضعیتی که در صورت تداوم، می‌تواند تولید سیمان را محدود و هزینه فعالیت کارخانه‌ها را افزایش دهد. انتقال این فشار به بازار مصالح و هزینه ساخت، خطری قابل توجه است، هرچند شدت و زمان تحقق آن به وضعیت تولید، موجودی و تقاضا وابسته خواهد بود.

نگرانی از افزایش فشار تعرفه‌ای بر خانوارهای کم‌درآمد

❖ کانال دولت بهار، اظهارات مجتبی یوسفی را بازنشر کرده که مدعی است الگوی مورد انتقاد او، با محاسبه مصرف بر مبنای سال ۱۴۰۳، بیش از ۴۰ درصد خانوارهای دهک‌های یک تا چهار را در گروه پرمصرف قرار می‌دهد. یوسفی این تغییر را زمینه افزایش شدید هزینه گاز می‌داند؛ هشداری که عدالت در تعیین الگوی مصرف را به موضوع مناقشه تبدیل می‌کند. در ارزیابی این مسئله، مصرف بالاتر را نمی‌توان الزاماً معادل رفاه بیشتر دانست؛ کیفیت پایین ساختمان و تجهیزات گرمایشی نیز می‌تواند مصرف را افزایش دهد. بنابراین، توان مالی خانوار برای اصلاح تجهیزات و کاهش اتلاف انرژی، در سنجش آثار تعرفه اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

فشار هم‌زمان بر تکمیل پروژه‌ها و توان تأمین آورده متقاضیان

اکوایران با استناد به گزارش دفتر اقتصاد مسکن، از آغاز عملیات بیش از ۷۲۳ هزار واحد حمایتی روی اراضی اجاره ۹۹ ساله و رسیدن حدود ۱۰۷ هزار واحد به مرحله اتمام کارهای پایانی خبر داده است. این فاصله، در صورت افزایش هزینه مصالح، می‌تواند با فشار تازه بر منابع پروژه‌ها و آورده متقاضیان همراه شود. تورم و افزایش مخارج ضروری نیز ممکن است توان برخی خانوارها برای پرداخت سهم خود را کاهش دهد و تکمیل پروژه‌ها را طولانی‌تر کند. از سوی دیگر، بهره‌برداری از واحدها به تأمین ظرفیت شبکه‌های انرژی نیاز دارد. هرچند افزایش تعداد انشعابات، به تنهایی اثبات‌کننده تشدید ناترازی نیست، اما بدون توسعه متناسب زیرساخت و رعایت بهره‌وری، می‌تواند فشار تقاضا بر شبکه را افزایش دهد و ناترازی را تشدید کند.

برجسته‌سازی نقش امارات در فشار اقتصادی و امنیتی علیه ایران از مسیر وابستگی

تجاری و رقابت بر سر کریدورهای منطقه‌ای

بازتاب اظهارات مقام‌های آمریکایی و تحلیل‌های منتشرشده در رسانه‌های اقتصادی (نود اقتصادی، اقتصاد نیوز و اقتصاد ۲۴)، نقش امارات در مناسبات با ایران را از واسطه تجارت به موضوعی در پیوند با امنیت اقتصادی و رقابت ژئوپلیتیکی تبدیل کرده است. محور مشترک این مطالب، تبدیل وابستگی مالی و لجستیکی ایران به امارات به تبدیل این وابستگی به اهرم فشار در شرایط جنگی است.

محورهای مطرح‌شده درباره نقش امارات

❖ همراهی با کارزار انزوای اقتصادی: اسکات بسنت، وزیر خزانه داری آمریکا، در اظهارات بازنشرشده از مصاحبه با نیوزمکس، از همکاری امارات و عمان با کارزار انزوای ایران سخن گفته است.

❖ فشار بر دسترسی دریایی: کانال سازمان مجاهدین خلق مدعی ممنوعیت استفاده ۴۷۲ شناور از بنادر و آب‌های امارات شده و بخش عمده آن‌ها را مرتبط با ایران معرفی کرده است.

❖ وابستگی تجاری و محدود شدن اختیار امنیتی: مهدی رزم‌آهنگ، مدیر گروه اقتصاد بین‌الملل

مرکز پژوهش‌های مجلس، وابستگی تسویه مالی ولجستیک واردات به امارات را عامل محدودکننده تصمیم‌گیری امنیتی ایران می‌داند.

❖ **رقابت بر سر کارکرد هرمز:** مصطفی نجفی، مشاور محسن رضایی، استمرار فعالیت «کریدور اماراتی» را مؤثر بر کاهش اثر اهرم هرمز ارزیابی کرده است.

❖ **افزایش هزینه جایگزینی مسیرها:** اظهارات داود لپه‌چی درباره افزایش هزینه حمل برخی کالاها و گزارش اقتصاد ۲۴ از طولانی شدن تحویل خودروهای وارداتی در پی کارشکنی برخی کشورهای حاشیه خلیج فارس از جمله امارات، هزینه تغییر شبکه تأمین از امارات به کریدورهای زمینی دیگر را برجسته کرده است.

ارزیابی اقتصادی، امنیتی و ژئوپلیتیکی

❖ **مسئله امارات برای اقتصاد ایران، صرفاً سهم این کشور از واردات نیست؛** گره خوردن تأمین کالا، تسویه پول و جابه‌جایی محموله‌ها به مسیری است که در شرایط تنش، تداوم دسترسی به آن تضمین شده نیست. تغییر بندر ورود یا انتقال حمل و نقل به مسیر زمینی، اگر با تغییر سازوکار تسویه و واسطه‌های تجاری همراه نشود، ممکن است فقط هزینه واردات را بالا ببرد و وابستگی اصلی را دست نخورده باقی بگذارد. از این منظر، **افزایش هزینه حمل در اظهارات فعالان تجاری، نشانه‌ای برای پیگیری هزینه واقعی تغییر مسیرهاست؛** به‌ویژه اگر طولانی شدن تحویل، سرمایه واردکننده را بیشتر درگیر کند و تأمین محموله بعدی را به تعویق بیندازد.

❖ **در بعد امنیتی،** وابستگی زمانی اثر تعیین‌کننده پیدا می‌کند که تصمیم‌گیر ناچار باشد پیامد هر اقدام در برابر امارات را برای تأمین کالاهای ضروری نیز محاسبه کند. در چنین وضعیتی، حتی بدون توقف کامل تجارت، احتمال تأخیر، سخت‌گیری یا مسدود شدن یک حلقه از مبادله می‌تواند بر تصمیم ایران اثر بگذارد. هشدار رزم‌آهنگ را باید در همین چارچوب خواند: **عبور چند محموله، به خودی خود نشان نمی‌دهد که اختیار تأمین از دست واسطه‌های بیرونی خارج شده است.** در مقابل، ادعای همراهی امارات با فشار آمریکا نیز زمانی معنای عملی پیدا می‌کند که در رفتار بانک‌ها، بنادر و شرکت‌های واسطه ردپای مشخصی داشته باشد.

❖ **در سطح ژئوپلیتیکی،** موضوع به رقابت بر سر جایگاه آینده مسیرهای تجارت منطقه بازمی‌گردد. اگر زیرساخت‌های امارات بتوانند بخشی از جریان تجارت را از محدودیت‌های هرمز عبور دهند، ابوظبی ممکن است هم درآمد بیشتری از خدمات حمل و نقل کسب کند و هم برای شرکای خارجی اهمیت بیشتری پیدا کند. با این حال، کاهش اثر اهرم هرمز را نمی‌توان صرفاً از فعال بودن یک کریدور نتیجه گرفت؛ ظرفیت واقعی، نوع کالا، هزینه و پایداری فعالیت آن در شرایط درگیری، تعیین می‌کند که با جایگزینی مؤثر مواجیم یا مسیری محدود و گران.

برجسته سازی اظهارات مبهم زنگنه درباره سرمایه گذاری افغانستان در چابهار با طرح ادعای واگذاری خاک ایران به طالبان

محسن زنگنه، رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید مجلس، در گفت و گو با شبکه سحر در جریان سفر به افغانستان، از تفاهم اولیه برای اختصاص ۱۰ هکتار زمین در حاشیه آب در بندر چابهار و بیش از ۱۰۰ هکتار در منطقه ویژه برای سرمایه گذاری افغانستان خبر داد. به گفته او، این پیشنهاد با هدف ایجاد زیرساخت های ترانزیتی و دسترسی تجاری افغانستان به دریا مطرح شده است. با این حال، زنگنه در تشریح تفاهم از تعبیر «سرزمینی متعلق به خودش» استفاده کرد و افزود طرف افغانستانی خواستار زمین بیشتری بوده، اما محدودیت اراضی کنار دریا مانع تحقق این درخواست شده است. همین اظهارات، مبنای طرح ادعای «واگذاری خاک ایران به طالبان» در رسانه های مخالف جمهوری اسلامی قرار گرفت.

تکذیب واگذاری خاک و تأکید بر جذب سرمایه گذاری افغانستان

زنگنه پس از انتشار واکنش ها، در توضیحاتی که خبرگزاری مهر منتشر کرد، واگذاری خاک و انتقال حاکمیت ایران را تکذیب کرد و گفت موضوع تفاهم، اختصاص زمین برای سرمایه گذاری افغانستان است. او با متهم کردن برخی جریان ها به تحریف سخنانش و بدبین کردن مردم دو کشور، از گسترش سرمایه گذاری افغانستان در چابهار و مکران دفاع کرد. هم زمان، نورا، فرماندار چابهار، اعلام کرد تاکنون درخواستی در این زمینه ارائه نشده و هیچ اقدام اجرایی یا واگذاری اراضی صورت نگرفته است.

محور واکنش ها و بهره برداری رسانه ای

❖ تبدیل تفاهم اقتصادی به خبر قطعی واگذاری سرزمین در سهام نیوز: این رسانه مخالف جمهوری اسلامی، با تیتراژ «خاک ایران به افغانستان واگذار شد!» اظهارات زنگنه درباره تفاهم اولیه را در قالب واگذاری انجام شده بازتاب داد. سهام نیوز همچنین اعتراض محمد پارسا را منتشر کرد که با یادآوری جان باختن ایرانیان برای حفظ خاک کشور، تصمیم ادعایی را «خیانت» خوانده و خواستار توقف آن شده بود.

❖ تعمیم اتهام از زنگنه به حاکمیت در دُرّتی وی: این رسانه با طرح اتهام «خیانت به تمامیت ارضی» و «تجزیه طلبی»، موضوع را به ادعای معامله جمهوری اسلامی بر سر خاک ایران پیوند زد. دُرّتی وی همچنین توضیحات بعدی و پوشش رسانه های داخلی را تلاشی برای توجیه واگذاری معرفی کرد؛ روایتی که تکذیب مسئولان را نیز در خدمت تأیید اتهام اولیه قرار داد.

❖ برجسته سازی نام طالبان و حساسیت نسبت به سرنوشت چابهار: ایران اینترنشنال، عبارت جنجالی زنگنه و پرسش کاربران درباره جزئیات توافق و سرنوشت زمین ها را برجسته کرد. صدای آمریکا نیز خبر را با تأکید بر توافق اولیه با طالبان بازتاب داد. در این بازنمایی های رسانه ای، هویت

طرف افغانستانی در کنار موقعیت چابهار، به یکی از کانون‌های حساسیت سیاسی پیرامون همکاری اقتصادی تبدیل شد.

❖ **انتقاد از ادبیات زنگنه با تأکید بر حفظ حاکمیت ایران:** حسین قتیب در مطلب، ضمن پذیرش توسعه روابط تجاری و اختصاص تأسیسات بندری به افغانستان در چارچوب قوانین ایران، تعبیر زنگنه را غیرمسئولانه خواند. محور انتقاد او، بی‌دقتی مقام مسئول در بیان تفاوت میان حق بهره‌برداری اقتصادی و واگذاری سرزمین بود.

وجه برجسته این موج خبری، جابه‌جایی موضوع از «سرمایه‌گذاری و ترانزیت» به «خیانت و واگذاری سرزمین» است. تعبیر مبهم زنگنه، مستند اولیه این بازنمایی را فراهم کرد و سهام‌نیوز و دُرّتی‌وی با قطعی‌نمایی واگذاری، آن را علیه اعتبار مسئولان و حاکمیت به کار گرفتند. در عین حال، تفاوت میان اعلام تفاهم از سوی زنگنه و اعلام نبود درخواست و اقدام اجرایی از سوی فرمانداری، پرسش درباره وضعیت واقعی طرح را باز نگه داشته است.

بازتاب اظهارات حاشیه‌ساز میرسلیم درباره نفت، بنزین و خودرو با برجسته‌سازی فاصله مسئولان از مطالبات معیشتی مردم

اظهارات مصطفی میرسلیم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، در گفتگو با برنامه اینترنتی «فوکوس» وابسته به هلدینگ رسانه‌ای خبرفوری درباره مالکیت نفت، قیمت بنزین، کیفیت خودروهای داخلی و بازنشستگی، با بازتاب‌های متعدد و واکنش‌های انتقادی همراه شده و حساسیت نسبت به نگاه او به حقوق اقتصادی مردم را برانگیخته است.

❖ عبارت‌هایی مانند «نفت مال مردم نیست»، «بنزین مامفته» و قابلیت رقابت تیب با خودروهای خارجی، در مرکز پوشش رسانه‌ها قرار گرفته‌اند. بخشی از رسانه‌های مخالف جمهوری اسلامی نیز با کنار هم قراردادن این سخنان، از نقد مواضع میرسلیم به بازنمایی بی‌اعتنایی مسئولان به محدودیت‌های زندگی مردم رسیده‌اند.

از نفی مالکیت مردم بر نفت تا دفاع از محدودیت واردات خودرو

میرسلیم در این گفت‌وگو، نفت را انفال و متعلق به «خدا و رسول» خوانده و مالکیت مردم بر آن را رد کرده است؛ هرچند در ادامه، از تعیین حکومت به وسیله مردم و نظارت آن به نیابت از جامعه سخن می‌گوید. او همچنین نفت را سرمایه بین نسلی دانسته و از مصرف ارزان آن انتقاد می‌کند. در موضوع خودرو نیز، ضمن دفاع از محدود کردن واردات به «یک یا دو در هزار دستگاه»، رقابت‌پذیری تیب را مطرح کرده است. لازم به ذکر است؛ در باز نشر مفصل تر خبرفوری، این رقابت‌پذیری به قیمت خودرو مربوط شده و میرسلیم عقب‌ماندگی فنی را پذیرفته است. اظهارات او درباره بی‌معنابودن بازنشستگی در کشور اسلامی و کنار گذاشتن افراد ۸۰ و ۹۰ ساله از خدمت نیز به دامنه حاشیه‌ها افزوده است.

مصادیق بازتاب و واکنش رسانه‌ای

❖ **اقتصاد نیوز**، سخنان نفتی میرسلیم را با عبارت «هر کسی گفته نفت ایران مال مردم ایران است، بی خود گفته» برجسته کرد. این رسانه در بازتاب بخش خودرویی این گفتگو نیز تیت‌رزد: «**میل خودتان است که به جای بنزوبی ام‌و، تیباً و سمنند سوار می‌شوید**»؛ تیت‌ری که بحث را مستقیماً به اختیار خرید و محدودیت انتخاب مصرف‌کننده پیوند می‌دهد.

❖ **ایران اینترنشنال**، تعبیر «**بنزین ما مفت**» را همراه با پاسخ مجری منتشر کرد که با استناد به درآمد مردم، ارزان بودن بنزین را به چالش می‌کشد. این رسانه معاند در پوشش سخنان نفتی، علاوه بر عبارت «**مال مردم نیست**»، توضیحات میرسلیم درباره نمایندگی حکومت و سرمایه بودن نفت را نیز بازتاب داده است.

❖ **سهام نیوز** نیز، ادعای رقابت‌پذیری تیباً و محدودیت واردات را با **الحنی تمسخرآمیز** بازتاب داد و با مقایسه میرسلیم و محسن رضایی، انتقاد را به سطح ارزیابی **صلاحیت مسئولان** گسترش داد. این کانال در مطلب دیگری، با طرح اتهام تناقض میان گفتار و رفتار شخصی میرسلیم، اورانماد ریاکاری در حاکمیت معرفی کرد.

❖ **کانال تلخند سیاسی**، بخش‌هایی را برجسته کرد که در آن‌ها مرگ ناشی از تصادفات به رانندگی مردم نسبت داده شده و ارتباط آن با کیفیت خودرو رد می‌شود. این کانال همچنین سخنان میرسلیم درباره کافی نبودن افزایش قیمت بنزین از پنج به ده هزار تومان و «**سوءاستفاده مردم**» از ارزانی سوخت را باز نشر کرد.

❖ **اقتصاد ۲۴ و کانال مرصاد**، دو وجه دیگر این مجموعه سخنان را پوشش دادند؛ اقتصاد ۲۴ بر رقابت‌پذیری تیباً و محدودیت واردات متمرکز شد و مرصاد، اظهارات مربوط به بازنشستگی و ادامه خدمت افراد ۸۰ و ۹۰ ساله را برجسته کرد.

محورهای رسانه‌ای بازتاب اظهارات

❖ برجسته‌سازی عبارت «نفت مال مردم نیست» در پوشش‌های رسانه‌ای و انتقال بحث انفال به مناقشه درباره حقوق اقتصادی شهروندان

❖ برجسته‌سازی پاسخ میرسلیم درباره انتخاب بنز و تیباً و پیوند موضوع با محدودیت قدرت خرید مردم

❖ بازتاب تقابل ادعای «بنزین مفت» به درآمد خانوارها در رسانه‌های معاند با هدف ایجاد نفرت و حساسیت در افکار عمومی

❖ تمسخر ادعای رقابت‌پذیری تیباً و گسترش نقد مواضع میرسلیم به ارزیابی صلاحیت مسئولان جمهوری اسلامی

❖ برجسته‌سازی نسبت دادن تلفات تصادفات به رانندگی مردم و کم‌رنگ خواندن مسئولیت کیفیت

خودروهای داخلی در این اظهارات

❖ بازتاب دفاع میرسلیم از محدودیت شدید واردات خودرو در کنار ادعای رقابت پذیری تولیدات داخلی

❖ برجسته سازی مخالفت میرسلیم با کنارگذاشتن افراد ۸۰ و ۹۰ ساله از خدمت

❖ تعمیم انتقاد از مواضع اقتصادی میرسلیم به اتهام ریاکاری حاکمیت با طرح ادعاهایی درباره رفتار شخصی او

جمع بندی و ارزیابی

وجه حساس این بازتاب ها، کنار هم نشستن چند موضع درباره هزینه هایی است که مردم مستقیماً با آن مواجه اند: قیمت سوخت، کیفیت خودرو، امکان انتخاب و سهم از منابع نفتی. در چنین ترکیبی، سخنان میرسلیم می تواند این برداشت را تقویت کند که مسئولان، هم خواستار پرداخت هزینه بیشتر از سوی مردم اند و هم مسئولیت نارسایی ها را متوجه خود آنان می کنند. به عنوان مثال سهام نیوز از همین زمینه برای عبور از نقد یک فرد و حمله به اعتبار حاکمیت استفاده کرده است. نقطه آسیب پذیر، ادبیات خود گوینده است که امکان پیوند زدن نارضایتی معیشتی با احساس نادیده گرفته شدن حقوق مردم را فراهم می کند.

بازتاب توافق سوختی آمریکا و روسیه با تشدید مناقشه درباره نقش مسکو در مهار فشار انرژی و اعتبار سیاست نگاه به شرق

اعلام توافق دونالد ترامپ و ولادیمیر پوتین درباره عرضه گاز وئیل روسیه در بازار جهانی، در رسانه ها و محافل سیاسی داخلی با برداشت های متعارض درباره نقش مسکو در کاهش فشار اقتصادی جنگ بر آمریکا همراه شده است. بخشی از واکنش ها، توافق را کمک روسیه به واشنگتن برای مهار قیمت سوخت و کاهش اثر اهرم انرژی ایران دانسته اند؛ در مقابل، برخی تحلیلگران مراجعه ترامپ به پوتین را نشانه فشار بازار انرژی بر دولت آمریکا ارزیابی کرده اند. هم زمان، مدافعان سیاست نگاه به شرق، نسبت به تبدیل این خبر به محملی برای تخریب روابط تهران و مسکو واکنش نشان داده اند.

عرضه ای محدود با ظرفیت بهره برداری سیاسی

در همین رابطه خبرگزاری فارس از صدور مجوز معاملات مرتبط با فروش و واردات گاز وئیل روسیه و اعلام عرضه فوری بیش از ۳۰۰ هزار تن از سوی ترامپ خبر داده است. این خبرگزاری در توضیح ابعاد محموله نیز نوشته ۳۰۰ هزار تن گاز وئیل، معادل حدود ۲،۱۷ میلیون بشکه و تنها پاسخگوی حدود ۱۳ تا ۱۵ ساعت مصرف فرآورده های میان تقطیر آمریکاست. این مقایسه، محدود بودن حجم اعلام شده در برابر مصرف آمریکا را نشان می دهد؛ هرچند اثر قیمتی توافق به استمرار عرضه و وضعیت بازار نیز بستگی دارد. رویترز نیز احتمال کاهش پایدار قیمت سوخت در نتیجه این

توافق را محدود ارزیابی کرده است. با وجود این، ترامپ توافق را در کنار درخواست کاهش قیمت از پالایشگاه‌ها و خرده‌فروشان مطرح کرده تا در آستانه انتخابات، تصویری از اقدام عملی دولت برای مهار هزینه انرژی ارائه دهد.

بازتاب اختلاف واشنگتن و کیف بر سر تأسیسات نفتی روسیه

انتشار خبر حمله مجدد اوکراین به تأسیسات نفتی روسیه، در کنار توافق سوختی ترامپ و پوتین، زمینه طرح اختلاف منافع واشنگتن و کیف را فراهم کرده است. برخی بازتاب‌ها، این تحولات را نشانه نارضایتی زلنسکی از تصمیم ترامپ دانسته‌اند. وجه قابل توجه، تعارض میان نیاز آمریکا به افزایش عرضه سوخت و تلاش اوکراین برای فشار بر ظرفیت نفتی روسیه است. تداوم آسیب به پالایشگاه‌ها می‌تواند بر قابلیت اجرای توافق و استمرار صادرات اثر بگذارد و فاصله میان اعلام سیاسی توافق و نتیجه اقتصادی آن را افزایش دهد.

سه خط متفاوت در واکنش‌های داخلی

❖ **انتقاد از کمک مسکو به کاهش فشار بر آمریکا:** در این برداشت، عرضه گاز وئیل روسیه اقدامی در جهت تخفیف هزینه جنگ برای واشنگتن تلقی می‌شود. محور انتقاد، فاصله میان انتظار داخلی از روسیه به عنوان شریک ایران و آمادگی مسکو برای معامله با آمریکاست. از این منظر، توافق می‌تواند بخشی از فشار ناشی از افزایش هزینه انرژی را کاهش دهد؛ هرچند حجم محموله اعلام شده، به تنهایی مبنای کافی برای نتیجه‌گیری درباره خنثی شدن اهرم انرژی ایران نیست.

❖ **تفسیر مراجعه ترامپ به پوتین به عنوان نشانه اثرگذاری فشار نفتی:** مهدی خراطیان، نیاز واشنگتن به همکاری مسکو را نشانه فشار هزینه انرژی بر آمریکا می‌داند. او معتقد است افزایش این هزینه‌ها می‌تواند زمینه پذیرش میانجیگری روسیه و چین را فراهم کند. در این تحلیل، توافق سوختی در امتداد تلاش آمریکا برای مدیریت فشار ارزیابی می‌شود و احتمال اثرگذاری آن بر مسیر سیاسی جنگ مورد توجه قرار می‌گیرد.

❖ **دفاع از نگاه به شرق با نقد رویکرد مذاکره با آمریکا:** محمد جواد مولوی، سردبیر رجانیوز، هشدار داده که خبر عرضه سوخت روسیه به ابزاری برای تخریب سیاست نگاه به شرق تبدیل خواهد شد. او با اشاره به مواضع دولت پزشکیان درباره تفاهم و ادامه مذاکره با آمریکا، انتقاد از معامله مسکو و واشنگتن را به مناقشه داخلی درباره جهت‌گیری سیاست خارجی پیوند زده است. در این واکنش، بحث از میزان اثر محموله بر بازار سوخت، به تقابل حامیان مذاکره با آمریکا و مدافعان همکاری با شرق منتقل می‌شود.

ارزیابی و تحلیل

اهمیت این توافق در بازتاب‌های داخلی، بیش از حجم نخستین محموله، به معنایی بازمی‌گردد که از رفتار روسیه استخراج می‌شود. منتقدان، معامله را نشانه محدودیت اتکا به

مسکو معرفی می کنند و مدافعان، نیاز ترامپ به پوتین را شاهدی بر فشارپذیری آمریکا می دانند. داده منتشر شده در فارس، ادعای حل بحران سوخت آمریکا با محموله اعلامی را تضعیف می کند، اما ارزش سیاسی توافق برای ترامپ را از میان نمی برد. اگر همکاری سوختی گسترش یابد، بحث درباره نقش روسیه در کاهش هزینه فشار بر ایران نیز وزن بیشتری خواهد گرفت. در سطح داخلی، امتداد مناقشه می تواند انتظار از شرکای خارجی و اعتبار دورویکرد مذاکره با غرب و نگاه به شرق را بار دیگر به کانون جدال سیاسی تبدیل کند.

افشای وال استریت ژورنال درباره شبکه مالی منتسب به بابک زنجانی و ادعای انتقال صدها میلیون دلار از مسیر صرافی بایننس به حساب های مرتبط با سپاه

روزنامه وال استریت ژورنال در گزارشی اختصاصی خود، با عنوان «چگونه یک مشتری ویژه بایننس مسیر حیاتی انتقال پول برای ایران ایجاد کرد»، به قلم انگوس برویک و پاتریشیا کوسمان، جزئیات تازه ای از شبکه مالی و رمزارزی منتسب به بابک زنجانی منتشر کرده است. این گزارش با استناد به یک سند ۸۰ صفحه ای داخلی بایننس که در ماه آوریل برای واحد اطلاعات مالی امارات تهیه شده، مدعی است شبکه ای شامل ۲۱ حساب معاملاتی، شرکت های پوششی و اشخاص مرتبط با زنجانی، صدها میلیون دلار را در بستر بایننس جابه جا کرده است.

محور اصلی گزارش، تشریح سازوکار انتقال منابع مالی ایران خارج از نظام بانکی متعارف، نقش شرکت های مستقر در ترکیه و امارات و ارتباط ادعایی برخی کیف پول های دیجیتال با سپاه پاسداران است.

محور اول شناسایی شبکه ۲۱ حسابی و انتقال ۶۷ میلیون دلار

❖ به نوشته وال استریت ژورنال، بررسی اسناد داخلی بایننس نشان می دهد شبکه منتسب به زنجانی مجموعاً حدود ۸۵۰ میلیون دلار تراکنش در این صرافی ثبت کرده است. محققان بایننس ۲۱ حساب متعلق به اشخاص حقیقی و شرکت های مرتبط با این شبکه را شناسایی کرده اند که بنا بر گزارش، حداقل ۶۷ میلیون دلار از دو حساب به کیف پول هایی منتقل شده که مقامات اسرائیلی آنها را مرتبط با سپاه معرفی کرده اند. این رسانه تأکید می کند زنجانی از سال ۲۰۲۳ مجموعه ای از شرکت های مالی و رمزارزی را برای تسهیل انتقال درآمدهای نفتی ایران ایجاد کرده است؛ شرکت هایی که ظاهراً خدمات تجاری عمومی ارائه می دادند.

محور دوم نقش شرکت های زدسکس و زدپی در شبکه انتقال منابع

❖ شرکت زدسکس (Zedcex) که خود را پلتفرمی مستقر در لندن معرفی می کرد، به یکی از کانون های اصلی بررسی ها تبدیل شده است. حساب این شرکت در بایننس نزدیک به ۸۳۰ میلیون دلار تراکنش داشته که ۵۶ میلیون دلار آن، بنا بر ادعای گزارش، به کیف پول های منتسب به سپاه منتقل شده است. اسناد همچنین نشان می دهد حساب زدسکس در فاصله اواخر ۲۰۲۴ تا اواخر

۲۰۲۵ بیش از ۱۲ مرتبه از تهران مورد دسترسی قرار گرفته است. شرکت زدپی (ZedPay) در استانبول نیز به عنوان حلقه تبدیل درآمدهای نفتی به رمزارز معرفی شده است. به ادعای مقامات اسرائیلی، این شرکت امکان انتقال منابع میان نظام بانکی متعارف و شبکه رمزارزی را فراهم می‌کرد.

محور سوم اشخاص کلیدی و ارتباطات خانوادگی

❖ گزارش، سخروب اویم‌اخمادوف، تبعه تاجیکستان و شریک تجاری قدیمی زنجانی را از عناصر محوری شبکه معرفی می‌کند. او که با شرکت الماس فروشی «بی زد دایموند» در دبی همکاری داشت، از امتیاز مشتری ویژه بایننس برخوردار بود. به ادعای اسناد، حساب او بیش از ۱۰ میلیون دلار از کیف پول‌هایی دریافت کرده که اسرائیل آنها را متعلق به سپاه معرفی کرده است. وال استریت ژورنال همچنین به حساب‌های مرتبط با خواهر زنجانی، شریک عاطفی او، مهدی رضازاده مدیرعامل ایرانی زدپی و ۱۰ نفر از کارکنان و همکاران این شرکت اشاره می‌کند.

محور چهارم هشدارهای قضایی و واکنش بایننس

❖ بر اساس گزارش، پلیس سوئیس در مارس ۲۰۲۵، اداره مبارزه با مواد مخدر آمریکا در ژوئن و اف‌بی‌آی در نوامبر همان سال، اطلاعاتی درباره حساب‌های مورد بررسی درخواست کرده‌اند. وزارت خزانه داری آمریکا نیز در ژانویه ۲۰۲۶ زنجانی و زدسکس و در ژوئیه، زدپی و شماری از اشخاص مرتبط را تحریم کرده است. بایننس اعلام کرده حساب‌های مرتبط با تخلفات تحریمی را مسدود و حذف کرده است. این شرکت همچنین تأکید دارد یکسان دانستن کل حجم معاملات شبکه با منابع انتقال یافته به سپاه، گمراه‌کننده است.

گزاره‌های کلیدی گزارش

- ❖ مجموع تراکنش‌های شبکه منتسب به زنجانی حدود ۸۵۰ میلیون دلار برآورد شده است
- ❖ امارات و ترکیه به عنوان دو گره مهم فعالیت شرکت‌های واسطه معرفی شده‌اند
- ❖ دسترسی مکرر از تهران، یکی از نشانه‌های ارتباط عملیاتی حساب‌ها با ایران عنوان شده است
- ❖ توکن‌های USDZ و NIOC نیز در بررسی‌های مربوط به شبکه شناسایی شده‌اند
- ❖ بایننس با وجود هشدارهای پیشین، حذف نهایی برخی حساب‌ها را تا سال ۲۰۲۶ تکمیل نکرده است

جمع‌بندی و تحلیل

گزارش وال استریت ژورنال را می‌توان بخشی از روند افشای ساختارهای احتمالی انتقال مالی ایران و افزایش فشار نظارتی بر واسطه‌های رمزارزی ارزیابی کرد. اهمیت آن بیش از حجم معاملات ادعایی، در ترسیم پیوند میان اشخاص، شرکت‌ها، زیرساخت‌های پرداخت و کیف پول‌های دیجیتال است. با این حال، تمایز میان گردش کل معاملات، انتقال وجوه به کیف پول‌های منتسب به سپاه و اثبات دریافت نهایی منابع برای ارزیابی اعتبار ادعاهای گزارش ضروری است.

القای نزدیک بودن فروپاشی مالی ایران با ادعای پایان درآمدهای نفتی و ناتوانی در پرداخت حقوق نیروهای نظامی و انتظامی

اظهارات دونالد ترامپ و مقام‌های خزانه‌داری آمریکا درباره پایان منابع درآمدی ایران، با بازتاب در بی‌بی‌سی فارسی و دیگر رسانه‌های معاند، به تقویت روایت «نزدیک بودن فروپاشی مالی جمهوری اسلامی» کمک کرده است. ادعای پرداخت نشدن حقوق نیروهای نظامی و انتظامی، تعیین سقف برای منابع نفتی باقی مانده و اعلام گذار از «فشار حداکثری» به «انزوای کامل»، اجزای اصلی این روایت‌اند. نقطه اتصال این اظهارات، القای پایان ظرفیت ایران برای تأمین هزینه‌های اداره کشور و تبدیل فشار اقتصادی به بحران بقای سیاسی است.

مصادیق اظهارات و بازتاب رسانه‌ای

❖ **ترامپ و ادعای اختلال در پرداخت حقوق نیروهای حافظ امنیت:** در باز نشر سخنرانی انتخاباتی ترامپ در سیراکیوز، او با طرح ادعای تورم «۳۰۱ درصدی» و بی‌پولی ایران، مدعی پرداخت نشدن حقوق نیروهای نظامی و پلیس شده است. انتخاب این گروه از حقوق‌بگیران، ادعای بحران مالی را مستقیماً به توان حفظ نظم و انسجام دستگاه امنیتی پیوند می‌زند.

❖ **بی‌بی‌سی فارسی و برجسته شدن ادعای پایان درآمد پس از فروش نفت باقی مانده:** یک مقام معرفی شده به عنوان معاون وزیر خزانه‌داری آمریکا در امور بین‌الملل، در مصاحبه با این رسانه مدعی شده تنها ۱۵ میلیارد دلار نفت ایران خارج از محاصره باقی مانده و پس از فروش آن، حکومت منبع درآمد دیگری نخواهد داشت. این ادعا، فروش محموله‌های باقی مانده را به نقطه پایان توان درآمدزایی ایران تبدیل می‌کند و برای ادامه مقاومت اقتصادی، افقی کوتاه و محدود می‌سازد.

❖ **ادعای اشراف آمریکا بر منابع ارزی ایران:** همین مقام در پاسخ به پرسشی درباره عرضه ارز بانک مرکزی، گفته واشنگتن محل منابع باقی مانده را می‌شناسد و برای قطع دسترسی به آن‌ها اقدام می‌کند. در این پاسخ، اقدام بانک مرکزی برای عرضه ارز نیز در چارچوب مصرف آخرین ذخایر تفسیر می‌شود؛ به گونه‌ای که امکان گشایش مالی یا استمرار تأمین ارز، از پیش زیر سؤال می‌رود.

❖ **بسنت و معرفی فشار اقتصادی به عنوان محاصره‌ای فراگیر:** اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، با اعلام تغییر کارزار از «فشار حداکثری» به «انزوای کامل»، محدودیت‌های مالی، دریایی، هوایی و زمینی را کنار هم قرار داده است. این اظهارات، روایت پایان منابع را با تصویر مسدود بودن مسیرهای جایگزین تکمیل می‌کند. طرح امید به پایان نظام سیاسی ایران در مصاحبه مقام خزانه‌داری نیز، هدف سیاسی مورد انتظار از این فشارها را آشکارتر می‌سازد.

محورهای رسانه‌ای بازتاب اظهارات

- ❖ القای نزدیک بودن فروپاشی مالی جمهوری اسلامی با پیوند محدودیت فروش نفت به ادعای ناتوانی در تأمین هزینه‌های اداره کشور
- ❖ برجسته‌سازی ادعای پرداخت نشدن حقوق نیروهای نظامی و انتظامی برای پیوند زدن بحران منابع مالی با آسیب‌پذیری ساختار حفظ امنیت
- ❖ اعتباربخشی به روایت پایان درآمدهای ایران با طرح رقم ۵٫۱ میلیارد دلار برای ارزش نفت باقی مانده خارج از محاصره
- ❖ القای اشراف اطلاعاتی آمریکابر منابع ارزی ایران با ادعای شناسایی محل ذخایر و تلاش برای قطع دسترسی
- ❖ بازنمایی عرضه ارز بانک مرکزی به عنوان مصرف منابع رو به پایان و تضعیف اعتبار توان مداخله ارزی ایران
- ❖ برجسته‌سازی گذار از فشار حداکثری به انزوای کامل برای تصویرسازی از بسته شدن هم‌زمان مسیرهای مالی و تجاری ایران
- ❖ پیوند زدن فشار اقتصادی با پایان نظام سیاسی ایران و فراتر بردن هدف تحریم‌ها از تغییر رفتار به تغییر حاکمیت
- ❖ بهره‌گیری انتخاباتی ترامپ از ادعای فروپاشی اقتصاد ایران در کنار وعده کاهش هزینه انرژی برای نمایش موفقیت سیاست خارجی

ارزیابی و جمع‌بندی

این مجموعه اظهارات، فشار اقتصادی را به صورت فرایندی با پایان قطعی و نزدیک بازنمایی می‌کند: نفت باقی مانده فروخته می‌شود، منابع پایان می‌یابد، پرداخت حقوق مختل می‌شود و ساختار سیاسی در معرض فروپاشی قرار می‌گیرد. تکرار این زنجیره از سوی رئیس‌جمهور و مقام‌های خزانه‌داری، به روایت مزبور وزن سیاسی می‌دهد؛ از منظر اقتصادی، حساس‌ترین بخش، انتقال انتظار بحران از بازار و معیشت به بدنه نیروهای حافظ امنیت است. چنین ادعاهایی می‌تواند هم‌زمان بی‌اعتمادی به توان مالی دولت و تصور نزدیک بودن بی‌ثباتی را تقویت کند. در سوی دیگر، ترامپ با قراردادن این تصویر در کنار وعده کاهش قیمت انرژی، می‌کوشد فشار بر ایران را برای مخاطب آمریکایی به عنوان دستاوردی انتخاباتی عرضه کند؛ دستاوردی که هزینه طرف مقابل را افزایش می‌دهد و بنا بر وعده او، هزینه زندگی در آمریکا را کاهش خواهد داد.

تشدید فشار بر شبکه تجارت و پرداخت ایران از تحریم نفتکش ها تا تهدید دارایی های رمزارزی

گزارش های سی ان بی سی، نیوزمکس و رسانه های معاند، طی ۴۸ ساعت اخیر مجموعه ای از اقدامات و تهدیدهای آمریکایی علیه شبکه تجارت ایران را با زتاب داده اند که حمل نفت، دسترسی به منابع مالی و همکاری واسطه ها را هم زمان هدف قرار می دهد. این درحالی است که در برابر این روایت، مقام های ایرانی بر استمرار فعالیت اقتصادی و ظرفیت تجارت با همسایگان تأکید می کنند.

هدف گیری حمل و درآمد نفتی

گزارش سی ان بی سی، از تحریم ۱۷ نفتکش مرتبط با آنچه واشنگتن «ناوگان سایه» ایران می خواند خبر می دهد. در این گزارش، حمل نفت خام، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی، مبنای ارتباط کشتی ها با ایران معرفی شده است. هدف اعلامی وزارت خزانه داری، محدود کردن امکان حمل و کسب درآمد از این محموله ها است. اهمیت تحریم شناورها به خود کشتی محدود نمی شود. تهدید شرکت های مالک، مدیران و تسهیل کنندگان می تواند بر دسترسی به خدمات لازم برای مبادله نیز اثر بگذارد. در همین جهت اسکات بسنت نیز هشدار داده افرادی که به دورزدن تحریم های نفتی کمک کنند، از اختیارات تحریمی وزارت خزانه داری در امان نخواهند بود. این بیان، مخاطب فشار را از نهادهای ایرانی به همکاران خارجی گسترش می دهد و برای ادامه همکاری، هزینه احتمالی تعریف می کند.

گسترش تهدید به دارایی های خارج از شبکه بانکی

در مصاحبه بسنت با نیوزمکس، از برنامه احتمالی توقیف حدود یک میلیارد دلار دارایی رمزارزی مرتبط با جمهوری اسلامی سخن گفته شده است. این مقام آمریکایی می کوشد نشان دهد منابع خارج از شبکه متعارف بانکی نیز از دسترس فشار مصون نیستند. قرارگرفتن تهدید رمزارزی در کنار تحریم نفتکش ها، دوسوی مبادله را پوشش می دهد؛ جابه جایی کالای درآمدزا و دسترسی به ارزش حاصل از آن.

اثر تهدید پیش از اجرای محدودیت

کامبیز توانا، عضو تحریریه ایران اینترنشنال، در تحلیل این تحولات گفته اعلام برنامه های تازه می تواند پیش از اجرای رسمی، شرکت ها و افراد را به قطع همکاری با ایران وادار کند. این ارزیابی، بر اثر پیش دستانه تهدید تأکید دارد؛ جایی که شریک تجاری برای کاهش ریسک، همکاری را محدود می کند، حتی اگر هنوز اقدام مشخصی علیه او انجام نشده باشد. با این حال تفاوت میان ممنوعیت رسمی و عقب نشینی احتیاطی شرکا اهمیت دارد. هر دو می توانند مسیر مبادله را دشوار کنند، اما شواهد و دامنه آن ها متفاوت است. چنانچه اظهارات رسانه ای درباره اثر تهدید،

جای داده عملی درباره قطع قرارداد، تأخیر پرداخت یا توقف حمل را نمی گیرد.

پاسخ دولت با تأکید بر همسایگان

❖ در سوی مقابل **پزشکیان** در برابر ادعای محاصره و انزوا، بر وجود ۱۵ همسایه و ظرفیت ارتباطات منطقه ای تأکید کرده است. **مدنی زاده** نیز گفته اقتصاد همچنان سرپاست و برنامه هایی در حال اجراست که همه جزئیات آن ها قابل اعلام نیست. این مواضع، بر باقی بودن امکان عمل و استفاده از مسیرهای جایگزین تکیه دارند. با این حال، گزارش **اکوایران** درباره تجارت خارجی، یک تمایز مهم را برجسته می کند: افزایش صادرات به ترکیه در دوره مورد بررسی، هم زمان با افت صادرات کالاها و خدمات در مقیاس کلان. هرچند **کارشناسان** تأکید دارند؛ بهبود یک مسیر، به تنهایی برای اثبات جبران همه محدودیت ها کافی نیست؛ **همان طور که تشدید فشار نیز به معنای قطع تمام ارتباطات نخواهد بود**. این کارشناسان متذکر می شوند، معیار ارزیابی تاب آوری، صرفاً وجود مسیر باز نیست. حجم کالای منتقل شده، هزینه حمل، زمان تحویل و امکان تسویه نیز تعیین کننده اند. ممکن است تجارت ادامه یابد، اما با هزینه ای که بخشی از آن به تولیدکننده و مصرف کننده منتقل شود.

در مجموع، این روند رسانه ای سه سطح متفاوت را دنبال می کند:

الف) تحریم اعلام شده شناورها

ب) برنامه تهدیدآمیز درباره منابع مالی

ج) اثر تحریم ها در کنار تهدیدات بر رفتار شرکا

بررسی دقیق همین تفکیک، امکان سنجش پاسخ دولت را فراهم می کند و مانع از آن می شود که ادعای «انزواي کامل» یا تأکید بر «استمرار تجارت»، بدون شواهد عملی به نتیجه قطعی تبدیل شود.

اختلاف درباره منشأ تورم و اداره اقتصاد جنگی میان رفع فشار خارجی و اصلاح سیاست های داخلی

اکوایران و اقتصاد نیوز با انتشار دیدگاه های متفاوت اقتصاد دانان، مناقشه ای درباره منشأ تورم و حدود مسئولیت سیاست گذار داخلی در شرایط جنگ و تحریم منعکس کرده اند. پرسش مشترک این است که چه سهمی از فشار قیمت ها به محدودیت خارجی و اختلال عرضه مربوط می شود و چه سهمی از سازوکارهای بودجه ای و پولی استمرار می یابد. ناظران معتقدند؛ پاسخ به این پرسش، انتخاب ابزارهای مقابله با بحران را نیز تغییر می دهد.

دو تأکید متفاوت در توضیح تورم

❖ **اکوایران**، مقاله احمد رضا جلالی نائینی، اقتصاد دان، را در کنار مصاحبه تیمور رحمانی، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، قرار داده است. جلالی نائینی بر تکانه های خارجی در حوزه تحریم

و روابط اقتصادی تأکید دارد؛ **رحمانی**، دستور خرج دولت و کسری بودجه را در افزایش نقدینگی و تورم برجسته می‌کند.

❖ این اختلاف، صرفاً مناقشه رسانه‌ای نیست. اگر محدودیت خارجی عامل غالب معرفی شود، رفع مانع تجارت و کاهش نااطمینانی در کانون راه حل قرار می‌گیرد. اگر سازوکار مالی دولت برجسته شود، اصلاح تعهدات هزینه‌ای و مهار خلق نقدینگی اولویت می‌یابد.

جنگ به عنوان تشدیدکننده و بودجه به عنوان عامل ماندگار

❖ **سهراب دل‌انگیزان در گفت‌وگو با اقتصاد نیوز**، میان آثار کوتاه مدت و میان مدت جنگ و ریشه‌های بلند مدت تورم تمایز می‌گذارد. او نااطمینانی، کاهش عرضه و اختلال زنجیره تولید را مؤثر می‌داند، اما تأکید می‌کند که تا سازوکار ایجاد کسری بودجه ورشد نقدینگی اصلاح نشود، انتظار کاهش پایدار تورم دشوار خواهد بود.

❖ در این دیدگاه، **پایان یا کاهش شدت درگیری می‌تواند بخشی از فشار را کم کند**، اما لزوماً **موتورهای پیشین تورم را خاموش نمی‌کند**. بنابراین نسبت دادن همه افزایش قیمت‌ها به جنگ، ممکن است مسئولیت اصلاح داخلی را به حاشیه ببرد؛ همان‌طور که نادیده گرفتن محدودیت عرضه و مبادله، تصویر ناقصی از مسئله ایجاد می‌کند.

❖ **دل‌انگیزان به ویژه تبصره‌های بودجه و تسهیلات تکلیفی را نقد می‌کند و آن‌ها را از مسیرهای فشار بر شبکه بانکی می‌داند**. او در عین حال می‌پذیرد که شرایط جنگی و ملاحظات سیاسی و امنیتی می‌تواند پذیرش اصلاحات ساختاری را دشوار سازد. به این ترتیب، نقد او متوجه تداوم سازوکارهاست، نه انکار دشواری تصمیم‌گیری در بحران.

اختلاف درباره معنای آرایش جنگی

❖ **حسن حیدری، اقتصاددان دانشگاه تربیت مدرس، در اقتصاد نیوز** با یکسان گرفتن آرایش جنگی و امنیتی کردن بازارها مخالفت می‌کند. او معتقد است محدودیت‌های شتاب زده می‌تواند فعالیت اقتصادی و اشتغال را تضعیف کند و برخورد دستوری، لزوماً توان مهار بازار ارز یا اجاره را ندارد. محور تأکید او، حفظ امکان کارکرد اقتصاد در بحران است.

❖ **کامبیز میرکریمی، عضو اتاق بازرگانی**، نیز در اظهاراتی، جنگ را دلیل مناسبی برای دستوری شدن اقتصاد نمی‌داند و تعطیلی سامانه‌های زائد تجاری را پیشنهاد می‌کند. در این رویکرد، تسهیل فعالیت بنگاه و کاهش مانع اداری، بخشی از پاسخ به رکود تورمی است.

❖ **در برابر این دیدگاه‌ها، گزارش‌هایی پیرامون تثبیت قیمت و کنترل بازار، بر ضرورت مهار فوری هزینه مصرف تأکید دارند**. مسئله قابل مقایسه، کارآمدی ابزار و نحوه تأمین هزینه آن است؛ نمی‌توان از وجود اختلاف، نتیجه گرفت که یک طرف نسبت به معیشت بی تفاوت است یا طرف دیگر ضرورت تولید را نادیده می‌گیرد.

پیامد سیاسی اختلاف در تشخیص

این مناقشه بر نحوه پاسخگویی نیز اثر دارد. برجسته شدن عامل خارجی، نگاه رابه دیپلماسی و محدودیت های جنگ معطوف می کند؛ برجسته شدن بودجه و نقدینگی، مسئولیت دولت، مجلس و بانک ها را پررنگ می سازد. در سطح رسانه ای، حذف یکی از این دودسته عوامل می تواند به دفاع مطلق از سیاست گذار یا مقصرسازی ساده انگارانه تبدیل شود.

وجه مشترک بخش مهمی از دیدگاه ها، ضرورت پرهیز از درمان تک عاملی است. ارزیابی سیاست اقتصادی در جنگ باید هم اختلال عرضه و تجارت را ببیند و هم سازوکار تأمین مالی را. اختلاف اصلی بر سر وزن عوامل، ترتیب اقدام و هزینه ابزارهاست؛ موضوعی که برای فهم جهت گیری جریان های اقتصادی، مهم تر از دسته بندی آن ها در دوازدگانه کاملاً متضاد است.

هشدار درباره فرسایش اشتغال در وضعیت نه جنگ نه صلح و محدودیت حمایت صرفاً مصرفی

اقتصادنیوز با انتشار دیدگاه های حسین سلاح ورزی، رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران، و حسن حیدری، اقتصاددان دانشگاه تربیت مدرس، دووجه مرتبط از فشار معیشتی را برجسته کرده است: فرسایش تدریجی ظرفیت بنگاه ها در وضعیت بلا تکلیف و محدودیت سیاست حمایتی ای که عمده تأثیر مصرف خانوار متمرکز باشد. نقطه مشترک این دو دیدگاه، اهمیت حفظ منبع درآمد در کنار جبران هزینه زندگی است.

خسارتی که فوراً در آمار بیکاری دیده نمی شود

سلاح ورزی می گوید در وضعیت «نه جنگ، نه صلح»، تصمیم های بلندمدت مانند احداث کارخانه، توسعه خط تولید، خرید ماشین آلات و استخدام متخصص به تعویق می افتد. او تأکید دارد که اثر رکود ابتدا می تواند در توقف استخدام، کاهش آموزش و حذف اضافه کاری ظاهر شود، بدون آنکه بلافاصله جهش نرخ بیکاری را به دنبال داشته باشد.

اهمیت این هشدار در تفکیک بقای ظاهری بنگاه از حفظ توان آینده آن است. شرکتی ممکن است همچنان فعالیت کند، اما از توسعه، نوسازی و نگهداری نیروهای ماهر عقب بماند. استمرار این وضعیت می تواند بازگشت به ظرفیت پیشین را دشوار کند، حتی اگر شدت بحران بعد آگاهش یابد. در تجارت خارجی نیز سلاح ورزی بر خطر جایگزین شدن تأمین کننده ایرانی تأکید می کند. به گفته او، دشواری تحویل، قیمت گذاری و دریافت و پرداخت می تواند خریدار را به رقیب سوق دهد و بازپس گیری بازار از دست رفته، پرهزینه یا گاه ناممکن شود. بنابراین برخی هزینه های بلا تکلیفی، با پایان محدودیت به طور خودکار جبران نمی شوند.

حمایت از قدرت خرید بدون حفظ درآمد کافی نیست

❖ **حیدری** در گفت و گوی دیگری، معیشت رافراتر از توزیع کالا برگ و کوپن تعریف کرده و بر حفظ اشتغال و ایجاد درآمد تأکید دارد. او همچنین هشدار می دهد که محدودیت های شتاب زده و برخورد های دستوری می تواند فعالیت اقتصادی را کاهش دهد. در این نگاه، سیاست حمایت باید امکان کسب درآمد را نیز حفظ کند.

❖ این موضع در کنار اطلاع رسانی گسترده دولت درباره افزایش مبلغ کالا برگ، پرسشی درباره ترکیب حمایت ها ایجاد می کند. کالا برگ می تواند بخشی از مصرف ضروری را پشتیبانی کند، اما کاهش ساعت کار، توقف استخدام یا از بین رفتن شغل، مسئله ای متفاوت است که صرف افزایش اعتبار خرید، همه ابعاد آن را پوشش نمی دهد.

خطر انتقال فرسایش بنگاه به خانوار

پیوند این دو دیدگاه، زنجیره ای قابل پیگیری را نشان می دهد: نااطمینانی، تصمیم سرمایه گذاری و استخدام را عقب می اندازد؛ افت فعالیت، درآمد خانوار را محدود می کند؛ و وابستگی به حمایت مصرفی افزایش می یابد. موضوع، انتخاب میان حمایت مصرفی و حمایت شغلی نیست؛ هر دو می توانند ضرورت داشته باشند. مسئله، خطر نامتوازن شدن سیاست هاست. اگر بنگاه توان حفظ نیروی کار و بازار خود را از دست بدهد، حمایت کوتاه مدت از خرید خانوار بر بستری اجرا خواهد شد که منابع درآمدی آن پیوسته ضعیف تر می شود.

تداوم و تشدید مناقشه سیاست ارزی میان اتهام گران سازی عا مدانه و ضرورت حفظ منابع و انگیزه صادرات

رجانیوز، اقتصاد ۱۲۰، خراسان و نو د اقتصادی، مواضع متفاوتی درباره سیاست ارزی منعکس کرده اند که از نقد عملکرد رئیس بانک مرکزی تا اختلاف بر سر شیوه عرضه ارز صادراتی امتداد دارد. این مجموعه نشان می دهد مناقشه تنها درباره سطح نرخ ارز نیست؛ تشخیص علت افزایش، ارزیابی مداخله دولت و توزیع هزینه تأمین ارز میان گروه های اقتصادی نیز محل اختلاف است.

انتقال انتقاد از عملکرد به نیت سیاست گذار

❖ **امیرحسین ثابتی**، نماینده تهران، افزایش نرخ ارز را به سیاست شخص رئیس بانک مرکزی نسبت داده و درباره نحوه برخورد با بانک های متخلف نیز انتقاد کرده است.

❖ **کاوه زرگران**، رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی، در اقتصاد ۱۲۰ مدعی شده بانک مرکزی توان کنترل دارد، اما به دلیل اعتقاد به رهاسازی قیمت ها از آن استفاده نمی کند. وجه مشترک این دو موضع، عبور از پرسش درباره کارآمدی ابزارها به ادعای عا مدانه بودن افزایش قیمت است. چنین اتهامی می تواند فشار سیاسی بر مدیر پولی را تشدید کند، اما اثبات آن به شواهدی فراتر از هم زمانی افزایش نرخ و دوره مسئولیت نیاز دارد. محدودیت منابع، وضعیت

تقاضا و امکان اجرای ابزارها نیز در ارزیابی عملکرد مؤثرند.

در سطح رسانه‌ای، نسبت دادن گرانی به انتخاب آگاهانه مسئولان، معنای متفاوتی از ناتوانی مدیریتی دارد:

❶ در برداشت نخست، سیاست‌گذار خواهان نتیجه زیان‌بار معرفی می‌شود؛

❷ در برداشت دوم، توان یا ابزار اوزیر سؤال می‌رود

همین تفاوت، ظرفیت بیشتری برای بی‌اعتمادی و تقابل سیاسی ایجاد می‌کند.

مداخله ارزی به عنوان سیاستی با نتیجه مشروط

در سوی دیگر روزنامه خراسان در یادداشتی درباره عرضه دومیلیارد دلار، از قضاوت مطلق فاصله گرفته و توضیح داده که این عملیات هم‌زمان ارز عرضه می‌کند، ریال جذب می‌کند و تقاضا را به مسیر رسمی می‌آورد. از نگاه این یادداشت، نمی‌توان اقدام را صرفاً «ارزپاشی» یا صرفاً تثبیت موفق معرفی کرد.

❶ پرسش اصلی خراسان، سرنوشت ریال جمع‌آوری شده است. اگر منابع از مسیر کسری بودجه یا شبکه بانکی دوباره به اقتصاد بازگردد، اثر انقباضی می‌تواند محدود شود. نویسنده پیشنهاد می‌کند ارزیابی سیاست با رفتار پایه پولی، نقدینگی، حساب دولت و ذخایر ارزی انجام شود، نه فقط واکنش قیمت در روزهای نخست.

این تحلیل، مسئله را از داوری درباره نیت مدیران به بررسی سازوکار و نتیجه منتقل کرده است. همچنین نشان می‌دهد یک مداخله ممکن است فشار کوتاه مدت را کاهش دهد، اما بدون اصلاح عوامل بازتولیدکننده تقاضا و نقدینگی، به ثبات پایدار منجر نشود. چنین نتیجه‌ای نیز باید با داده سنجیده شود.

اختلاف بر سر ارز حاصل از منابع عمومی

❶ یاسر جبرائیلی، دبیرکل حزب تمدن نوین اسلامی، در نود اقتصادی استدلال می‌کند صنایعی که از منابع و ذخایر عمومی استفاده می‌کنند، نمی‌توانند ارز صادراتی را کاملاً مستقل از حق تصمیم‌گیری دولت بدانند. او بر جایگاه منابع عمومی و مسئولیت حاکمیتی در نحوه استفاده از درآمد آن‌ها تأکید دارد.

❷ در مقابل، وحید یعقوبی، معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد، الزام به بازگشت تمام ارز و فروش آن با نرخ دولتی را در شرایط هزینه بالاتر تأمین تجهیزات و محدودیت مسیرهای صادراتی، تضعیف‌کننده صرفه صادرات می‌داند. او هشدار می‌دهد بخش خصوصی واقعی توان تحمل زیان برای حفظ بازار را ندارد و ممکن است از صادرات خارج شود.

در این بخش، اختلاف بر سر دو ملاحظه اقتصادی است: تأمین نیاز ارزی کشور و حفظ توان درآمدزایی صادرکننده.

❖ تأکید بر اولی، نقش سیاست گذار در تخصیص منابع را پررنگ می کند؛

❖ تأکید بر دومی، به هزینه تولید، انگیزه صادرات و خطر ازدست رفتن بازار توجه دارد.

راه حل نیز به شناخت هزینه ها و امتیازهای واقعی هر بنگاه وابسته است.

توزیع هزینه در مرکز اختلاف

کنار هم قرارگرفتن این مواضع نشان می دهد سیاست ارزی، محل تصمیم گیری درباره توزیع هزینه است. نرخ و ضابطه عرضه می تواند بر درآمد صادرکننده، هزینه واردکننده، منابع دولت و قدرت خرید مصرف کننده اثر بگذارد. بنابراین دفاع از هر ابزار باید روشن کند بار آن بر کدام گروه قرار می گیرد.

در شرایط جنگ، محدودیت بیرونی این اختلاف را شدیدتر می کند، اما جای تحلیل عملکرد داخلی را نمی گیرد. در این روند تفکیک اتهام سیاسی، تحلیل پولی و مطالبه صنفی ضروری است؛ زیرا این سه در بازتاب های رسانه ای کنار هم قرار می گیرند، درحالی که هرکدام به شواهد و معیار ارزیابی متفاوتی نیاز دارند.

بازتاب ادعای جهانگیری درباره شبکه کاسبان تحریم با پیوند منافع اقتصادی و مخالفت با رفع محدودیت های خارجی

اکوایران با انتشار اظهارات اسحاق جهانگیری، معاون اول پیشین رئیس جمهور، ادعای سهم ۲۰ تا ۳۰ درصدی کاسبان تحریم از تجارت کشور و فعالیت شبکه ای برای جلوگیری از رفع تحریم ها را برجسته کرده است. جهانگیری در این اظهارات، تداوم تحریم را با منافع گروه هایی پیوند می زند که به گفته او، از افزایش هزینه مبادلات منتفع می شوند و برای حفظ این وضعیت سازمان دهی دارند. وجه حساس این روایت، معرفی ذی نفعان داخلی به عنوان مانعی در برابر رفع فشار خارجی است؛ برداشتی که می تواند نارضایتی از هزینه های تحریم را متوجه مناسبات قدرت و ثروت در داخل کند.

از هزینه دورزدن تحریم تا ادعای تلاش برای حفظ آن

❖ جهانگیری با طرح مفهوم «شبکه کاسبان تحریم»، بحث را از هزینه واسطه گری به ادعای مداخله سازمان یافته برای استمرار محدودیت های می کشاند. در این چارچوب، بخشی از هزینه تحمیل شده به تجارت، منفعت گروه هایی معرفی می شود که رفع تحریم موقعیت آنان را تهدید می کند. با این حال، در اظهارات بازتاب یافته، هویت این شبکه و مستندات اقدام آن برای جلوگیری از رفع تحریم روشن نشده است؛ همچنین نمی توان تمامی هزینه های ناشی از ریسک پرداخت، حمل و نقل و واسطه گری را معادل سود کاسبان تحریم گرفت.

برجسته سازی محدودیت اتکا به شرکای سیاسی

❖ جهانگیری در بخش دیگری گفته حتی شرکای بزرگ و دوست، هنگام انتخاب میان تجارت با ایران و آمریکا، طرف آمریکایی را ترجیح می دادند. این گزاره، کفایت روابط سیاسی برای حفظ همکاری اقتصادی در شرایط تحریم رازیر سؤال می برد. قرارگرفتن آن در کنار ادعای فعالیت کاسبان تحریم، تصویری از فشار دوطرفه بر تجارت ایران می سازد: محدود شدن همکاری شرکای خارجی و افزایش قدرت واسطه هایی که دسترسی به مسیرهای باقی مانده مبادله را در اختیار دارند. بازتاب این اظهارات می تواند مخالفت با رفع تحریم را در ذهن مخاطب به منفعت مالی پیوند بزند و این برداشت را تقویت کند که بخشی از دشواری های معیشتی، به دلیل سودبری گروه های داخلی استمرار یافته است. جایگاه پیشین جهانگیری نیز به این ادعا وزن می دهد و امکان خوانده شدن آن به عنوان روایتی از درون ساختار تصمیم گیری را افزایش می دهد. نقطه حساس، تعمیم اتهام به همه مخالفان توافق یا مجموعه حاکمیت است؛ تعمیمی که پشتوانه آن در مطالب موجود ارائه نشده، اما می تواند بدبینی به اراده مسئولان برای رفع محدودیت ها را تشدید کند و اعتماد به توان عبور از شرایط فعلی را فرسایش دهد.

اختلاف درباره آینده اهرم هرمز میان افزایش فشار نفتی و ایجاد سازوکار همکاری منطقه ای

یادداشت مهدی خراطیان، اظهارات مجید شاکری و مقاله فاطمه زارع پیرحاجی در دنیای اقتصاد، سه نگاه متفاوت به آینده اهرم هرمز ارائه می کنند. یکی بر افزایش هزینه انرژی برای تغییر محاسبات آمریکا تأکید دارد، دیگری درباره فرسایش تدریجی قدرت این اهرم هشدار می دهد و سومی، همکاری منطقه ای را مسیر امنیت پایدار می داند. اختلاف اصلی، چگونگی تبدیل موقعیت جغرافیایی به نتیجه سیاسی و اقتصادی ماندگار است.

فشار نفتی به عنوان زمینه تغییر محاسبات

❖ خراطیان در تحلیل توافق سوختی آمریکا و روسیه، مراجعه ترامپ به پوتین را نشانه نیاز واشنگتن به مهار فشار انرژی معرفی می کند. او استدلال می کند افزایش هزینه نفت می تواند پذیرش میانجیگری روسیه و چین را برای آمریکا محتمل تر کند و کاهش زود هنگام تنش، انگیزه واشنگتن برای امتیاز دادن را محدود سازد.

❖ در این صورت بندی، فشار اقتصادی ناشی از اختلال انرژی، ابزاری برای تقویت موقعیت مذاکره است. نویسنده در عین حال اذعان دارد که میانجیگری مسکو یا پکن آسان یا تضمین شده نیست و این کشورها منافع خود را دنبال می کنند. بنابراین حتی در این دیدگاه، اثرگذاری اهرم به نحوه استفاده سیاسی از آن وابسته است.

❖ این تحلیل، رابطه میان شدت فشار و آمادگی طرف مقابل برای توافق را مفروض می گیرد، اما نتیجه آن از پیش قطعی نیست. افزایش فشار می تواند محاسبات را تغییر دهد، در حالی که

شکل واکنش طرف مقابل و هزینه تحمیل شده به اقتصاد داخلی همچنان متغیر است. همین نقطه، محل ورود دیدگاه‌های دیگر می‌شود.

هشدار درباره محدودیت زمانی اهرم

❖ **مجید شاکری** در اظهارات بازنشرشده از برنامه گفت و گوی استراتژیک، تأکید می‌کند که «کارت تنگه هرمز» ابدی نیست. او ایجاد مسیرهای جایگزین را ساده نمی‌داند و به موانع فنی و سیاسی آن اشاره می‌کند، اما معتقد است گسترش تدریجی این مسیرها و تغییر رفتار مصرف‌کنندگان می‌تواند قدرت اهرم را کاهش دهد.

❖ **تفاوت نگاه شاکری**، توجه به سازگاری بلندمدت طرف‌های دیگر است. ممکن است اختلال در کوتاه مدت هزینه زیادی ایجاد کند، اما همین هزینه، انگیزه ذخیره سازی، تنوع بخشی و سرمایه گذاری برای کاهش وابستگی را افزایش دهد. در این منطق، ارزیابی موفقیت باید فراتر از واکنش مقطعی قیمت نفت باشد.

❖ **کوروش احمدی** نیز در مناظره مذکور، درباره پیامدهای اقتصادی و اجتماعی ادامه جنگ هشدار داده و بر ضرورت فرصت دادن به اقتصاد تأکید کرده است. این نگرانی، ضلع داخلی بحث را برجسته می‌کند: استفاده از اهرم بیرونی، هم زمان باید با ظرفیت تحمل تولید، معیشت و سرمایه انسانی سنجیده شود.

همکاری زیست محیطی به عنوان مسیر مکمل

❖ **فاطمه زارع پیرحاجی**، پژوهشگر روابط بین الملل، در یادداشت «کلید زیست محیطی برای قفل هرمز» دنیای اقتصاد، اتکای صرف به قدرت نظامی را برای امنیت پایدار کافی نمی‌داند. او سازوکاری چندجانبه برای نظارت بر ترافیک دریایی و تعهد به جبران خسارت آلودگی پیشنهاد می‌کند و برای ایران، عمان و قطر ظرفیت نقش آفرینی قائل است.

❖ **نویسنده** با اشاره به آتش سوزی نفتکش‌ها، نشت نفت و تهدید سواحل، می‌کوشد منافع مشترکی را برجسته کند که در مناقشه نظامی کم رنگ شده‌اند. او همچنین ضعف نهاد منطقه‌ای موجود و فقدان ضمانت اجرا را می‌پذیرد؛ بنابراین پیشنهادش صرفاً اعلام مطلوبیت همکاری نیست، بلکه به موانع نهادی آن نیز توجه دارد.

❖ **در این دیدگاه**، محیط زیست به دلیل ماهیت فرامرزی می‌تواند زمینه‌ای برای آغاز همکاری باشد. هدف، تعریف مسئولیت در کنار حق عبور و تجارت است؛ به گونه‌ای که امنیت آبراه فقط به توازن لحظه‌ای تهدید وابسته نماند. با این حال، عملی شدن چنین چارچوبی به اراده سیاسی و تعهد قابل اجرا نیاز دارد.

این سه رویکرد رانمی‌توان الزاماً متضاد و ناسازگار دانست. فشار ممکن است بخشی از چانه زنی باشد، هشدار درباره فرسایش می‌تواند زمان استفاده از آن را توضیح دهد و همکاری، چارچوب

نتیجه نهایی را ترسیم کند. اختلاف زمانی برجسته می شود که یکی از این ابعاد جای همه ابعاد دیگر بنشیند. پرسش محوری این است که هزینه ایجاد شده برای طرف مقابل، با چه ترتیبی به دستاورد قابل حفظ تبدیل می شود و چه هزینه ای برای داخل دارد. سنجش اهرم هر رمز صرفاً با قیمت نفت یا تعداد عبور کشتی ها، این مسئله را کامل توضیح نمی دهد؛ دوام اثر، واکنش رقبا و امکان تثبیت توافق نیز تعیین کننده اند.

ارزیابی و تحلیل روند رسانه‌های منطقه و رژیم صهیونیستی

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ بازخوانی انگیزه‌های ترور سردار تنگسیری با افشای نگرانی صهیونیست‌ها از کاریزما و نبوغ نظامی فرمانده نیروی دریایی سپاه و انتصاب احتمالی وی به فرماندهی کل سپاه
- ❖ تشدید دعوت از اعراب دارای تابعیت رژیم صهیونیستی برای مشارکت در انتخابات کنست و جلوگیری از تشکیل مجدد دولت توسط نتانیا هو
- ❖ فضا سازی جروزالم پست درباره نمایشی بودن انسداد تنگه هرمز با هدف بازنمایی برتری عملیاتی نیروی دریایی آمریکا بازنمایی محاصره دریایی آمریکا به عنوان عامل تسریع فروپاشی اقتصادی ایران و تضعیف توان حکمرانی دولت
- ❖ تداوم فضا سازی امنیتی پیرامون حادثه فلای دبی با برجسته سازی سناریوی حمله مشابه یازده سپتامبر و بازنمایی رژیم صهیونیستی به عنوان هدف تروریسم هوایی
- ❖ تطهیر سیاست‌های مداخله جویانه سعودی در یمن با بازنمایی ریاض به عنوان ناجی یمنی‌ها و سیاه نمایی از کارنامه انصارالله
- ❖ ادراک سازی از نامشخص بودن تصمیم ترامپ درباره جنگ و مذاکره با هدف سردرگم سازی محاسبات راهبردی تصمیم سازان ایرانی
- ❖ واکنش منفی محافل صهیونیستی به اعطای نوبل صلح به رئیس کمیسیون تحقیق درباره نسل کشی در غزه هم زمان با استقبال فلسطینیان از این انتخاب
- ❖ اعتبار بخشی به ترور فرماندهان ارشد سپاه با برجسته سازی نقش مستقیم فرمانده سنتکام در درخواست حذف سردار تنگسیری و توجیه عملیات به عنوان اقدامی پیش دستانه
- ❖ تحقیر توان دریایی ایران با ادعای انهدام بیش از ۹۰ درصد ذخایر مین دریایی و ناکارآمدی تهدید انسداد تنگه هرمز تصویر سازی مثبت از عملکرد سنتکام با مقایسه خسارات ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیارد دلاری ایران و زیان پنج میلیارد دلاری آمریکا در جنگ
- ❖ بازنمایی آسیب پذیری پایگاه‌های آمریکایی در برابر حملات ایران و اذعان به استمرار توان موشکی و پهپادی تهران علی رغم حملات گسترده
- ❖ برجسته سازی اختلاف اهداف راهبردی واشنگتن و تل آویو با تأکید بر اولویت امتیازگیری هسته‌ای آمریکا در برابر رویکرد تغییر نظام سیاسی ایران
- ❖ آینده هراسی از فروپاشی اقتصاد ایران با برجسته سازی کاهش درآمدهای نفتی، کسری بودجه، تورم نزدیک به ۹۰ درصد و اختلال در تأمین کالاهای اساسی

- ❖ القای فرسایش اقتدار دولت با پیوند زدن استعفای وزیر نفت به تشدید بحران اقتصادی و کاهش توان مدیریت پیامدهای جنگ و محاصره
- ❖ هراس افکنی از آغاز دور جدید حملات آمریکا با برجسته سازی طرح عملیات سه روزه علیه زیرساخت های انرژی، زرادخانه موشکی و مراکز فرماندهی سپاه
- ❖ اعمال فشار بر ایران با برجسته سازی برنامه وزارت خزانه داری آمریکا برای تکمیل محاصره مالی، دریایی، هوایی و زمینی و مصادره دارایی های رمزارزی
- ❖ گمانه زنی درباره تأثیر ملاحظات انتخاباتی آمریکا و رژیم صهیونیستی بر زمان آغاز جنگ جدید و احتمال تعویق عملیات نظامی تا پس از انتخابات
- ❖ تحریک حساسیت های هویتی رأی دهندگان راست گرای صهیونیست با متهم سازی مخالفان نتانیا هو به ائتلاف پنهانی با احزاب عرب برای ساقط کردن دولت
- ❖ اعتبارزدایی از نهادهای حقوق بشری بین المللی با حمله مقامات صهیونیستی به ناوی پیلای و متهم سازی کمیته نوبل به مشروعیت بخشی به رویکردهای ضد اسرائیلی

رصد و تحلیل

بازخوانی انگیزه های ترور سردار تنگسیری با افشای نگرانی صهیونیست ها از کاریزما و

نبوغ نظامی فرمانده نیروی دریایی سپاه و انتصاب احتمالی وی به فرماندهی کل سپاه

جروزالم پست در گزارشی اختصاصی به قلم یونا جرمی باب با عنوان «اسرائیل فرمانده نیروی دریایی ایران را از بیم تبدیل شدن او به فرمانده ای خطرناک تر برای سپاه ترور کرد»، مدعی شده یکی از انگیزه های اصلی ترور سردار علیرضا تنگسیری در ۲۶ مارس، نگرانی مقامات ارشد صهیونیست از احتمال انتصاب وی به فرماندهی کل سپاه پاسداران بوده است. به نوشته این رسانه، ارزیابی تل آویواز توانمندی های فرماندهی تنگسیری، او را به تهدیدی فراتر از جایگاهش در نیروی دریایی سپاه تبدیل کرده بود.

مهم ترین ادعاها و افشاگری های جروزالم پست درباره سردار تنگسیری عبارت اند از: **نگرانی از ارتقای جایگاه سردار تنگسیری: مقامات اسرائیلی احتمال می دادند تنگسیری در ساختار جدید فرماندهی سپاه به عالی ترین جایگاه نظامی این نهاد برسد و به رقیبی به مراتب دشوارتر از سردار احمد وحیدی تبدیل شود.** این نگرانی، به ادعای گزارش، یکی از عوامل مؤثر در تصمیم به ترور ایشان بود.

- ❖ **اذعان به خلاقیت و توانمندی فرماندهی: منابع ارشد صهیونیست، سردار تنگسیری را فرمانده ای «بسیار خلاق، مبتکر و برخوردار از توانایی بهره گیری مؤثر از منابع» توصیف کرده اند.** این ارزیابی نشان می دهد نگرانی تل آویو صرفاً به توان دریایی تحت فرماندهی وی محدود نبوده

و ظرفیت او برای توسعه ابتکارات عملیاتی و اثرگذاری بر راهبرد کلان سپاه نیز مورد توجه قرار داشته است.

❖ **مقایسه با سردار احمد وحیدی:** جروزالم پست مدعی شده محافل نظامی اسرائیل، وحیدی را در مقایسه با تنگسیری دارای نفوذ و قدرت کمتری برای شکل دهی به سیاست های کلان امنیتی ایران ارزیابی می کردند. این رسانه حتی به نقل از منابع خود، سردار وحیدی را فرمانده ای فاقد جایگاه تعیین کننده در سلسله مراتب پیشین فرماندهی توصیف کرده است.

❖ **افشای نقش مستقیم آمریکا در ترور فرمانده نیروی دریایی سپاه:** بنا بر گزارش جروزالم پست و افشاگری پیشین یدیعوت آحارونوت، دریا سالار برد کوپر، فرمانده سنتکام، حدود ۱۹ مارس طی تماس محرمانه با ایال زمیر، رئیس ستاد ارتش اسرائیل، خواستار ترور سردار تنگسیری شد. زمیر با این درخواست موافقت کرده و عملیات در ۲۶ مارس انجام گرفت.

❖ **توجیه ترور با ادعای تهدید احتمالی در هرمز:** جروزالم پست اذعان کرده آمریکا در زمان درخواست ترور، از تصمیم قطعی ایران برای مین ریزی گسترده در تنگه هرمز اطمینان نداشت. منابع آمریکایی و اسرائیلی نیز گفت وگوهای احتمالی تهران درباره مین ریزی را معادل صدور دستور عملیاتی ندانسته اند. با این حال، این رسانه اسرائیلی اقدام کوپر را تلاشی پیش دستانه برای جلوگیری از تهدیدی احتمالی معرفی می کند.

❖ **نقش اطلاعاتی نیروی دریایی رژیم در ترور:** گزارش مدعی مشارکت مهم نیروی دریایی رژیم صهیونیستی در تأمین اطلاعات عملیات خبر داده و تصریح می کند درخواست آمریکا به تسریع عملیاتی کمک کرد که پیش تر نیز در میان مقامات اسرائیلی حامیانی داشت.

گزارش جروزالم پست، ترور سردار تنگسیری را صرفاً اقدامی برای مقابله با تهدیدات دریایی در هرمز معرفی نمی کند؛ بلکه نگرانی از ارتقای جایگاه، ابتکار عملیاتی و ظرفیت اثرگذاری او بر فرماندهی کل سپاه را از انگیزه های مهم تصمیم رژیم توصیف می کند. در عین حال، اذعان به فقدان شواهد قطعی درباره مین ریزی ایران در زمان درخواست ترور، نشان می دهد این عملیات، بر اساس روایت جروزالم پست، علاوه بر ملاحظات عملیاتی، با هدف حذف یک تهدید احتمالی در ساختار آینده فرماندهی سپاه صورت پذیرفته است.

تشدید دعوت از اعراب دارای تابعیت رژیم صهیونیستی برای مشارکت در انتخابات کنست و جلوگیری از تشکیل مجدد دولت توسط نتانیا هو

هم زمان با نزدیک شدن انتخابات ۲۷ اکتبر کنست، تلاش جریان های سیاسی عرب دارای تابعیت رژیم صهیونیستی برای افزایش مشارکت انتخاباتی در سرزمین های اشغالی شدت گرفته است. یوسف جبارین، رئیس فهرست مشترک عربی، در گفت وگو با خبرگزاری آنا تولی تأکید کرده مشارکت بیش از ۷۰ درصدی اعراب می تواند مانع بازگشت نتانیا هو به قدرت شود. وی با اشاره به پیامدهای

جنگ غزه، خشونت شهرک نشینان و سیاست های تبعیض آمیز، خواستار تبدیل نارضایتی جامعه عرب به قدرت سیاسی در کنست شده است.

برتری شکننده رقبا و اهمیت آرای عربی

نظرسنجی های اخیر در رژیم صهیونیستی از تضعیف موقعیت انتخاباتی لیکود در برابر حزب یشار به رهبری گادی آیزنکوت حکایت دارند. آخرین نظرسنجی معاریو، یشار را با ۲۱ کرسی بالاتر از لیکود با ۲۰ کرسی قرار داده و نظرسنجی منتشر شده در اسرائیل هیوم نیز به ترتیب ۲۲ و ۲۱ کرسی برای این دو حزب برآورد کرده است. در چنین آرایشی، احزاب عرب با ظرفیت کسب مجموعاً ۱۲ تا ۱۴ کرسی، می توانند در تعیین ترکیب ائتلاف های پارلمانی نقشی تعیین کننده داشته باشند. با این حال، برتری یک کرسی یشار لزوماً به معنای برتری قاطع ائتلاف مخالفان نیست.

بهره برداری معکوس نتانیا هو از بسیج انتخاباتی اعراب

سیاست های تبعیض آمیز صهیونیست ها علیه اعراب موجب شده تا فلسطینی تبارهای ساکن سرزمین های اشغالی عموماً از مشارکت بالا در انتخابات و تصدی امور پرهیز نمایند. با این حال سیاست های توسعه طلبانه نتانیا هو و راست گرایان موجب تجدید نظر برخی جناح های عربی در این خصوص شده است.

افزایش مشارکت عرب ها می تواند پیامد معکوس نیز داشته باشد. راست گرایان و متحدان نتانیا هو می کوشند مخالفان او را به ائتلاف پنهانی با احزاب عرب برای ساقط کردن دولت متهم کنند. این خط تبلیغاتی با تحریک حساسیت های هویتی و امنیتی رأی دهندگان راست گرای افراطی، می تواند به افزایش مشارکت حامیان لیکود و تقویت موقعیت انتخاباتی نتانیا هو منجر شود.

فضا سازی جروزالم پست درباره نمایشی بودن انسداد تنگه هرمز با هدف بازنمایی برتری عملیاتی نیروی دریایی آمریکا

رسانه صهیونیستی جروزالم پست در گزارشی اختصاصی به قلم یونا جرمی باب با عنوان «فرازونشیب های تصمیم گیری فرمانده سنتکام در شکل دهی به جنگ ترامپ علیه ایران»، ضمن افشای جزئیاتی از نقش برد کوپر در مدیریت جنگ، مجموعه ای از ادعاها را درباره عملکرد موفق ارتش آمریکا، عراق ایران در توانایی انسداد تنگه هرمز و برتری راهبردی واشنگتن مطرح کرده است. گزارش در عین اذعان به خسارات گسترده پایگاه های آمریکایی و استمرار تهدید موشکی ایران، می کوشد با برجسته سازی دستاوردهای ادعایی سنتکام، عملکرد فرماندهی نظامی آمریکا را در چارچوب راهبردی موفق و قابل دفاع بازنمایی کند.

ادعای بلوف ایران در انسداد هرمز و افشای نقش آمریکا در ترور سردار تنگسیری

جروزالم پست با استناد به منابع نظامی آمریکایی مدعی شده اعلام انسداد تنگه هرمز در اسفند ۱۴۰۴ تا حد زیادی مبتنی بر بلوف بوده و برخلاف گزارش های اولیه رسانه هایی مانند وال استریت ژورنال و

سی‌ان‌ان، ایران پیش از آتش بس هفتم آوریل اقدام مؤثری برای مین‌ریزی نکرده بود. به ادعای این رسانه، بررسی‌های نیروی دریایی آمریکا نشان داده بخش عمده حدود ۸۰ مین مشکوک، غیرعملیاتی بوده‌اند. همچنین سنتکام مدعی **انهدام بیش از ۹۰ درصد ذخیره هشت هزارمین دریایی ایران** شده است.

در بخش مهم دیگری، گزارش افشامی کندبرد کوپر حدود ۱۹ مارس طی تماسی محرمانه با ایال زمیر، رئیس ستاد ارتش صهیونیستی، خواستار ترور سردار علیرضا تنگسیری، فرمانده نیروی دریایی سپاه، شده بود. به نوشته جروزالم پست، زمیر با این درخواست موافقت کرد و عملیات ترور در ۲۶ مارس انجام شد. این رسانه صهیونیستی اقدام فوق را عملیاتی پیش‌دستانه برای جلوگیری از تهدید احتمالی مین‌ریزی معرفی می‌کند.

توجیه ناکامی اولیه آمریکا و تصویرسازی از برتری راهبردی سنتکام

گزارش در توجیه ناتوانی آمریکا در بازگشایی سریع هرزم مدعی است خنثی‌سازی تهدید موشکی، پهبادی و دریایی ایران دست کم یک ماه زمان نیاز داشت و تمرکز زود هنگام بر تنگه امکان‌پذیر نبود. این استدلال، تلاش تدریجی و اشنگتن برای بازگشایی آبراه را به جای ناکامی عملیاتی، نتیجه برنامه ریزی مرحله‌بندی شده معرفی می‌کند.

جروزالم پست همچنین به نقل از منابع نزدیک به سنتکام مدعی شده حملات آمریکا و اسرائیل بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیارد دلار خسارت به بخش دفاعی ایران وارد کرده، درحالی‌که زیان آمریکا حدود پنج میلیارد دلار بوده است. این مقایسه، مبنای تصویرسازی از نامتقارن بودن هزینه‌های جنگ و کارآمدی راهبرد فرسایشی و اشنگتن قرار گرفته است.

اذعان به آسیب‌پذیری پایگاه‌ها و استمرار بازدارندگی موشکی ایران

با این حال، گزارش تأیید می‌کند پایگاه‌های آمریکا در منطقه متحمل خسارات میلیارد دلاری شده‌اند؛ موضوعی که ژنرال کنت مک‌کنزی پیش‌تر درباره آن هشدار داده بود. جروزالم پست ضمن اشاره به آسیب‌پذیری استقرار گسترده نیروهای آمریکایی، این خسارات را تا حدودی قابل پیش‌بینی توصیف کرده و هم‌زمان بر موفقیت ادعایی معماری پدافند هوایی مشترک آمریکا و متحدان منطقه‌ای تأکید می‌گذارد.

این رسانه همچنین اذعان دارد برخلاف وعده‌های ترامپ و فرماندهان آمریکایی درباره نابودی قریب الوقوع توان موشکی ایران، تهران همچنان قادر به شلیک موشک‌های بالستیک و پهبادهای و تهدید شناورهای آمریکایی است. کاهش ذخایر رهگیرهای پدافندی و نگرانی درباره آمادگی و اشنگتن برای مواجهه احتمالی با چین یا روسیه نیز از دیگر پیامدهای جنگ عنوان شده است.

گزارش جروزالم پست واجد دو لایه روایی است: **اعتبار بخشی به فرماندهی سنتکام و توجیه استمرار فشار نظامی علیه ایران در کنار پذیرش محدودیت‌های عملیاتی آمریکا.** برجسته‌سازی ادعای

بلوف مین ریزی، مقایسه نامتوازن خسارات و معرفی ترور فرمانده نیروی دریایی سپاه به عنوان اقدام پیش دستانه، در خدمت **تقویت تصویر ابتکار عمل واشنگتن** قرار می گیرد. با این حال، اذعان به تداوم توان موشکی ایران، آسیب پذیری پایگاه ها، فرسایش ذخایر رهگیر و اختلاف واشنگتن و تل آویو بر سر تغییر نظام سیاسی ایران نشان می دهد روایت پیروزی نظامی هنوز با تحقق اهداف راهبردی جنگ فاصله دارد. گزارش همچنین تصریح می کند **سنتکام برخلاف رژیم صهیونیستی، دستور عملیاتی مشخصی برای تغییر نظام سیاسی ایران دریافت نکرده و هدف اصلی واشنگتن، وادارسازی تهران به امتیازدهی هسته ای است.**

بازنمایی محاصره دریایی آمریکا به عنوان عامل تسریع فروپاشی اقتصادی ایران و تضعیف توان حکمرانی دولت

ایندیپندنت عربی در گزارشی به قلم خالد المنشاوی با عنوان «آیا اقتصاد ایران به نقطه فروپاشی نزدیک می شود؟» به تصویرسازی از فرسایش تدریجی ظرفیت اقتصادی جمهوری اسلامی در نتیجه استمرار محاصره دریایی آمریکا، کاهش درآمدهای نفتی و تشدید بحران های داخلی پرداخته است. نویسنده با پیوند زدن استعفای وزیر نفت به مجموعه ای از شاخص های اقتصادی، این تحول را نشانه تعمیق بحران ساختاری و محدود شدن توان دولت برای مدیریت پیامدهای جنگ معرفی می کند.

مهم ترین محورهای اصلی روایت و پیش بینی های گزارش ایندیپندنت عربی از این قرار است:

❖ **ادعای فرسایش درآمدهای نفتی:** نویسنده مدعی است محاصره دریایی آمریکا، درآمدهای نفتی ایران را به کمتر از یک پنجم سال گذشته رسانده و صادرات نفت خام در سپتامبر تقریباً متوقف شده است؛ وضعیتی که با انباشت ۱۵ تا ۳۸ میلیون بشکه نفت در دریا تشدید می شود.

❖ **تشدید ناترازی مالی:** گزارش با استناد به روزنامه اطلاعات، مدعی کسری بودجه دست کم ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی، کاهش درآمدهای مالیاتی، محدودیت تجارت و دشواری بازگشت ارز صادراتی شده؛ اموری که به زعم نویسنده دولت را به کاهش هزینه ها سوق داده است.

❖ **القای فروپاشی قدرت خرید:** گزارش با برجسته سازی افزایش نرخ دلار به ۲۵۰ تا ۲۷۲ هزار تومان، ادعای تورم نزدیک به ۹۰ درصدی و پیش بینی انقباض ۵،۴ درصدی اقتصاد، از تشدید فشار معیشتی و کمبود کالاهای اساسی و دارو سخن به میان آورده است.

❖ **ادعای فرسایش توان حکمرانی اقتصادی:** استعفای وزیر نفت به عنوان نشانه اختلافات درونی و محدودیت اختیارات دولت بازنمایی شده و گزارش گسترش کمبود سوخت و اختلال خدمات عمومی در آینده نزدیک را پیش بینی کرده است.

خط روایی گزارش بر تبدیل فشار اقتصادی آمریکا به بحرانی فرسایشی و چندوجهی استوار است؛ بحرانی که به ادعای نویسنده، ضمن کاهش تاب آوری داخلی، قدرت مانور تهران در مذاکرات

را محدود خواهند. روایتی که ضمن اعتبار بخشی به سیاست های ترامپ؛ وعده اثر گذاری آن بر عقب نشینی تهران از مواضعش را مطرح می نماید.

تداوم فضا سازی امنیتی پیرامون حادثه فلای دبی با برجسته سازی سناریوی حمله مشابه یازده سپتامبر و بازنمایی رژیم صهیونیستی به عنوان هدف تروریسم هوایی

گزارش جدید دادستانی امارات درباره حادثه پرواز فلای دبی بار دیگر زمینه تشدید فضا سازی امنیتی پیرامون این پرونده را فراهم کرده است. دادستانی مدعی شده همام الهمامی، کمک خلبان عمانی، قصد داشته با الگو برداری از حملات یازده سپتامبر، هواپیما را به سالن مسافران فرودگاه بن گوریون بکوبد و بیشترین تلفات ممکن را رقم بزند. این روایت در ادامه پوشش گسترده رسانه های اسرائیلی طی روزهای اخیر قرار می گیرد که حادثه را به موضوعی امنیتی و سیاسی تبدیل کرده اند.

دادستانی امارات همچنین ادعا کرده الهمامی از سال ۲۰۱۷ در استرالیا تحت تأثیر افکار افراطی قرار گرفته و طی دو سفر به سرزمین های اشغالی، اطلاعاتی درباره فرودگاه بن گوریون جمع آوری کرده بود؛ ادعاهایی که جزئیات مستندات آن ها هنوز به صورت مستقل روشن نیست.

محافل سیاسی و رسانه ای رژیم پیش تر با موج سواری بر حادثه، از طرح اتهام دخالت ایران و تهدید به اقدام تلافی جویانه تا برجسته سازی «انتقام غزه»، ارتباط با جریان های اسلام گرا و بازنمایی مسافران اسرائیلی به عنوان قهرمانان جلوگیری از فاجعه را دنبال کرده اند.

تغییر تدریجی روایت از نقش احتمالی ایران به افراط گرایی فردی و اکنون سناریوی یازده سپتامبر، نشان دهنده استمرار بهره برداری رسانه ای از پرونده برای برجسته سازی تهدیدات امنیتی علیه رژیم است؛ روندی که می تواند به تقویت ادبیات مقابله با تروریسم و توجیه گسترش همکاری های امنیتی تل آویو با کشورهای منطقه و سرپوش نهادن به جنایات و سیاست های امنیتی تل آویو در مواجهه با حزب الله، حماس و دیگر اضلاع محور مقاومت منجر شود.

تطهیر سیاست های مداخله جویانه سعودی در یمن با بازنمایی ریاض به عنوان ناجی یمنی ها و سیاه نمایی از کارنامه انصارالله

ترکی الفیصل، شاهزاده بانفوذ سعودی، رئیس پیشین دستگاه اطلاعاتی عربستان و سفیر سابق این کشور در آمریکا و بریتانیا، در یادداشتی در روزنامه الشرق الاوسط با عنوان «گفتاری وعده داده شده و اقدامی مورد انتظار»، ضمن تمجید از سیاست های محمد بن سلمان در قبال یمن، کوشیده است مداخله نظامی عربستان را اقدامی مشروع، دفاعی و در راستای حمایت از مردم یمن بازنمایی کند و در مقابل، انصارالله را عامل اصلی بی ثباتی و تداوم بحران این کشور معرفی نماید.

مهمترین محورهای اصلی روایت الفیصل از این قرارند:

❖ **مشروعیت بخشی تاریخی به مداخله نظامی ریاض:** الفیصل با یادآوری درگیری های عربستان و یمن در سال ۱۹۳۴ و مواضع ملک عبدالعزیز، اقدامات کنونی ریاض را ادامه سنت تاریخی دفاع از حاکمیت سعودی توصیف می کند.

❖ **سیاه نمایی از انصارالله:** نویسنده با استفاده از تعبیری نظیر «گروه سرکش» و «باند ستمگر»، انصارالله را مسئول سرکوب مردم، تخریب ثبات و شکست تلاش های صلح معرفی کرده و از آغاز عملیات نظامی جدید استقبال می کند.

❖ **تطهیر کارنامه سعودی:** الفیصل با تأکید بر خویشتن داری طولانی ریاض، حمایت از دولت رشاد العلیمی و سامان دهی وضعیت اقامتی یمنی ها، عربستان را حامی امنیت و معیشت مردم یمن جلوه می دهد.

این روایت در حالی مداخله ریاض را دفاعی معرفی می کند که عربستان در مقاطع مختلف با تحمیل جنگ به یمن، در پی استقرار دولتی همسو و وابسته به خود بوده است. محافل سعودی اکنون نیز تلاش می کنند از مسیر رسانه ها، افکار عمومی جهان عرب را علیه انصارالله بسیج کرده و به سیاست های رژیم به بهانه دفاع از امنیت ریاض و جوامع عربی اعتبار بخشند. تضاد قابل توجه این رویکرد، فقدان اقدام نظامی مشابه سعودی در برابر سیاست های تهاجمی نتانیا هو در غزه، لبنان و دیگر مناطق عربی است؛ موضوعی که گزینشی بودن اولویت های امنیتی ریاض و همسویی آنان با منافع ایالات متحده و رژیم صهیونیستی را به ذهن متبادر می سازد.

ادراک سازی از نامشخص بودن تصمیم ترامپ درباره جنگ و مذاکره با هدف سردرگم سازی محاسبات راهبردی تصمیم سازان ایرانی

رصد مواضع مقامات آمریکایی و گزارش های رسانه های منطقه ای و بین المللی طی ۴۸ ساعت گذشته، از تراکم کم سابقه روایت های متعارض درباره آینده تقابل تهران و واشنگتن حکایت دارد. هم زمان با تأکید ترامپ بر مذاکرات سازنده و خودداری از حمله پیش از انتخابات میان دوره ای، گزارش هایی درباره تکمیل طرح های تهاجمی پنتاگون، احتمال عملیات قریب الوقوع و حتی تعویق جنگ تا پس از انتخابات منتشر شده است. هم نشینی این پیام های متناقض را می توان در چارچوب راهبرد حفظ ابهام و افزایش دشواری محاسبات تصمیم گیران ایرانی ارزیابی کرد.

برجسته سازی دیپلماسی هم زمان با انتشار سناریوهای حمله قریب الوقوع

ترامپ در یکی از آخرین اظهارنظرهایش از «گفت وگوهای ثمربخش» با ایران خبر داده و صراحتاً حمله پیش از انتخابات سوم نوامبر را منتفی دانست؛ موضعی که جمعه شب با تأکید بر جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته ای تکرار شد. در مقابل، آکسیوس از احتمال ازسرگیری حملات ظرف سه هفته و اطلاع رسانی واشنگتن به تل آویو خبر داده است. نیویورک تایمز نیز از بررسی پنج گزینه نظامی در نشست مقامات ارشد به ریاست جی دی ونس

در کمپ دیوید خبر داده که مهم ترین آنها عملیات گسترده سه روزه علیه زرادخانه موشکی و پهپادی، زیرساخت های انرژی و مراکز فرماندهی سپاه است. وال استریت ژورنال هم از اعزام ناوهای هواپیمابر، تفنگداران دریایی، تجهیزات پدافندی و مهمات بیشتر گزارش داده است.

تعارض زمان بندی ها و تشدید ابهام درباره تصمیم نهایی واشنگتن

در حالی که منابع کانال ۱۲ اسرائیل از احتمال تصمیم گیری ترامپ ظرف هفت تا ده روز سخن گفته اند، جروزالم پست گزارش داده ایال زامیر نسبت به تعویق انتخابات ۲۷ اکتبر اسرائیل در صورت آغاز جنگ هشدار داده است. هم زمان، اسرائیل هیوم حمله پیش از انتخابات آمریکا را بعید دانسته و احتمال اقدام مستقل رژیم صهیونیستی را مطرح کرده است. باراک راوید نیز ادبیات اخیر ترامپ را مشابه مواضع وی پیش از دو جنگ گذشته ارزیابی کرده است. انتشار این پیش بینی های متعارض، عملاً سه افق زمانی متفاوت شامل حمله فوری، تعویق انتخاباتی و استمرار مذاکرات را پیش روی تهران قرار می دهد.

تلفیق تهدید نظامی با تشدید محاصره اقتصادی

العربیه به نقل از منبعی نظامی، از پیشنهاد حمله به ظرفیت های ایران در عمق ۵۰ تا ۸۰ کیلومتری سواحل و آمادگی ۵۰ هزار نیروی آمریکایی خبر داده است. هم زمان، اسکات بسنت از تلاش برای انزوای کامل مالی، دریایی، هوایی و زمینی ایران، مصادره احتمالی یک میلیارد دلار دارایی رمزارزی و رایزنی با ترکیه و پاکستان جهت تکمیل محاصره زمینی سخن گفته است. در همین چارچوب، تحریم ۱۷ نفتکش و تداوم محاصره دریایی، نشان دهنده استمرار فشار حتی در صورت تعویق عملیات نظامی است.

اختلاف تحلیل ها درباره احتمال توافق و هزینه های جنگ

کریس مورفی، سناتور دموکرات، پس از رایزنی با میانجی های قطری در اظهارنظری توافق را غیر قریب الوقوع توصیف کرده است. فارن پالیسی نیز در تحلیل علی هاشم، وقفه کنونی را مقدمه احتمالی مرحله ای فرسایشی تر از جنگ دانسته است.

در مقابل، ایندپندنت عربی هشدار داده تشدید جنگ می تواند با واکنش منطقه ای ایران، اختلال در هرمز و افزایش قیمت انرژی همراه شود. کاهش قیمت برنت به حدود ۱۰۳ دلار پس از اظهارات ترامپ نیز حساسیت بازارها به پیام های دیپلماتیک را نشان می دهد.

برآیند روایت ها، شکل گیری فضایی از ابهام راهبردی میان مذاکره، محاصره و جنگ است. طرح هم زمان احتمال توافق، حمله فوری و تعویق عملیات می تواند با هدف دشوار سازی تشخیص نیت واقعی واشنگتن و تحمیل فشار محاسباتی بر تهران صورت گیرد. با این حال، اختلاف واقعی میان نهادهای آمریکایی و ملاحظات انتخاباتی نیز توضیحی محتمل برای این تناقضات است. وجه مشترک تمامی سناریوها، حفظ فشار بر ایران بدون روشن کردن زمان و

حدود تصمیم نهایی آمریکاست.

واکنش منفی محافل صهیونیستی به اعطای نوبل صلح به رئیس کمیسیون تحقیق درباره نسل کشی در غزه؛ هم‌زمان با استقبال فلسطینیان از این انتخاب

اعطای جایزه صلح نوبل ۲۰۲۶ به ناوی پیلای، حقوقدان ۸۵ ساله اهل آفریقای جنوبی، با استقبال محافل حقوق بشری و فلسطینی و واکنش تند مقامات رژیم صهیونیستی مواجه شده است. پیلای، کمیسر عالی پیشین حقوق بشر سازمان ملل و از قضات سابق دیوان کیفری بین‌المللی، ریاست کمیسیون تحقیق سازمان ملل را بر عهده داشت که در سپتامبر ۲۰۲۵، رژیم اسرائیل را به ارتکاب نسل کشی در غزه متهم کرد. کمیته نوبل نیز فعالیت‌های او در پیگیری جنایات جنگی و تقویت حقوق بین‌الملل را مبنای این انتخاب اعلام کرده است.

تشدید حملات لفظی مقامات صهیونیستی

بنیامین نتانیاهو با متهم کردن پیلای به تعصب و افترا علیه یهودیان، مدعی شد کمیته نوبل «قطب‌نمای اخلاقی خود را گم کرده است». وزارت خارجه رژیم نیز این انتخاب را **مشروعیت بخشی به نفرت ضد اسرائیلی خوانده** و با تشبیهی جنجالی مدعی شد جوزف گوبلز، وزیر تبلیغات آلمان نازی، از چنین تصمیمی استقبال می‌کرد.

در سطح رسانه‌ای، تایمز اسرائیل این جایزه را در چارچوب تقابل اسرائیل با نهادهای حقوقی بین‌المللی بازتاب داد. مایکل دیکسون، مدیر اجرایی سازمان حامی اسرائیل «استندویث‌آس»، نیز با حمله به پیلای و اگنس کالامار، دبیرکل عفو بین‌الملل، اعطای جایزه را **لکه‌نگی بر اعتبار نوبل** توصیف کرد.

استقبال فلسطینیان و محافل حقوق بشری

حماس این انتخاب را گامی در مسیر پاسخ‌گویی درباره جنایات غزه دانست و خواستار پیگرد عاملان جنایات جنگی شد. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل، نیز پیلای را مدافع برجسته حقوق بین‌الملل خواند.

واکنش‌های متضاد نشان می‌دهد اعطای **نوبل به پیلای**، مناقشه حقوقی درباره عملکرد رژیم صهیونیستی در غزه را بار دیگر به عرصه اعتبار و مشروعیت بین‌المللی کشانده؛ رخدادی که بر خلاف تحرکات صهیونیست‌ها جهت کتمان جنایات رژیم از طریق رسانه‌های همسوارزیابی می‌شود. به واقع حملات لفظی تل‌آویو بیانگر حساسیت این رژیم نسبت به تقویت جایگاه چهره‌هایی است که پیگیری مسئولیت حقوقی جنایات مقامات صهیونیستی را دنبال می‌کنند.

ارزیابی و تحلیل روند رسانه‌های غربی و آمریکایی

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ ادعای اوپن‌ای‌آی درباره نفوذ شبکه منتسب به ایران در رسانه‌های غربی با استفاده از هفت هویت جعلی و انتشار نزدیک به ۱۰۰ مقاله برای اثرگذاری بر روایت جنگ ایران و آمریکا
- ❖ طرح ادعای بهره‌گیری شبکه منتسب به ایران از هوش مصنوعی برای تولید محتوای سیاسی و شبیه‌سازی حمایت عمومی با تأکید بر نفوذ در رسانه‌های واقعی و ابهام در هویت سازمانی گردانندگان
- ❖ تحریک افکار عمومی علیه جمهوری اسلامی با بازنمایی عاطفی ازدواج علیرضا سپاهی پیش از اعدام و برجسته‌سازی ادعاهای شکنجه، اعترافات اجباری و فقدان دادرسی عادلانه در رسانه‌های غربی
- ❖ ادراک‌سازی از شکل‌گیری الگوی سازمان یافته سرکوب در ایران در گزارش رویترز با برجسته‌سازی اعدام معترضان و ادعای هماهنگی دستگاه قضایی، نهادهای امنیتی و رسانه‌های حکومتی
- ❖ تعمیم روایت سرکوب داخلی به مخالفان جمهوری اسلامی در خارج از کشور توسط رویترز با طرح ادعاهای تهدید خانواده‌ها، فشار کنسولی و محدودسازی فعالیت مخالفان ایرانی
- ❖ مقایسه تصمیم دولت ترامپ برای پخش زنده اعدام بارویه‌های قضایی ایران و افغانستان با هدف نقد بازگشت مجازات‌های نمایشی وزیر سؤال بردن اعتبار حقوق بشری آمریکا
- ❖ بازخوانی اعدام‌های ملاء عام در ایران برای برجسته‌سازی شباهت احتمالی سیاست‌های مجازاتی واشنگتن با «حکومت‌های اقتدارگرا» و تشکیک در معیارهای دوگانه حقوق بشری آمریکا
- ❖ برجسته‌سازی تقویت همبستگی ملی و تغییر نگرش مخالفان جمهوری اسلامی به آمریکا در تحلیل فارن افرز با تأکید بر ناکامی جنگ در ایجاد قیام عمومی
- ❖ بازنمایی هم‌زمان همگرایی سیاسی و استمرار شکاف‌های اجتماعی در ایران با تأکید فارن افرز بر مخالفت جریان‌های سیاسی با تسلیم
- ❖ وزن‌دهی به ملاحظات انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا در تصمیمات نظامی ترامپ علیه ایران با برجسته‌سازی هزینه‌های سیاسی جنگ، مخالفت ۶۹ درصدی افکار عمومی و نگرانی جمهوری خواهان از پیامدهای انتخاباتی
- ❖ تشکیک در اعتبار تعهد ترامپ به خودداری از حمله نظامی به ایران تا سوم نوامبر با برجسته‌سازی تغییر سریع مواضع رئیس‌جمهور آمریکا، استمرار محاصره دریایی و حفظ گزینه نظامی
- ❖ بازخوانی افول راهپیمایی‌های گسترده ضد جنگ در آمریکا توسط اینترسپت با تأکید بر تغییر الگوی مقاومت مدنی، گسترش اعتراضات غیرمتمرکز و استمرار مخالفت اجتماعی با جنگ ایران

رصد و تحلیل

ادعای اوپن‌ای‌آی درباره نفوذ شبکه منتسب به ایران در رسانه‌های غربی با انتشار نزدیک به ۱۰۰ مقاله تحت هویت‌های جعلی

شرکت اوپن‌ای‌آی، سازنده و توسعه‌دهنده سامانه هوش مصنوعی چت‌جی‌پی‌تی، در گزارشی با عنوان «مختل سازی عملیات پوششی مبتنی بر هوش مصنوعی» از شناسایی و مسدودسازی یک شبکه عملیات نفوذ اطلاعاتی منتسب به ایران خبر داده است. این شرکت مدعی شده شبکه‌ای با هفت هویت جعلی روزنامه‌نگاران غربی، نزدیک به ۱۰۰ مقاله را در رسانه‌های خارجی منتشر یا بازنشر کرده و کوشیده روایت‌های مورد نظر خود درباره جنگ ایران و آمریکا را در پوشش تحلیل‌های مستقل وارد فضای رسانه‌ای کند. این گزارش در رسانه‌هایی از جمله واشنگتن پست، یورونیوز، رادیو اروپای آزاد با زتاب یافته است.

مهم‌ترین ادعاها و یافته‌های گزارش اوپن‌ای‌آی

❖ **شبکه هویت‌های جعلی:** استفاده از هفت شخصیت ساختگی با نام‌های غربی، از جمله «مایکل هریسون» و «اروین هاسکینز»، برای معرفی خود به عنوان روزنامه‌نگاران مستقل آمریکایی و انتشار تحلیل‌های سیاسی

❖ **نفوذ در رسانه‌های خارجی:** انتشار یا بازنشر نزدیک به ۱۰۰ مقاله در حدود ۱۲ رسانه اینترنتی، عمدتاً فعال در حوزه سیاست بین‌الملل و خاورمیانه، از ژوئیه ۲۰۲۵ تا اکتبر ۲۰۲۶

❖ **افزایش فعالیت پس از آغاز جنگ:** رشد چشمگیر انتشار مقالات پس از شروع جنگ ایران و آمریکا و تمرکز محتوای تولیدی بر ابعاد ژئوپلیتیکی، نظامی و دیپلماتیک منازعه

❖ **بهره‌برداری از اعتبار رسانه‌های غربی:** تنظیم مقالات مطابق ضوابط تحریریه رسانه‌های هدف و استفاده از هوش مصنوعی برای اصلاح محتوا و نگارش ایمیل‌های پیشنهاد انتشار به سردبیران

❖ **جهت‌دهی محتوایی:** تمرکز مقالات و نظرات بر معرفی آمریکا به عنوان آغازگر جنگ، القای غیرقابل اعتماد بودن اسرائیل برای واشنگتن و برجسته‌سازی مقاومت و تاب‌آوری ایران

❖ **پوشش چندسکویی هویت‌های ساختگی:** ایجاد حساب‌های پشتیبان برای روزنامه‌نگاران جعلی در ایکس، فیس‌بوک، اینستاگرام، تریلز و مدیوم؛ برخی حساب‌ها با وجود معرفی صاحبان خود به عنوان آمریکایی، دارای نشانگر مکانی ایران بوده‌اند.

❖ **ارتباط احتمالی با شبکه‌های پیشین:** اشاره به استفاده از هویت «مایکل هریسون» در یک عملیات نفوذ منتسب به ایران که شرکت متادرمارس ۲۰۲۶ شناسایی و مختل کرده بود، بدون اثبات ارتباط سازمانی دو شبکه

❖ **هدف‌گیری رسانه‌های فارسی‌زبان:** تولید بیش از ۲۴ مجموعه نظر انتقادی علیه مطالب ایران اینترنشنال و انتشار هماهنگ نظرات فارسی و انگلیسی درباره تحولات جنگ

- ❖ **شبیه‌سازی حمایت عمومی:** تولید نظرات تأییدی زیر مطالب رسانه‌هایی که مقالات شبکه را منتشر می‌کردند، با هدف ایجاد تصور استقبال مخاطبان از محتوای منتشرشده
- ❖ **انتشار هماهنگ نظرات:** شناسایی نمونه‌هایی از انتشار دسته‌ای نظرات انگلیسی‌زبان ۱۰ دقیقه و نظرات فارسی‌زبان ۱۳ دقیقه در واکنش به مطالب مرتبط با حملات آمریکا به ایران
- ❖ **بزرگ‌نمایی میزان اثرگذاری:** استفاده از آمار بازدید پست‌های اصلی به جای بازدید نظرات منتشرشده در گزارش‌های داخلی شبکه و ارائه تصویری اغراق‌آمیز از دامنه نفوذ فعالیت‌ها
- ❖ **تفاوت موفقیت رسانه‌ای و اجتماعی:** ارزیابی سطح چهار ارزش برای نفوذ در رسانه‌های واقعی در مقابل سطح دوازده ارزش برای فعالیت در شبکه‌های اجتماعی به دلیل تعامل محدود کاربران
- ❖ **ابهام در هویت گردانندگان:** احتمال فعالیت یک پیمانکار تجاری در حوزه عملیات نفوذ سفارشی؛ اوپن‌ای‌آی تصریح کرده قادر به شناسایی هویت دقیق عامل یا سازمان مسئول نبوده است.

بازتاب رسانه‌ای و واکنش‌ها

واشنگتن پست با پیگیری مستقل مدعی شده مطالب شبکه در دست کم ۲۰ رسانه انتشار یافته و از میدل‌ایست مانیتور، دیلی کاس و پورت سنت جواستار نام برده است. رادیو اروپای آزاد نیز به انتشار مقالات منتسب به شبکه در پیس ویس، کانترپانچ و ال‌ای پروگرسو پرداخته است. یورونیوز موضوع را در چارچوب گسترش عملیات نفوذ مبتنی بر هوش مصنوعی بازتاب داده است. در پی انتشار گزارش، برخی رسانه‌ها از جمله میدل‌ایست مانیتور و دیلی کاس مطالب مرتبط را حذف کرده‌اند.

جمع‌بندی

وجه امنیتی پرونده، ادعای عبور عملیات نفوذ از حساب‌های جعلی شبکه‌های اجتماعی به رسانه‌های واقعی و بهره‌گیری از اعتبار تحریریه‌های غربی برای انتشار روایت‌های سیاسی است. هم‌زمان، بازتاب گزارش می‌تواند حساسیت رسانه‌های غربی نسبت به منشأ مطالب مرتبط با ایران را افزایش دهد. با این حال، اوپن‌ای‌آی هویت سازمانی گردانندگان را مشخص نکرده و احتمال فعالیت یک پیمانکار تجاری را مطرح ساخته است. بنابراین انتساب قطعی عملیات به نهاد‌های رسمی ایران اثبات نشده است.

ادراک‌سازی از تشدید سرکوب و اعدام معترضان در ایران با تلفیق روایت‌های عاطفی و

ادعاهای حقوق بشری درباره عملکرد نهاد‌های امنیتی و قضایی

انتشار گزارش‌هایی در تایمز بریتانیا، فاکس نیوز و نیویورک پست درباره اعدام علیرضا سپاهی، از متهمان پرونده میدان علیخانی اصفهان، هم‌زمان با انتشار تحقیق مفصل رویترز درباره آنچه «دوران تازه سرکوب در ایران» خوانده، به شکل‌گیری موجی از پوشش رسانه‌ای پیرامون وضعیت حقوق بشر ایران منجر شده است. وجه مشترک این گزارش‌ها، پیوند زدن اعدام معترضان با

ادعاهای فقدان دادرسی عادلانه، اعترافات اجباری، فشار بر خانواده‌ها و تشدید برخوردهای امنیتی در شرایط جنگی است؛ با این تفاوت که رسانه‌های نخست بر ابعاد عاطفی یک پرونده مشخص تمرکز دارند و رویترز آن را در چارچوب روندی گسترده‌تر بازنمایی می‌کند.

برجسته‌سازی روایت تراژیک ازدواج پیش از اعدام

تایمز بریتانیا در گزارشی با عنوان «تامرگ ما را از هم جدا کند؛ ازدواج زندانیان ایرانی پیش از چوبه دار» به روایت ازدواج علیرضا سپاهی و مهشاد کشانی پرداخته که به نوشته این رسانه، چند ساعت پیش از اجرای حکم اعدام سپاهی، با میانجی‌گری امیرسالار داوودی، وکیل حقوق بشری، برگزار شده است.

تایمز با توصیف مراسم ۹ دقیقه‌ای تلفنی، حضور پدران دوزندانی، مهریه نمادین شامل قرآن، نبات زعفرانی و یک شاخه گل سرخ و واکنش عاطفی داماد، بر ابعاد انسانی ماجرا تمرکز کرده است. این رسانه همچنین مدعی شده سپاهی در تیرماه هنگام انتقال به محل اجرای حکم دچار حمله قلبی شده بود.

فاکس نیوز و نیویورک پست نیز با بازنشر این روایت، بر فاصله چند ساعته ازدواج تا اعدام و جلوگیری از دفن علیرضا سپاهی در زادگاهش تأکید کرده‌اند. فاکس نیوز همچنین درخواست مریم رجوی برای مداخله سازمان ملل و افزایش فشارهای بین‌المللی علیه تهران را بازتاب داده است.

تشکیک در اعتبار احکام قضایی و اعترافات متهمان

تایمز به نقل از داوودی مدعی شده این احکام عمدتاً بر اعترافات استوار بوده که متهمان می‌گویند تحت شکنجه اخذ شده است. رویترز نیز با استناد به گزارش کارشناسان سازمان ملل در ۲۷ ژوئیه، از صدور حکم اعدام برای ۱۲ متهم در یک جلسه غیرعلنی، بدون روشن شدن مسئولیت فردی آنان، خبر داده است.

بازنمایی الگوی سازمان یافته سرکوب در گزارش رویترز

رویترز در گزارشی با عنوان «تعقیب معترضان ایرانی در داخل و خارج از کشور در دوران جنگ و آغاز عصر تازه سرکوب»، بر پایه گفت‌وگو با بیش از ۷۵ کارشناس حقوق بشر، وکیل و شهروندان ایرانی مدعی شده مجموعه‌ای هماهنگ از اقدامات دستگاه قضایی، نهادهای امنیتی و رسانه‌های حکومتی برای ایجاد فضای ترس و مهار مخالفت‌ها شکل گرفته است.

این رسانه با استناد به نهادهای حقوق بشری، از اعدام دست‌کم ۳۴ نفر در ارتباط با اعتراضات دی‌ماه خبر داده و تسریع رسیدگی‌های قضایی، محدودیت دسترسی به وکیل و انتشار اعترافات متهمان را از مؤلفه‌های این روند معرفی کرده است.

رویترز همچنین مدعی شده در ۳۲ مورد از ۳۴ پرونده اعدام، خبرگزاری میزان محتوای تصویری

شامل اعترافات، تصاویر دادگاه یا اطلاعات اتهامات منتشر کرده و همکاری دستگاه قضایی و صداوسیما را بخشی از سازوکار ایجاد بازدارندگی اجتماعی توصیف کرده است.

گسترش روایت سرکوب به خارج از مرزهای ایران

وجه متمایز تحقیق رویترز، تعمیم ادعاهای مربوط به سرکوب داخلی به ایرانیان مخالف مقیم خارج از کشور است. این رسانه با بررسی پرونده‌هایی در ترکیه، ارمنستان و گرجستان مدعی شده نهاد‌های امنیتی ایران از طریق تهدید خانواده‌ها، توقیف احتمالی اموال، محدودیت خدمات کنسولی و تمدید نکردن گذرنامه مخالفان خارج نشین را تحت فشار قرار می‌دهند. رویترز البته تصریح کرده که امکان راستی آزمایی مستقل تمامی جزئیات روایت‌های فردی را نداشته است.

جمع‌بندی و تحلیل

این پوشش رسانه‌ای نشان می‌دهد پرونده علیرضا سپاهی به نقطه اتصال دوشیوه بازنمایی وضعیت حقوق بشر ایران تبدیل شده است: روایت عاطفی و فردمحور در تایمز و رسانه‌های بازنشرکننده آن و روایت ساختاری و امنیتی در تحقیق رویترز. در الگوی نخست، جزئیات ازدواج و اعدام، ظرفیت تحریک واکنش عاطفی مخاطبان را افزایش می‌دهد؛ در الگوی دوم، پرونده‌های متعدد در چارچوب ادعای سرکوب سازمان یافته صورت بندی می‌شوند. هم‌زمانی این دو الگودر آستانه روز جهانی مبارزه با مجازات اعدام، ظرفیت افزایش فشار رسانه‌ای و حقوق بشری بر ایران را تقویت می‌کند. با این حال، وابستگی چند گزارش به یک منبع اولیه و محدودیت راستی آزمایی برخی ادعاها در ارزیابی اعتبار این روایت‌ها اهمیت دارد.

مقایسه تصمیم دولت ترامپ برای پخش زنده اعدام در ملاء عام با رویه‌های مورد انتقاد غرب در ایران و افغانستان

تصمیم پنتاگون برای اعدام نضال مالک حسن، عامل تیراندازی سال ۲۰۰۹ در پایگاه نظامی فورت هود، از طریق جوخه تیرباران و پخش زنده مراسم، موجی از انتقادهای سیاسی، حقوق بشری و رسانه‌ای در آمریکا برانگیخته است. گاردین، نیویورک تایمز، واشنگتن پست، فایننشال تایمز و دیگر رسانه‌های غربی، این تصمیم را نشانه بازگشت آمریکا به مجازات‌های نمایشی و نزدیک شدن رفتار واشنگتن به کشورهایمانند ایران، افغانستان و کره شمالی توصیف کرده‌اند.

بازگشت اعدام علنی پس از ۹۰ سال و اختلاف در دولت ترامپ

پیت هگست، وزیر جنگ آمریکا، اعلام کرده اعدام مالک حسن در سوم دسامبر ۲۰۲۶، در همان پایگاه، روز هفته و ساعت وقوع تیراندازی سال ۲۰۰۹ انجام خواهد شد. حسن، روان پزشک سابق ارتش، به قتل ۱۳ نفر و مجروح کردن ۳۲ نفر محکوم شده است. این نخستین اعدام نظامی آمریکا

از سال ۱۹۶۱، نخستین اعدام نظامی با جوخه تیرباران از ۱۹۴۵ و در صورت اجرای برنامه، نخستین پخش زنده رسمی اعدام در تاریخ این کشور خواهد بود.

هگست هدف از پخش زنده را نمایش پیامدهای اقدامات تروریستی اعلام کرده، اما ترامپ با وجود تأیید اعدام و شیوه تیرباران، درباره پخش زنده موضع قطعی اتخاذ نکرده است. جی دی ونس، معاون رئیس جمهور، نیز ضمن ابراز تردید درباره اجرای برنامه، تأکید کرده حتی در صورت پخش زنده، آن را تماشا نخواهد کرد.

واکنش منفی گسترده سیاستمداران، نهادهای مذهبی و رسانه‌ها

انتقادهای از این تصمیم به دموکرات‌ها محدود نمانده و شماری از جمهوری خواهان نیز خواستار تجدیدنظر شده‌اند.

❖ **تام تیلیس، سناتور جمهوری خواه،** این اقدام را «فراتر از انزجار آور» خوانده و با رفتار حکومت‌های ایران و افغانستان مقایسه کرده است.

❖ **جان کرتیس، سناتور جمهوری خواه،** تبدیل اعدام به سرگرمی عمومی را نشانه فرسایش تمدن و فاقد بازدارندگی مؤثر دانسته است.

❖ **مارک کلی، سناتور دموکرات،** با درخواست برکناری فوری هگست، تصمیم را مصداق ترویج خشونت دولتی توصیف کرده است.

❖ **کریس مورفی، سناتور دموکرات،** آن را قرون وسطایی خوانده و از احتمال تقلید هگست از اعدام‌های داعش انتقاد کرده است.

❖ **پل کوکلی، رئیس کنفرانس اسقف‌های کاتولیک آمریکا،** این برنامه را ترویج وحشیانه «فرهنگ مرگ» دانسته است.

نیویورک تایمز در گزارش «برای ترامپ، اعدام با جوخه تیرباران در پخش زنده به تازه‌ترین نمایش تبدیل می‌شود»، این تصمیم را ادامه علاقه ترامپ به نمایش‌های عمومی ارزیابی کرده است. **واشنگتن پست** با ارجاع به تابلوی «سوم مه ۱۸۰۸» اثر گویا، آن را تهدیدی برای اعتبار اخلاقی ارتش آمریکا دانسته و **فایننشال تایمز** نیز در یادداشت «توافق ترامپ و هگست بر سر شیوه اعدام»، از زوال عمیق اخلاقی و شباهت این اقدام به نمایش‌های خشونت‌آمیز روم باستان سخن گفته است. در مقابل، **فاکس نیوز** بر سوابق تروریستی حسن و ضرورت اجرای حکم تمرکز داشته است.

مقایسه آمریکا با ایران و بازخوانی اعدام‌های در ملاء عام جمهوری اسلامی ایران

بخش قابل توجهی از روایت رسانه‌های غربی بر تعارض میان محکومیت اعدام‌های ملاء عام ایران از سوی واشنگتن و تصمیم دولت ترامپ برای اجرای اقدامی مشابه در آمریکا متمرکز شده است.

گاردین در یادداشتی با عنوان «من اعدام ملاء عام مردی را در ایران دیدم؛ آیا آمریکا چنین

چیزی می خواهد؟»، اقدام هگست را نوعی تقلید هولناک از ایران توصیف کرده است. نویسنده با بازخوانی تجربه مشاهده اعدام محمد بیجه در پانزده سال ۲۰۰۵، از حضور جمعیت، تشویق مردم به تماشای اعدام و استفاده حکومت از نمایش مجازات برای نشان دادن اقتدار سخن گفته است. او در ادامه، این پرسش را مطرح می کند که آیا ارزش های واشنگتن در دوران ترامپ واقعاً تفاوت چندانی با تهران دارد؟

نیویورک تایمز نوشته اجرای اعدام در ملاء عام، آمریکا را در کنار ایران، افغانستان، کره شمالی و سومالی قرار می دهد. این روزنامه یادآور شده حتی برخی طرفداران مجازات اعدام نیز با نمایش عمومی آن مخالفت دارند.

سی ان ان، بی بی سی، وال استریت ژورنال و سی بی اس با استناد به داده های عفوبین الملل، گزارش داده اند که در سال ۲۰۲۵ دست کم ۱۱ اعدام در ملاء عام در ایران و شش مورد در افغانستان ثبت شده است. این آمار در گزارش ها برای برجسته سازی فاصله ادعایی میان سنت های قضایی آمریکا و شیوه های مجازات در «حکومت های اقتدارگرا» مورد استفاده قرار گرفته است.

سی بی اس این مقایسه را به جنگ ایران و آمریکا پیوند داده و یادآور شده ترامپ پیش تر با استناد به اعدام معترضان ایرانی، اقدامات نظامی علیه جمهوری اسلامی را توجیه کرده بود. اکنون تصمیم دولت او برای نمایش عمومی اعدام، زمینه انتقاد از معیارهای دوگانه واشنگتن در موضوع حقوق بشر را فراهم کرده است.

اسلیت نیز در مقاله «دلیلی وجود دارد که پیت هگست عامل تیراندازی فورت هود را برای نمایش تبلیغاتی هولناک خود انتخاب کرده است»، ایران را برجسته ترین نمونه اعدام در ملاء عام معرفی کرده و این احتمال را مطرح ساخته که هویت مسلمان محکوم در انتخاب شیوه نمایشی مجازات مؤثر بوده است.

تشدید نگرانی های حقوق بشری و احتمال بهره برداری تروریستی

رویتزر، آتلانتیک و پولیتیکو بر پیامدهای امنیتی و تبلیغاتی تصمیم تمرکز کرده اند. جوکنت، مقام پیشین اطلاعاتی آمریکا، هشدار داده تصاویر اعدام می تواند ابزار جذب نیرو برای گروه های تروریستی شود. کالین کلارک، مدیر مرکز سوفان، نیز معتقد است انتشار تصاویر تیرباران حسن مالک و یلچرنشین، به تبلیغات القاعده و داعش کمک خواهد کرد.

آتلانتیک در مقاله «ناکامی های اعدام علنی» استدلال کرده نمایش مجازات لزوماً بازدارندگی ایجاد نمی کند و حتی ممکن است روایت شهادت طلبی محکوم را تقویت کند. هم زمان، سازمان ملل پخش زنده اعدام را مصداق احتمالی رفتار غیر انسانی و تحقیرآمیز دانسته و محدودیت های قانونی حضور افراد زیر ۱۸ سال و مقررات شبکه های اجتماعی نیز اجرای برنامه را با ابهام مواجه کرده است.

جمع‌بندی

بازتاب رسانه‌ای این تصمیم نشان می‌دهد مناقشه از مجازات یک عامل کشتار جمعی فراتر رفته و به چالشی درباره اعتبار حقوق بشری آمریکا و مشروعیت نمایش خشونت دولتی تبدیل شده است. مقایسه مکرر با ایران عمدتاً کارکرد انتقادی دارد؛ رسانه‌ها با قرار دادن تصمیم ترامپ در کنار رویه‌هایی که پیش‌تر در ایران و افغانستان محکوم می‌کردند، تمایز ادعایی نظام سیاسی آمریکا با «حکومت‌های اقتدارگرا» رازیر سؤال برده‌اند. اختلاف درون حزب جمهوری خواه و هشدار کارشناسان امنیتی نیز نشان می‌دهد این اقدام، برخلاف هدف اعلامی هگست، می‌تواند به فرسایش اعتبار اخلاقی و اشنگتن و افزایش هزینه‌های تبلیغاتی و امنیتی دولت ترامپ منجر شود.

تاکید بر تقویت همبستگی ملی در ایران بر اثر جنگ با آمریکا و اسرائیل هم‌زمان با تداوم شکاف‌های سیاسی و اجتماعی

ولی نصر و نرگس با جوغلی در تحلیلی در فارن افزر معتقدند جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران، برخلاف محاسبات اولیه و اشنگتن، نه تنها به فروپاشی جمهوری اسلامی یا شکل‌گیری قیام عمومی منجر نشده، بلکه با تقویت احساسات ملی و افزایش مخالفت با مداخله خارجی، به همگرایی نسبی جریان‌های مختلف سیاسی و اجتماعی انجامیده است. این ارزیابی در حالی مطرح می‌شود که بی‌بی‌سی مانیتورینگ بر تداوم شکاف‌های اجتماعی و محدودیت حکومت در اجرای برخی سیاست‌های داخلی تأکید دارد.

تغییر نگرش مخالفان حکومت به آمریکا

فارن افزر با استناد به گفت‌وگوهای نویسندگان با ایرانیان دارای گرایش‌های سیاسی متفاوت، تأکید دارد حملات به شهرها، ترور رهبران و تهدیدهای ترامپ، نگاه بخشی از مخالفان جمهوری اسلامی به آمریکا را تغییر داده است. به نوشته این رسانه، شهروندانی که پیش‌تر به حمایت و اشنگتن از آزادی و دموکراسی امیدوار بودند، اکنون سیاست آمریکا را معطوف به تسلیم کامل ایران می‌دانند. نویسندگان تأکید می‌کنند این ملی‌گرایی لزوماً به معنای حمایت از جمهوری اسلامی نیست، بلکه مخالفت با تجاوز خارجی، نارضایتی‌های داخلی را موقتاً تحت الشعاع قرار داده است.

همگرایی سیاسی بدون رفع اختلافات داخلی

فارن افزر همچنین از تقویت جایگاه چهره‌های امنیتی و نظامی در ساختار تصمیم‌گیری ایران سخن می‌گوید. به ارزیابی نویسندگان، شخصیت‌هایی مانند محسن رضایی و حسین طائب بر پاسخ قاطع تأکید دارند، در حالی که پزشکیان، قالیباف، روحانی و ظریف همچنان پیگیر راهکارهای دیپلماتیک هستند. با این حال، اختلاف درباره شیوه پایان جنگ به معنای آمادگی هیچ‌یک از

این جریان‌ها برای پذیرش تسلیم سیاسی نیست.

در مقابل، بی‌بی‌سی مانیتورینگ با بررسی پیامدهای «جنبش زن، زندگی، آزادی»، تأکید می‌کند اجرای حجاب اجباری به وضعیت پیش از اعتراضات ۱۴۰۱ بازگشته و شرایط جنگی، امکان اعمال سخت‌گیرانه این سیاست را محدودتر کرده است.

جمع‌بندی

تقاطع این ارزیابی‌ها نشان می‌دهد جنگ احتمالاً موجب تقویت همبستگی ملی در برابر تهدید خارجی شده، اما شکاف حکومت و جامعه را از میان نبرده است. در چنین شرایطی، استمرار همگرایی سیاسی و اجتماعی پس از جنگ به نحوه مدیریت مشکلات اقتصادی، مطالبات اجتماعی و بازسازی اعتماد عمومی وابسته خواهد بود.

وزن دهی به ملاحظات انتخاباتی در تصمیمات نظامی ترامپ با برجسته‌سازی ادعای تعلیق حمله به ایران تا سوم نوامبر

دونالد ترامپ، ۸ اکتبر در پیامی در تروث سوشال، ضمن تأکید بر استمرار محاصره دریایی ایران، اعلام کرد واشنگتن تا برگزاری انتخابات میان دوره‌ای کنگره از حمله نظامی به ایران خودداری خواهد کرد.

ترامپ در این پیام نوشت:

ما در حال انجام مذاکرات سازنده‌ای با جمهوری اسلامی ایران هستیم. می‌خواهم برای همه روشن کنم که اگرچه ایران از نظر اقتصادی و نظامی در وضعیت بسیار بدی قرار دارد و اگرچه محاصره با تمام قدرت ادامه خواهد یافت و نفت با حجم بی‌سابقه‌ای از تنگه هرمز عبور می‌کند (تنها شب گذشته ۲۲ میلیون بشکه، بدون اینکه حتی یک بشکه از ایران آمده یا به مقصد ایران بوده باشد)، اما ما در هیچ زمانی پیش از انتخابات میان دوره‌ای سوم نوامبر در آمریکا به ایران حمله نخواهیم کرد. ایران به سلاح هسته‌ای دست نخواهد یافت!

سی‌ان‌ان در تحلیلی با عنوان «چرا ترامپ می‌گوید پیش از انتخابات به ایران حمله نمی‌کند»، این موضع را اعتراف ضمنی رئیس‌جمهور به هزینه سیاسی جنگ برای جمهوری خواهان ارزیابی کرد. به نوشته این رسانه، افزایش قیمت سوخت و نارضایتی عمومی، موقعیت جمهوری خواهان را در ایالت‌های رقابتی تضعیف کرده و ایران توانسته با طولانی شدن جنگ، هزینه سیاسی قابل توجهی به ترامپ تحمیل کند. سی‌ان‌ان همچنین احتمال تشدید اختلافات کنگره و کاخ سفید بر سر تأمین مالی و مشروعیت حقوقی جنگ را مطرح کرد.

ای‌بی‌سی نیوز نیز با برجسته‌سازی فشارهای انتخاباتی گزارش داد ۶۹ درصد آمریکایی‌ها معتقدند جنگ با ایران ارزش جنگیدن نداشته و تنها ۲۸ درصد عملکرد ترامپ در قبال ایران را تأیید می‌کنند. این رسانه به فاصله گرفتن برخی نامزدهای جمهوری خواه از سیاست جنگی

کاخ سفید اشاره کرد؛ هرچند تأکید داشت تهران و واشنگتن هر دو مدعی اند تصمیماتشان تابع تقویم انتخاباتی آمریکا نیست.

در تحولی معنادار، **جروزالم پست** گزارش داد ترامپ کمتر از ۲۴ ساعت پس از اعلام خودداری از حمله، در پاسخ به احتمال اقدام نظامی پیش از انتخابات گفت: «ممکن است؛ خواهیم دید». وی همچنین تهدید کرد اگر ایران توافق نکند، آمریکا کار را یکسره خواهد کرد.

جمع بندی

بازتاب رسانه ای این مواضع نشان دهنده افزایش اهمیت ملاحظات انتخاباتی در محاسبات جنگی واشنگتن است. با این حال، تغییر سریع لحن ترامپ، استمرار محاصره و حفظ گزینه نظامی، تردیدها درباره اعتبار تعهد وی به خودداری از حمله را تقویت می کند.

بازخوانی افول راهپیمایی های ضد جنگ در آمریکا و برجسته سازی تغییر الگوی مقاومت مدنی علیه جنگ ایران

وب سایت اینترسپت در یادداشتی با عنوان «اعتراضات علیه جنگ ایران کجاست؟» به بررسی چرایی شکل نگرفتن اعتراضات میلیونی علیه جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی با ایران پرداخته و استدلال کرده است که نبود تظاهرات گسترده خیابانی الزاماً به معنای فقدان مخالفت اجتماعی نیست، بلکه از تغییر الگوهای کنشگری و مقاومت مدنی حکایت دارد.

نویسنده با اشاره به هزینه نزدیک به ۴۰ میلیارد دلاری عملیات نظامی و تحمیل حدود هزار دلار هزینه اضافی به هر خانوار آمریکایی، تأکید می کند که با وجود مخالفت گسترده افکار عمومی، جنبشی مشابه اعتراضات میلیونی علیه جنگ عراق در سال ۲۰۰۳ شکل نگرفته است.

اینترسپت با یادآوری راهپیمایی ضد تسلیحات هسته ای سال ۱۹۸۲ با مشارکت بیش از یک میلیون نفر و اعتراضات جهانی سال ۲۰۰۳ با حضور حدود ۳۰ میلیون نفر، کارآمدی راهپیمایی های نمادین را زیر سؤال می برد و معتقد است تجمعاتی که فعالیت سیاسی و اقتصادی را مختل نمی کنند، تأثیر محدودی بر تصمیم گیران دارند.

در مقابل، گزارش از گسترش مقاومت غیرمتمرکز، شبکه های واکنش سریع، سازمان دهی محلی و اقدامات اعتراضی مستمر سخن می گوید. بازداشت بیش از ۶۵ کهنه سرباز و اعضای خانواده نظامیان معترض به جنگ ایران نیز از مصادیق این مقاومت معرفی شده است.

نویسنده با اشاره به افزایش شمار اعتراضات آمریکا از ۱۰,۸۷۳ مورد در نخستین سال دور اول ترامپ به ۳۹,۱۵۴ مورد در نخستین سال دور دوم، نتیجه می گیرد که مخالفت اجتماعی از بین نرفته، بلکه شکل آن تغییر کرده است. هم زمان، برخورد قضایی و امنیتی با معترضان و برچسب زنی تروریستی به مخالفت های سیاسی به عنوان موانع گسترش کنشگری مطرح شده اند.

برآیند کلی گزارش نشان می‌دهد چند خط خبری و رسانه‌ای به طور هم‌زمان پیش می‌روند و هریک بر دیگری اثر می‌گذارد. در حوزه امنیتی-نظامی، تشدید حملات مسلحانه در جنوب شرق، طرح حملات سه‌روزه آمریکا، ترور فرماندهان و توان موشکی و پهپادی ایران، معادله فشار و بازدارندگی را پیچیده کرده‌اند. هم‌زمان، اتصال مستقیم ماهواره به تلفن همراه می‌تواند در میان مدت به چالشی برای مدیریت متمرکز ارتباطات تبدیل شود. در حوزه منطقه‌ای، رسانه‌های صهیونیستی و عربی با برجسته‌سازی اهرم هرمز، محاصره دریایی، انتخابات کنست و تحولات یمن، تلاش می‌کنند تصویری از برتری راهبردی و انزوای ایران ارائه دهند؛ اما اذعان به استمرار توان موشکی و آسیب‌پذیری پایگاه‌های آمریکایی نشان می‌دهد این روایت یک‌دست نیست.

در حوزه رسانه‌های معاند، هم‌زمانی گزارش‌های بحران اعدام، ادعاهای حقوق بشری، محدودیت‌های اجتماعی و سناریوی کشته‌سازی، ظرفیت تشدید فشار رسانه‌ای و تحریک افکار عمومی را افزایش می‌دهد. در حوزه اقتصادی، ناترازی انرژی، صف‌های گاز، فشار بر مسکن و سیمان، وابستگی تجاری به امارات، مناقشه چابهار، شبکه مالی رمزآلود، تحریم نفتکش‌ها و مناقشه بر سر تورم و اشتغال، می‌توانند به فرسایش اعتماد عمومی و کاهش تاب‌آوری اقتصادی منجر شوند. در حوزه بین‌الملل، ملاحظات انتخاباتی آمریکا، ابهام راهبردی در تصمیم‌تراپی، عملیات نفوذ، اعدام‌های علنی و همبستگی ملی در ایران، نشان‌دهنده رقابت بر سر مشروعیت و روایت است.

آینده این روندها به سه متغیر وابسته است: نخست، میزان و زمان‌بندی تشدید یا تعویق عملیات نظامی؛ دوم، توان ایران در بازسازی توان موشکی و مدیریت فشار اقتصادی؛ سوم، اثرگذاری جنگ‌روایی بر افکار عمومی داخلی، منطقه‌ای و غربی. در صورت تداوم هم‌زمانی این خطوط، احتمالاً شاهد فشار چندلایه، ابهام محاسباتی و رقابت شدید رسانه‌ای خواهیم بود؛ بدون آنکه هیچ‌یک از این روندها به تنهایی به نتیجه قطعی و پایدار منتهی شود.

مرکز صد و پایش ق. رسانه